

№ 1 HERMES

EESTI KAUBANDUS- JA
TÖÖSTUSAJAKIRI

ESTNISCHE HANDELS- &
INDUSTRIE-ZEITSCHRIFT

Eestimaa Kinnituse Aktsia Selts E. K. A.

Põhikapital 10.000.000.—

Juhatus: Tallinn, Pikk tän. 6, kõnetr. 12-59

Kõige suurem kodumaa kinnitusselts

Võtab vastu igasuguseid

Tulekinnitusi, transportkinnitu-

si, elukinnitusi, õnnetus- ja vas-

tutuskinnitusi. Ainukene selts

Eestis, kes kinnitab kollektiiv-

selt õnnetute juhtumuste vastu

töölisi linnas ja maal. Agen-

did igas linnas, alevites ja maal

Die Estländische Versicherungs A./G. E. K. A.

Grundkapital 10.000.000.—

Verwalt.: Reval, Langstr. 6, Fernspr. 12-59

ist die

grösste einheimische Versicherungs-Gesellschaft

Feuerversicherung, Transportversicherung,

Lebensversicherung, Unfall- u. Haftpflicht-

Versicherung. Sie ist die einzige Versiche-

rungs-Gesellschaft in Eesti, die Arbeiter-

Kollektiv-Unfall-Versicherung betreibt, in

der Stadt sowohl wie auf dem Lande. Agen-

ten in allen Städten, Flecken u. auf d. Lande

„POLARIS“

Eesti Kinnituse Aktsia Selts, Tallinnas

(Berliini Kinnitusliidu „Deutscher-Lloyd-Konzern“ kaaswastutusel. Vastutuskapital üle 100.000.000 Saksa marga)

Toimetab kõiksugu

tule- ja veokinnitusi linnas ja maal

Juhatus: Tallinnas, Vana Viru tän. nr. 12
(Eestimaa Vabrikantide Ühisuse majas)

Kõnetraat 14-41.

Telegr. aadr.: „Polaris“

Agendid igas linnas

Papier-, Schreib- und Zeichenmaterialien-Handlung

Philipp Schaefer

Reval, Schmiedestr. (Harju tänav) 21,
Tel. 12-12

empfiehl in grosser Auswahl

Füllfederhalter mit echter Goldfeder

Elegantes Briefpapier in Kassetten

Photographie-, Poesie- und Postkartenalbums

Schreibgarnituren

Farbkasten, Pastellkreiden u. Buntstifte für Kinder

U.S.W. U.S.W.

Lilleäri

„Monaco“

Tallinnas, Raatuse tän. 12, Vana turu kaela nurgal (enne Moskvast)

Alati suur valik kõiksugu elavaid lillesid, valmistatakse lillekorve, bukette, pärgi tellimuste peale ruttu ja maitserikkalt

Lillekasvatus ja aiaäri Kirikuaia tän. 10, Vene surnuaia väravas

Saalide ja pidulaudade dekoreerimine. Hinnad võistluseta

439

Nõudke ainult

Loue

Kirjutusmasinate kontor ja parandustöökoda

Vennad E. & A. Loun & V. Schitkoff

TALLINN, Rataskaevu tänav 14. — Telefon 13-37

— MÜÜB: —

: Kirjutusmasinaid, Arve- :
masinaid, Nummeraatorid,
Kirjutusmasina linte, Ko-
peerpaberit, Vahapaberit,
Schapirograaf paelu jne. jne.

Ainsam Eestis täiesti sissestatud pa-
randustöökoda kirjutusmasinate, arve-
masinate jne. parandamiseks.

— VERKAUFT: —

Schreibmaschinen, Rechenma-
schinen, Nummeriermaschinen,
Schreibmaschinen - Farbbänder,
Kohlepapier, Wachspapier,
Schapirograph-Bänder etc. etc.

Einzig in Eesti vollständig eingerichtete
Reparatur-Werkstätte für Schreibma-
schinen, Rechenmaschinen etc. etc.

Koloniaal-kaubamaja

I. PUHM ja Ko.

Vene turg 3 TALLINN Kõnetr. 950

Soovitab omast ladust:

- Kõiksugu koloniaalkaube, -
suurel ja väiksel arvul võist-
lemata odavate hindadega

Hans Wichmann

TALLINNAS, Baltiski maantee 20

Saapakreemi- ja küünla-tööstus

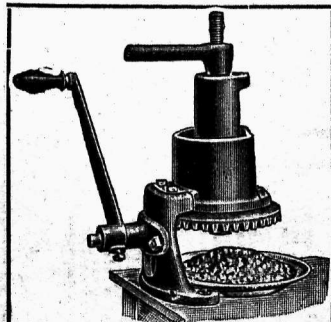
Soovitan jällemütjatele kasulikkudel tingimustel, kõige
paremat sorti saapakreeme

„Newa“, „Täht“ ja „Okeaan“

Must, kollane ja pruun. Nimetatud saapakreemid on la-
boratooriumides järele vaadatud ja leitud et nad nahale
täiesti kasulikud on. Värvid kollaste kingade jaoks. Esi-
mest sorti nahamäärdeid veesaabaste ja hobuseriistade
tarvis. Kingapuhastuskive valgeid ja kollaseid. Steariin-
küünlaid igas suuruses jne. jne. Tellimusi täidetakse
ladust korralikult.

Põllumehed! Sulg- ja väikeloomakasvatavad!

Tehnikas peitub Teie tulevik!

Iga üks mureseb omale:

Ilmakuulsa „STANDARD“ kiir-
kondivisk.

Elektriga või petrooleumiga
kõetava haudumise masina ühes
kunst-emaga.

Jalarõngaid lindude märkimiseks.
Munade alalhoidmise ainet „Ga-
rantol“ 1 aasta seisavad munad
värsked.

Moodsaid söögi- ja jooginõusid
ja muud.

Lähemaid teateid, juhatusi ja sele-
tusi saab kirjalikult: Tallinn, post-
kast 240, ja Eesti Sulg- ja Väi-
keloomakasvatuse Seltsi büroos, Tallinn, Vaksali
putestee 1, krt. 1. Vastuse jaoks palutakse postmark juure lisada.

Väga tähtis igale ärimehel!

Lugege 16 leheküljel kirjeldust

„EESTI TOLLIKÄSIRAAMATU“ kohta

Wichtig für Geschäftsleute!

Bitte lesen Sie den Artikel (siehe Seite 16)
über das

„ZOLLHANDBUCH FÜR EESTI“

Laevatalitus ja Ekspediitori - kontor

OSKAR STUDE

— TALLINN —

Suur Brookusmägi 14. Telegr. adr. „STUDEOS“
Kirjakast 63. - Kõnetraat nr. 705, 12-48, 118

Toimetab kaupade sisse- ja väljavedu ühes
kinnitamisega, kaupade tollimist, edasi-
saatmist raudteel. Oma laduruumid sada-
mas ja kanaali juures raudtee ühendusega

PRAAMID JA PUKSIIRLAEVAD

Eesti Tööstuse ja Kaubanduse Pank A. S.

Peakontor Tallinnas

Jaoskonnad ja agentuurid:

Haapsalus, Narwas, Pärnus, Tartus, Valgas

Telegrammide aadress: „Industriebank“

Aktsiakapitaal ja reservid: üle

Emk. 95.000.000.—

Pank toimetab kõiksugu pangaoperatsioone sise- ja väljamaal

HEINRICH LANZ MANNHEIM

IDA OSAKOND

TALLINNA HARUBÜROO

Telegrammi aadress :
OSTLANZ — TALLINN

Harju tän. 29

Kõnetraat nr. 4-87

Stationsaarsed lokomobiilid

kõigiks tegevusharudeks 7—650 H. J-ni iga kütte jaoks, nagu kivistüsi, puu, kännud, hõõvellaastud, turvas, õli.

Sõitvad lokomobiilid

väljatõmmatavate ja lokomotiiv-kateldega.

Isesõitjad

üldtunnustatud ehituses mitmes suuruses.

Traktorid

bensiini ja bensooli jaoks mitmeteraliste atrade, veoriistade vedamiseks ja masinate käimapanemiseks.

Maakorraldus-mootorid

Lagendikkude ja turvasmaa kultiveerimiseks ja kasutamiseks.

Isesõitvad mootorlokomobiilid

raskeõlide küttega, rehepeksu- ja teiste masinate käimapanekuks.

Aurupeksu-garnituurid

üldtunnustatud ehitusega ja sõitvate lokomobiilide ja isesõitjatega, kohaliste olude kohased. Mootor-peksumasinaid, Göpel-peksumasinaid, Käsi-peksumasinaid, Puhastusveskid, Toidulõikajad, Hobu-Göpelid, Nairi-lõikajad, Toidu-parandusmasinaid, Sõre- ja pehmejahu masinaid, Jahupuhastus-apparaadid.

Piimaseparaatorid

vähemaist suuremaini.

Lõikusmasinaid

Viljaniitjad, Heinaniitjad, Hoburehad. Kõik masinaid paremas ehituses, sündsad kohalikes oludes.

PILLING & WOLFF TALLINNAS, Harju tänav nr. 29

Kõnetraat 4-87 — Telegrammi aadress : Estingolf

Elatustarvete osakond

Alaline ladu: **jahu, suhkurt, riisi, mannat** ja muid kaupe

Tehniline osakond

Võtan oma peale täielikkude vabrikute sisseseadete valmistamise

Ahjud vedelate põletisainete jaoks, nagu: masuut ja põlevkivi-õli

Ahjud alaväärsete põletisainete jaoks, nagu: puud, turvas, kännud, laastud ja leek.

Kunstlikud tõmbesisseseaded — korstna-ümberehituse asemel

Töötoa masinaid: treipingid, puurmasinaid ja lihvimismasinaid

Metsandusmasinaid: kännumurdjad, puhmaraiujad ja puulõhkesisseseaded

Puutööstusmasinaid — Linapuhastusmasinaid

Armatuurid igaks otstarbeks

Pakkimississeseaded asbetist ja gummist

Masinarihmad nahast, balatast ja kaamelikarvast

Õli igaks otstarbeks, nagu kuumauru- ja täisauru tsilinderõli, masinaõli, hüübemääre

Petrooleum, bensiin, bensool

CARL LASSEN

Asut. 1871 **Ekspeditsiooni ja laevaäri** Asut. 1871

Hamburg I, Mönckebergstrasse 7
 Bremen, Bornstrasse 17
 Lübeck, Gr. Alte Fährre 20/2
 Stettin, Gr. Lastadie 92
 Danzig, Stadtgraben 5
 Emden, Schweckendiecksplatz 5
 Flensburg, Rathausstrasse 8
 Berlin, N. W. 52 Paulstrasse 33,4
 Leipzig, Grimm. Steinweg 2, II
 Dresden-A., Schlosstrasse 6, II.
 Chemnitz, Königstrasse 36
 Breslau, Viktoriastrasse 118,20
 Prostken, Hauptstrasse
 Köln a. Rh., Gereonshaus
 Aachen, Turmstrasse 180
 Frankfurt a. M., Kaiserstrasse 73
 Mannheim, Rheinstrasse 9
 Kaiserslautern, Mainzerstrasse 48
 Ludwigshafen a. Rh., Friesenheimer
 St. 47
 Worms, Hafenstrasse 28

Heilbronn a. N., Klarastrasse 2
 Karlsruhe, Kaiserstrasse 73
 Pforzheim, Bahnhofsplatz 4
 Offenburg (Baden), Am Güterbahnhof
 Freiburg i. Br., Bismarckstrasse 16
 Schramberg, Hebelstrasse 1
 Schwenningen a. N., Am Güterbahnhof
 Stuttgart, Friedrichstrasse 32
 Nürnberg, Eilgutssraste 5
 Regensburg, Neuhausstrasse
 Ulm a. D., Hirschstrasse 11
 Passau, Theresienstrasse 26
 Wien I., Schottenring 32
 Salzburg, Gniglerstrasse 57
 Rotterdam, Westerkade 24
 Stockholm, Slussplan 63-a
 Gothenburg, Kungsgadan 4
 Christiania, Raadhusgaden 5-b
 Copenhagen, Amaliegade 37
 Esbjerg, Eiskerihavn
 Lissabon, Rua dos Correios 92

TALLINNAS

EKSPEDITSIOON- ja TRANSPORT-ÜHING CARL LASSEN

Vana Sadama tän. 11

Kõnetraat 7-59 ja 15-37

Tolliklareerimine — Ekspeditsioon — Inkasso — Laduruumid

Aidad linnas ja sadama piirkonnas ühes raudteeharu sissekäiguga

Telegr. aadr. kõigis paikades: „CARLASSEN“ Lissaboni osak.: „GAQUINO“

M. ALPEROWITSCH & Co.

Väike Roosikrantsi tänav 5. Kõnetraat 15-98.

Alati ladus:

BRAUNS'i riidevärvid, puupeitsid, nahavärvid „Wilbra“,
 kondiitrivärvid, seebivärvid. Aniliinvärvid: „Agfa“ ja
 „Baadeni“. Sahariin „Fahlberg“, tulekivid „Auer“ ja

koloniaalkaubad

G. Heinmann, Kausmann & Ko.

Suur Karja tän. nr. 4 (apteegi kõrval)

Oleme avanud **KONDIITRIÄRI ja KOHVIMAJA**

Soovitame igapäev värskaid, maitsvaid **kooke, torte, küpsiseid**, magusaid Wiici ja lihtsaiu, sooje pirukaid ja kõiksugu muid kondiitrikaupe, ning võtame nende peale tellimusi vastu. **Eriti juhime austatud kaubatarvitajate tähelepanu endi vabriku**

shokolaadi { **kompvekkide** peale,
 { **tahvlide** peale,
missuguse kauba headuse eest vastutame

Väga mõõdukate hindadega, korraliku teenimisega ning endi kauba headusega loodame nii endiseid kui uusi tarvitajaid võivat rahuldada

Kõige paremad ja odavamad on

25 tükki 35.— mrk.
10 „ 14.— „

TUBAKA VABRIK
A. REIER & Ko.
TALLINN

Auto-Transport „BALTIK“ K.-Ü.

KONTOR ja GARAASH Tina tän. 17 — Telefon 1681

Kõiksugu raskete asjade,
kaupade ja materjaalide
vedu autodega Tallinna lin-
nas ja tema ümbruses

Transport von jeglichen
Lasten und Waren in Reval
und Umgebung auf eigenen
Lastautos

THE EASTERN TRADING Co. Ltd.

AKTIEBOLAG STOCKHOLM

IMPORT — EXPORT — TRANSIT

ABTEILUNGEN:

LONDON, BERLIN, REVAL, HELSINGFORS,
 :: RIGA, WARSCHAU, KONSTANTINOPEL ::

Telegramm-Adresse: **Stockholm** } ESTERNCO Telephon: Reval 900
Reval

A. ADAMKA

SAAPAKAUPUS, VANA-POSTI TÄN. nr. 2

Soovitab suures valikus kõiksugu moodsaid, oma töökojas valmistatud meeste- ja naisterahvaste

==== **Jalanõusid** ====

Tellimused täidetakse korralikult. Hinnad mõõdukad

Üh. „GOURMET“

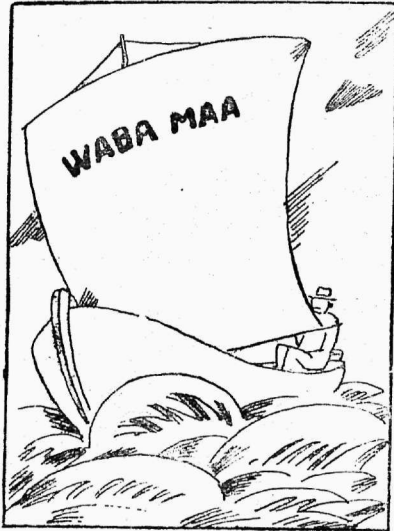
TALLINNAS, Wiru tän. nr. 15
 Kõnetr. 10-08

Soovitab austatud kaubatarvitajatele suures valikus:

Kondiitri ja pagarisaadusi ning vorste (oma töötoas valmistatud). **Koloniaal- ja gastronoom-kaupe, kalakonserve** oma, kohalik ja väljamaa vabrikutest. Igaseltsi **juustu,**

võid, mune jne. — Suuremal arvul ostjatele **hinnaalandus. Hinnad mõõdukad.** Tellimusi võetakse vastu kõiksugu **kondiitri, :: kompveki- ja pagaritööde** peale. ::

Sise- ja väljamaa likööride, napside ja veinide müük

„WABA MAA“

ilmub 6 korda nädalas, iga päev piltidega 8—32 lehekülge, iga nädal hinnata põllumajanduslised ja kirjanduslised lisad. Siseriigis ja väljamaal üle tuhande kaastöölise. Kõige värskemad teated.

„WABA MAA“

viib õigele sihile, sellepärast

loevad kõik

„Waba Maad“. Kuna kõik „Waba Maad“ loevad, sellepärast on „Waba Maas“

kasulik kuulutada

Üksiknumbri müük üle riigi. Tellimusi võtavad vastu kõik postkontorid. Kuulutusi võib ära anda igasse raamatukauplusse

Lehe aadress: TALLINN, „WABA MAA“

Kaubandusline ja majandus - poliitiline ajaleht

„LIIT“

Organiseeritud kaupmeeste häälkandja Eestis

Toimetaja: R. Berendsen, Kaupmeeste Seltside Liidu sekretäär; **väljaandja:** Kaupmeeste Seltside Liit. **Toimetus ja talitus:** Tallinn, Väike Karja tänav 3, krt. 3.

„Liit“ ilmub üks kord nädalas, nimelt igal laupäeval.

„Liit“ on laialilaotatud kõigis Eesti maakondades ja linnades. Tema tellijaiks on Eesti kaupmehed ja töösturid, sellepärast on **kuulutustel temas suur edu.**

„Liit“ maksab ühes koju kättesaatmisega 15 Emk. kuus, üksik nr. 3 Emk. **Kuulutused** (omal maal): lehe eesotsas 5 Emk. millimeeter, tekstis 6 Emk. m/m, kuulutuste küljel 3 Emk. m/m ühel veerul. **Väljamaa kuulutused:** lehe eesotsas 5 Rmk. rida nonpareille, tekstis 6 Rmk., kuulutuste küljel 3 Rmk.

Aadress liht- ja rahasaadetustele: Ajaleht „LIIT“ Tallinn, Eesti

:: :: Panga arved: :: ::

Eesti Pank — Tallinn

Krediit-Pank — Tallinn

„Tallinna Teataja“

on ainuke õhtuleht Tallinnas

„Tallinna Teataja“ ilmudes iga päev kell 2¹/₂ p. l. toob kõige värskemaid sõnumid päevasündmustest Tallinnast ja väljastpoolt

„Tallinna Teataja“ toob iga päev pilte ja karrikatuure.

„Tallinna Teataja“ käsitab iga päev rohkearvuliste kaastöölise toetusel poliitika ja kultuuri küsimusi

Sellepärast loevad kõik

„Tallinna Teatajat“

Sellepärast kuulutavad kõik

„Tallinna Teatajas“

Toimetus ja Talitus:

TALLINN, Suurturg nr. 16

Kõnetr.: Toimetaja — 285
Toimetus ja talitus — 281

Kirjade aadress:

„Tallinna Teataja“, Tallinn

Laevasõidu ja Merikaubanduse Edendamise Seltsi „LAEVANDUS'e“ väljaandel ilmub kolmat aastat

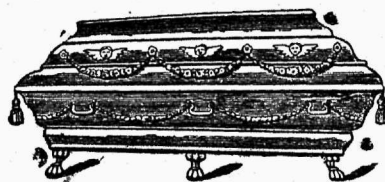
Eesti kalameeste häälkandja, eri-ajakiri

„KALAASJANDUS“

Aadress: Tallinn — Eesti, Meripuiestee 5,

millist lehte loevad kõik kalamehed, kalakaupmehed ning teised kalaasjandusest huvitatud ringkonnad, mitte ainult Eestis, vaid ka kõigis naaberriikides.

Sellepärast on „KALAASJANDUSSE“ mahutatud kuulutused alati annud kõige paremaid tulemusi, asjaolu, mida vääriiselt ja kasuga hinnanud kõik need rohkearvulised Eesti- ja väljamaa ärid, kelle kuulutusi näha võib igas „KALAASJANDUSE“ numbris.

Esimene
TALLINNA
matusetalitus
äri

J. SAKEUS

Lai tänav nr. 2

Olen oma puusärgi-äri täiendanud ja üürin matuseks valged ja mustad surnuvankrid hobuste võrkudega ja leinariietega.

Ladus on suur tagavara valmis puusärkisid, metall, tamme, värvitud ja riidega üle tõmmatud, lihtsast kunni kõrge väärtuseni. Surnute alalhoidmiseks ja ärasaatmiseks tehakse plekk-voodrid mõne tunni jooksul.

Töö korralik — Hinnad õiglased!

P. S. Metallpärjad mitmest vabrikust, pärjalindid ja kapslid, haauristid ja surnuriided. Puusärgitegijatele pappilustusi vabr. hinnaga.

Kuulutage „Kaja’s“

sest

„Kaja“ on kõige laialisemalt loetav poliitiline, majandusline ja kirjandusline ajaleht Eestis. Ei ole ühtegi kohta riigis, kus „Kaja“ omale rohket poolehoidmist ei oleks võitnud.

„Kaja’s“ kuulutamiseiga pääsevad äriringkonnad kõige jõukamale ja ostujõulisemale kihile, ühtlasi aga ka kõige suuremale kaubatarvitajale ja kaubavalmistajale ligi

Kuulutuste hinnad:

Üks millim. ühel veerul: lehe eesotsas Mrk. 5.—, tekstis Mrk. 6.—, kuulutuse küljel Mrk. 3.—
Kuulutuste vastuvõtmine igapäev kella 1/29 hom. kuni kella 6 õht. „Kaja“ talituses, Lai tänav 5. Kõnetraat 704. Aadress kirjavahetuseks: Tallinn, postkast 28 „Kaja“ talitus

Soome Äri-Kompanii

(Finska Affärs-Kompaniet)

Tallinn, Väike Karja tänav nr. 7

Telegrammi aadress: WIHK, TALLINN. Kõnetraat 12-65.
Postkast 288

IMPORT — EKSPORT

ERIALA: Soome ja Saksa paberikaubad:

Kirjutus- ja trükkpaber, pergament ja pergamiin, tapeedid, pakkimispaber, kartoon ja puupapp jne. jne.

!!! Võistluseta hinnad !!!

Finska Affärs-Kompaniet

(Soome Äri-Kompanii)

Reval, Kleine Karristrasse Nr. 7

Telegrammadresse: WIHK, TALLINN. Fernsprecher 12-65.
Postfach 288

IMPORT — EXPORT

SPEZIALITÄT: Finnische u. deutsche Papierwaren:

Schreib- und Druckpapier, Pergament und Pergamin Umschlagspapier, Tapeten, Karton und Holzpappe, sowie jegliche weitere Papierwaren.

!!! Konkurrenzlose Preise !!!

Kes armastab metsa

telligu juba aegsasti käesoleva aasta peale

„Eesti mets“

ainukene metsa ja jahiasjanduse kuukiri

Tarviline käsiraamat igale metsa ja jahimehele, metsaäri ja tööstuseettevõtjale. Tellimusi võtavad vastu kõik Vabariigi postiasutused. Kuulutustel „EESTI METSAS“ on suur mõju, sest tema lugejate ringkond on ostuvõimeline.

Tellimise hind:

1 aasta peale	300 marka
1/2 „ „	150 „
1/4 „ „	75 „
üksik nummer	25 „

Kuulutuste hind:

1 lehekülg	1500 marka
1/2 „ „	800 „
Kaantel, tekstis ja sisu	
ees 100 ^o o kallim.	

Tellige proovinumbriid.

Aadress liht- ja rahasaadetustele: Kuukiri „Eesti Mets“, Tallinnas, Toompeal.

RAHVUSVAHELINE REKLAAMBÜROO

„HELIOS“

TALLINN, Pikkjalg nr. 2

1. Informatsioon Eesti- ja väljamaa kaubanduses ning tööstuses.
2. Tellimuste ja kuulutuste vastuvõtmine kõigisse Eesti- kui ka väljamaa ajalehtedesse ja ajakirjadesse.
3. Igasuguste kunstmaitseliste reklaamide, plakaatide, etikettide, aktsiate, kuulutuste, klisheede, joonistuste ja igasuguste graafiliste-, litograafiliste- ja trükitööde j. n. e. valmistus ning kokkuseade.
4. Igasuguste reklaamide demonstreerimine ja laialilaotamine kõige uuemate abinõudega.
5. Automaat-reklaamsammaste müümine ja ülesseadmine. (Meie patent, üleilmne uudis.)
6. Igasugused dekoratiivsed tööd.
7. Tõlked ja masinal ümberkirjutused kõigis Euroopa keeltes.
8. Tehnilised ja teaduslised tõlked.
9. Linnamajade, talukohtade ja vabrikute ostmise ja müümise vahetalitus.
10. Tule-, veo- ja kasko-kinnitus. (Kinnitus Aktsia Seltsi „Turis'e“, end. Wene II kinnitusselts, abikontor.)

INTERNATIONALES REKLAME-BÜRO

„HELIOS“

ESTLAND — REVAL, Langer Domberg nr. 2

1. Informationen über den Handel und die Industrie Estlands und des Auslandes.
2. Empfang von Abonnements und Anzeigen in alle Zeitungen und Journale und periodischen Ausgaben Estlands und des Auslandes.
3. Zusammenstellung und kunstvolle Ausführung von allerhand Reklamen, Plakaten, Etiketten, Aktien, Theaterzetteln, Annoncen; graphische, litographische, typographische und andere Arbeiten.
4. Empfang von allerhand Reklamen zu ihrer Verbreitung und Demonstrierung durch allerneueste Methoden.
5. Aufstellung und Verkauf von automatischen Reklamesäulen (Eigenes Patent, Neuheit).
6. Allerhand Dekorationsarbeiten.
7. Übersetzungen und Abschriften in allen europäischen Sprachen.
8. Technische, medizinische und spezielle Übersetzungen.
9. Kauf und Verkauf von städtischen Häusern, Landstellen, Fabriken etc.
10. Feuer-, Waren- und Kasko-Versicherung. (Agentur der Versicherungs-Aktien Gesellschaft „Turis“, ehemals II russ. Assekuranz-Gesellschaft).

Restoraan „Estonia“

Kõige ajakohasemad ruumid Tallinnas

TALIAED:

Iga õhtu kontsert-soirée
Muusika
Tants

SUVIAED — BOTAANIKA:

Ilukaevud
Aed elektris
Muusika

Köök ja kelder väljaspool võistlust

Kabinetid

Veeremäng

Restaurant „Estonia“

Die zeitgemässesten Räumlichkeiten in Reval

WINTERGARTEN:

Jeden Abend Konzert-
Soirée's, Musik
Tanz

SOMMERGARTEN:

Springbrunnen
Elektrische Beleuchtung
im Garten, Musik

Küche und Keller konkurrenzlos

Kabinette

Kegelbahn

JOHN NURMINEN, Reval

Telegramm-Adresse: JOHNURMINEN — Postfach 12

**Spedition, Verzollung, Befrachtung,
Schiffsklarierung, Import — Export.**

JOHN NURMINEN, %y.

Telegramm-Adresse: JOHNURMINEN

=====
Hauptkontor: **Helsingfors** =====

Abteilungen: **Abo, Danzig, Hangö, Raumo, Viborg.**

S. KIRREPE & Ko.

TALLINN, Lai tän. 12

Kõnetr.: 35 — Telegr. adr.: KIRREPES

IMPORT-EXPORT-TRANSIIT

Soovitame jällemüjatele:

Soola, rauda, sahariini, metalltööstuse masinaid jne.

Mitmed suuremate väljamaa vabrikute
esitused. — — — Suurema Saksamaa

soolakaevanduse ainuesitus

Eestis

EESTI KAUBANDUS- JA
TÖÖSTUSAJAKIRI
ILMUB
6 KORDA AASTAS

HERMES

ESTNISCHE HANDELS- &
INDUSTRIE-ZEITSCHRIFT
ERSCHEINT
6-MAL JÄHRLICH

VÄLJAANDJA JA TOIMEJUS: EESTI, TALLINN, VANA POSTI TÄNAV 7
J. W. ABRELTHAL

Kuulutusi võtavad vastu kõik suuremad sise- ja väljamaa kuulutuste kontorid

KIRJADE AADRESS: TALLINN, POSTKAST 60

POSTADRESSE: TALLINN, EESTI, POSTFACH 60

Kuulutuste hinnad:

HERAUSGEBER: J. W. ABRELTHAL

Anzeigenpreise:

Kaante küljed:	Kuulutusküljel:
1922 a. peale	Terve külj Emk. 4000.—
	1/2 " " 2000.—
	1/4 " " 1000.—
ära antud	1/8 " " 500.—
	1/16 " " 300.—

Geschäftsstelle und Schriftleitung:
TALLINN, EESTI, VANA POSTI TÄN. 7

Erfüllungsort: Tallinn, Handels- & Industrie-
Bank, Girokonto Nr. 587

Manuskriptsendungen an die Schriftleitung des
„Hermes“

Nachdruck mit genauer Quellenangabe gestattet

Annoncen empfangen alle grösseren Annoncen-
Expeditionen des In- und Auslandes

Umschlagseiten:	Anzeigenseiten:
Für 1922 bereits	1/1 Seite Emk. 4000.—
	1/2 " " 2000.—
	1/4 " " 1000.—
vergeben	1/8 " " 500.—
	1/16 " " 300.—

Im Text um 100% höher
Gegenüber dem Text 50% höher
Abonnement: jährlich: 100.— Emk., halbjährlich:
60.— Emk., Einzelnummer 20.— Emk.

Kuulutused tekstis 100% kallimad
Kuulutused teksti eel 50% kalimad
Tellimishind: 100.— Emk. aastas, poolaastas
60.— Emk., üksiknumber 20.— Emk.

Nr. 1 (7)

Veebruar — Februar 1922

II aastakäik
Jahrgang

Eesti kaubandus läinud aastal.

Raske sõjaaeg halvas vabakaubanduse mitte üksinda meil vaid kõigis neis riikides, kes sõjalal seisid. Kui Lääne-Euroopas faktiline sõjategevus 1918. aastaga lõppes, kestis meil vabaduse-võitlus kuni 1920. aastani edasi. Sellepärast oli loomulik, et kaubandus ja tööstus meil kauem sõja-aja olude ja korralduste all kannatas, kui mõnes teises Lääne-Euroopa riigis.

Sõjaaegsetest tingimustest harilikudesse oludesse üle minna ei saa mitte ühe sammuga. Niisama pikkamisi, nagu rahuagne vabakaubandus sõja ajal kord-korrald kitsamatesse raamidesse suruti, niisama pikkamisi tuli teda neist raamidest vabastada. Riigimajandus ei salli kiireid ega äkilisi pööranguid, sest see ei ole tema organismile kasulik. Ja sellepärast ei kadunud rahutegemise päeval meil veel mitte ei väljaveo-keelud, ega sisseveo litsentsid. Need jäid maksvusele kuni 1921. aastani.

Läinud aasta algas nii siis kurikuulsate litsentside tähe all. Oli küll ju 1920. a. sügisel, kui hra Joh. Kukk kaubandus-tööstuse ministeeriumi juhtimise oma kätte võttis, valitsuse ringkondades mõte ülesvõetud kaubandust valitsuse eeskostmise alt enam-vähem vabastada, kuid tol korral taheti ainult sellega leppida, et sisseveetavaid kaupe kolme kategooriasse jagada: I. kategooria, mida ainult valitsus võib sissevedada; II. kat. — sissevedu litsentsidega lubatud; III. kat. — sissevedu vaba. Peagi aga selgus, et kui meie majandusline elu iga päevaga ikka rohkem ja rohkem harilikudele, ennesõjaaegsetele oludele vastu sammub, kavatsetavad poolikud abinõud kaubandust elustada ei aita. Seltskonnas valitses avalik meelepaha halekuulsa „Erkati“ (Eesti riikline kauba-agentuur) vastu ja nõuti selle likvideerimist; litsentside süsteem oli meie kaubanduslised ringkonnad niivõrra ära tüüdanud, et litsentsidest keegi, peale litsentside väljaandjate eneste, kuuldagi ei tahtnud, — kuritarvitused litsentside süsteemi juures olid niivõrra suured ja kõikidele, peale ministrite, teatavad. Kui nüüd ainult kaupade sissevedu ainult osalt oleks vabaks lastud, siis oleks küsitavaks jäänud, kui palju see poolik abinõu endiseid puudusi oleks parandata suutnud. Sellepärast, just seltskonna esitajate pealekäimisel ja osalt ka avaliku arvamise survele otsustas valitsus läinud aastal litsentside süsteemi kaotada ja sissevedu täiesti vabaks anda, asjatute uhkuse ja toreduse asjade sissevedu kõrgemate tollimaksudega takistades.

Sisseveo vabaks laskmine ei meeldinud mõnele meie poliitilisele erakonnale, ja nende häälkandjad kuulutasid vabast sisseveost Eesti riigile rasket kahju. Välisvaluuta pidi kõik väljamaale voolama ja meie turgu pidi ainult markisetti, banaaniide, datlite ja schampanjeriga üle ujutatama. Selle tagajärg pidi olema — marga kursi järjekindel langemine ja sellega ühes käiv elukallidus. Nüüd aga, kus kaubanduse vabaks laskmisest ligemale aasta mööda, näeme, et kõikidel neil kollitamistel vähematki alust ei olnud: Eesti mark on oma väärtuses õige vähe langenud, viimasel ajal koguni püsivaks muutunud, tema ostuvõim siseturul vahetpidamata kasvanud. Elu ei ole kallimaks, on aga odavamaks läinud. Kui 31. detsembril 1920. a. suhkru naela eest umbes 100—120 marka tuli maksta, siis ostsime 31. detsembril 1921. a. suhkru naela 200 marka eest.

Der estnische Handel im verflorennen Jahr.

Die schwere Kriegszeit hat den Freihandel nicht nur bei uns, sondern auch in allen übrigen Staaten gelähmt, die auf dem Kriegsfuße standen. Während die faktische Kriegstätigkeit in Westeuropa 1918 aufhörte, reichte unser Freiheitskampf bis in das Jahr 1920 hinein. Darum war es auch allzu natürlich, daß unser Handel und unsere Industrie länger unter den Verhältnissen und Verordnungen der Kriegszeit zu leiden hatten, als in anderen westeuropäischen Ländern.

Der Übergang von kriegszeitlicher Wirtschaft zu normalen Zeiten geschieht nicht plötzlich. Ebenso langsam, wie der Übergang von normaler Wirtschaft zu den kriegszeitlichen Verordnungen — müssen die engen Rahmen gesprengt werden. Die Staatswirtschaft duldet keine plötzlichen und schnellen Übergänge, da solche seinem Organismus nicht zuträglich sind. Deshalb konnten am Tage des Friedensschlusses die Exportgenehmigungen und Import-Lizenzen nicht sofort abgeschafft werden. Sie mußten ihre Gültigkeit bis in das Jahr 1921 beibehalten.

Das vorige Jahr begann somit unter dem Zeichen der berüchtigten Lizenzen. Obwohl schon im Herbst 1920 — als Herr Joh. Kukk die Leitung des Handels- und Industrieministeriums übernommen hatte — in Regierungskreisen die Frage aufgeworfen wurde, wie man den Übergang zum Freihandel anbahnen und die staatliche Bevormundung des Handels abschaffen könnte. Jedenfalls wollte man sich damals bloß damit zufriedengeben, daß man die Importwaren in drei Kategorien einteilt: I. Kategorie, d. h. Waren, deren Einfuhr der Regierung vorbehalten ist; II. Kategorie, d. h. Waren, die nur auf Lizenz eingeführt werden dürfen; III. Kategorie, d. h. Waren, deren Einfuhr ohne jegliche Genehmigung geschehen darf. Doch gar bald stellte es sich heraus, daß unser Wirtschaftsleben sich mit eiligen Schritten den Normalverhältnissen nähert, und somit eine bloß teilweise Sanierung der Verhältnisse nicht die gewünschten Resultate erzielen würde. In der Gesellschaft verurteilte man „Erkat“, die estnische staatliche Handelsagentur und forderte seine Liquidation. Das Lizenzsystem wurde von allen Seiten heftig angegriffen; niemand verteidigte diese Einrichtung. Die Vergehen, die mit diesem System Hand in Hand gingen — wurden überall erörtert; bloß die Minister schienen nichts zu hören und zu sehen. Hätte man den Handel bloß teilweise freigegeben, so wäre es äußerst fraglich gewesen, um wieviel die Verhältnisse besser geworden wären. Aus diesem Grunde, und zwar weil die öffentliche Meinung gegen die Lizenzen Stellung genommen hatte — entschied sich die Regierung zugunsten der völligen Einfuhrfreiheit und unterwarf nur die Einfuhr von Luxusartikeln erhöhten Zollsätzen.

Die Freiheit der Einfuhr gefiel so mancher politischen Partei gar nicht; die Organe dieser Parteien prophezeiten einen großen Schaden. Die Außenvaluta sollte ins Ausland strömen und unseren Markt sollten Markisette, Bananen, Datteln und Champagner überschwemmen. Im Resultat sollte es sich ergeben, daß unser Markkurs ins Ungewisse sinken und die Teuerung sehr hoch steigen würde. Jetzt aber, wo seit der Einführung der

Fr. K. Kreuzweid
nim. ENSV Riiklik
Raamatukogu

Milline vahe! Ja see vahe ei avaldu üksinda suhkru juures, vaid kõikide sisseveetavate kaupade juures. Sellest võib iga arusaaja inime arusaada, et vabakaubandus mitte rahaväär- tuse alla suruja ei ole, küll aga selle väärtuse tõstja.

Siin kohal ei ole mahti arvustiku teadetege esineda, kui palju meil läinud aastal kaupe väljamaalt sisse veeti. Igatahes küll õige suure summa eest. Meie väljavedu ei jõudnud sisseveoga tasakaalu tõusta. Mitte üksinda, et meil väljaveoks nii võrd vähe aineid ja kaupe, nagu ehk mõnelpool vahest arvatakse. Siin olid teised põhjused, ja nimelt kolmesugused:

1. Väljavedu ei olnud vaba. Sissevõetud litsentsid kadusid varemalt, väljaveo omad hiljemalt. Ja otse imelikuna tundus siin kaubandusministeriumi poliitika: kurdeti ja kaevati, et meil väljavedu väike, aga väljaveo litsentsi saamine oli õige raske. Isegi vana rauda, sea harjaksid ja surnud hooste sabasid ei lubatud välja vedada, ehk lubati seda sarnase kõrge väljaveo tolliga, mis igasuguse katse väljavedamiseks võimatuks tegi. Ja see õnnetu litsentside nurumine juba iseenesest ei kõlvanud kuhugi — iga äriees teab, kui „armas“ oli litsentse paluda!

2. Väljaveo tollid määrati alles läinud aasta teisel poolel kindlaks ja määrati, nagu juba tähendasime, liig kõrged. Tollide määravad ei tunnud väljamaa turgu, vaid arvati huupi, et Eesti kaupad välisurgudel ainult pikisilmi oodatakse ja nende eest puhtakullaga maksetakse. Isegi meie va kuremarjad arvati Prantsuse viinamarjade sarnasteks, mille väljavedu kõrge tolliga takistada püüti, just nagu tuleks meil sellest „jumala viljast“ kodus puudus! Sügisene kartuli väljaveo hooaeg läks selle tõttu kaduma, et kartulite väljaveo toll esialgu niivõrra kõrge mää- rati, mis väljaveo võimatuks tegi. Alles kõige hiljemal ajal hakati väljaveo tollisid revideerima ja nüüd neid märksa alandama.

3. Eesti väljaveo kaupadel on võõrsil raske turgu leida; mitte sellepärast, et see kaup oma väärtuse poolest iseäranis halb oleks, vaid sellepärast, et see kaup kallit kätte tuleb. Tööstus on Eestis veel korraldamata, valmistus on tööliste kõr- gete palkade tõttu põljust kallis. See kõik teeb meie tööstuse- saadused hinnas kalliks ja selle läbi raskendab meie valmistustele väljamaadel turgu leida. Meie valitsusel tuleks, kas või sunniabinõudega, tööliste palganormid revideerimisele lasta võtta ja palgad töövõiljakusega kokkukõlasse lasta seada. See on valus abinõu, aga vististi lõppude lõpuks ka mõdda- pääsemata abinõu. — Siin kohal peab tähendama, et õiglase olla, et meie tööstuse valmistuste väljavedu valitsus igatpidi edendada püüdis, väljaveo tolli minimumini alandades, sage- dasti täiesti maha jättes.

Kui Teie kaupa ostate või tellite,

„HERMESIS“ oleva kuulutuse läbi, siis nimetage sellest kaubamüüjale äri.

Palume seda lahkesti mitte unustada!

Juba ülemal puudutasime tollide küsimust. Peab tähendama, et tähtsamaks sündmuseks läinud aasta kaubandus- lises elus oli meil tollitariifi kokkuseadimine. See oli töö, mis mitu kuud kestis ja palju vaeva nõudis. Juunikuul jõuti siiski selle tööga lõpule ja need tollid on meil praegu mak- susele ja jäävad ka vist tükiks ajaks maksma, sest Riigikogu ei suuda uut, alalist tolliseadust ja -tariifi mitte nii pea läbi va- data. Ka ei ole see soovitatavki, kui Riigikogu praegu pikema aja peale alalise tollitariifi maksma paneks, sest Eesti marga kurs pole veel lõpulikult välja kujuneud, samuti nagu ilma kaubaturu seisukord ikka veel nii segane ja kõikumav on. Käu- padel puuduvad väljamaa turgudel alles kindlad hinnad. Aga kõigil neil oludel ei ole meil võimalik tollimaksusid pikema aja peale ette kindlaks fikseerida, võiks vahest küll määrata *ad valorem* (teatav protsent kauba väärtusest), kuid meie oludes on seda raske tegelikult läbi viia, samuti nagu seda ka terves reas teistes riikides läbi viiud ei ole. Senni on Riigikogu poolt raha- ja kaubandus-tööstuse ministrite volitusi tollide määramiseks ja muutmiseks pikendatud.

Läinud aasta pani lõpu riiklisele kaubandusele. Likvideerimisele võeti „Erkat“ ja muud riigi kaubaladud. Veel ei ole likvideerimise tööd lõpule viiud, sellepärast ei saa ka nende asutuste lõpuarveid siin kohal kokku tõmmata, et näha, kas nad kasu või kahjuga töötavad. Üks on aga siiski juba praegu kindel: neid lootusi, mis nende asutamise ajal nende peale pandi, pole nad mitte täitnud. On tulnud avalikuks suuremaid ja vähemaid kuritarvitusi, oskamatusi, hooletust, lohakust ja arusaamise puudust. Vabakaubanduse juures ei ole sarnastel asutustel mingit mõtet. Seab erakaupmehed, kes oma riisiko

Einfuhrfreiheit beina ein ganzes Jahr verstrichen ist, können wir gewissenhaft konstatieren, daß alle diese Befürchtungen grundlos geworden sind. Der Markkurs ist inzwischen um ein äußerst Weniges gesunken, in letzter Zeit ist der Kurs sogar stabil. Die Teuerung hat nicht zugenommen, im Gegenteil, das Leben ist wohlfeiler geworden. Während ein Pfund Zucker am 31. Dezember 1920 — 100—120 Emk. kostete, beträgt der Preis ein Jahr später bloß 20 Emk. Ein großer Unterschied! Dieser Unterschied sticht nicht nur beim Zucker in die Augen, sondern auch bei allen anderen Einfuhrwaren. Somit ersehen wir, daß der Freihandel den Geldwert nicht ruiniert, sondern — hebt.

In dieser Übersicht fehlt mir die Möglichkeit mit Daten über den estnischen Import im vorigen Jahr aufzutreten. Jedenfalls war es eine ziemlich bedeutende Summe. Unser Export konnte mit dem Import nicht Schritt halten. Nicht nur aus dem Grunde, weil wir bis heute noch wenig Artikel besitzen, die im Auslande auf Nachfrage rechnen können. Es gab hier andere Gründe, u. z. dreierlei:

1) Der Export war nicht frei. Die Einfuhrlicenzen wurden früher abgeschafft, die Ausfuhrlicenzen später. Die Politik des Handels- und Industrieministeriums wirkt hier direkt befremdend: es wurde viel geklagt, daß unsere Ausfuhr zu winzig sei, aber das Erringen einer Ausfuhrlicenz war sehr schwierig. Es fehlte sogar die Ausfuhrmöglichkeit solcher Artikel, wie altes Eisen, Schweineborsten und Roßhaar, oder aber man erhob einen solchen Ausfuhrzoll, daß die Ausfuhr unwillkürlich problematisch werden mußte. Und schon allein der Bittgang um eine Ausfuhrgenehmigung — darüber weiß jeder Kaufmann gut Bescheid!

2) Die Ausfuhrzölle wurden erst in der zweiten Hälfte des vorigen Jahres festgesetzt und, wie schon erwähnt — sehr hoch angesetzt. Die Zollerheber selbst kannten nicht den ausländischen Markt, man taxierte, als ob das Ausland estnische Waren freudig begrüßen würde, ohne sich für den Preis zu interessieren. Sogar unsere Kranzbeeren wurden mit den französischen Weintrauben gleich bewertet und ein hoher Zollsatz festgesetzt — als ob wir hier sparsam sein müßten! Die herbstliche Kartoffel-Ausfuhrsaison ging verloren, da die Zollsätze zu hoch waren. Erst in letzter Zeit wurden die Zollsätze revidiert und ermäßigt.

3) Die estnischen Exportwaren finden im Auslande keinen guten Absatz; nicht darum, daß die Qualität unserer Ware nicht gut wäre, sondern aus dem Grunde, daß der Preis ein viel zu hoher ist. Die Industrie Eestis ist noch nicht in vollem Gange, die Produktionskosten sind in Anbetracht der hohen Löhne enorm große. Das ist der Grund, warum unsere eigenen Waren hoch im Preise stehen und den ausländischen Markt nicht erobern können. Unsere Regierung müßte die Arbeiterlöhne einer Revision unterziehen und hier nötigenfalls mit Zwangsmitteln die Löhne mit der Leistung in Einklang bringen. Das ist ein gewichtiger Schritt, aber im Grunde ein Schritt, den man endlich wohl tun muß. — Gerechtigkeitshalber erwähne ich noch, daß die Regierung die Ausfuhr unserer Produkte in so mancher Hinsicht begünstigt hat, den Zollsatz bis zum Minimum reduzierend oder ihn überhaupt streichend.

Schon oben habe ich die Zollfrage erwähnt. Wir müssen zugeben, daß die Ausarbeitung der Zolltarife im übrigen Handelsjahr eine nicht zu unterschätzende Bedeutung hatte. Das war eine Arbeit, die mehrere Monate dauerte und viel Mühe gekostet hat. Im Juni 1921 war die Arbeit fertig; dieser neu ausgearbeitete Zolltarif ist noch heute in voller Gültigkeit und wird diese so bald nicht einbüßen, da die Reichsversammlung den ständigen Tarif nicht so schnell ausarbeiten und erlassen kann. Auch wäre dieses nicht wünschenswert, denn der estnische Markkurs hat sich noch nicht endgültig herausgestellt, und die Lage des Weltmarktes ist eine äußerst schwankende. Die Waren haben noch keine festen Preise. Aus diesem Grunde ist es unmöglich einen für längere Zeit gültigen Zolltarif auszuarbeiten. Man könnte wohl einen *ad valorem*-Zoll einführen, aber in unseren Verhältnissen wäre diese Zollkategorie nicht von langer Dauer; die bisherigen Versuche des Auslandes sind auch gescheitert. Die Reichsversammlung (Riigikogu) hat die Vollmachten des Handels- und Industrieministers und des Finanzministers in dieser Beziehung — prolongiert.

Das vergangene Jahr brachte die Auflösung der staatlichen Agentur „Erkat“. Auch andere staatliche Unternehmungen werden liquidiert. Die Liquidationsarbeit ist noch nicht zu Ende, und darum fehlt mir die Möglichkeit die Bilanz zu ziehen. Gewinn oder Verlust? Eines steht fest: die Hoffnungen, die bei der Gründung ausgesprochen wurden — haben sich nicht verwirklicht. Viele Vergehen — kleinere und größere — sind ans Tagelicht gekommen, Fehltritte, Nachlässigkeit und wenig Verständnis. Der Freihandel hat diesen Institutionen die Basis genommen. Der private Kaufmann beschafft alle Waren zu

peal väljas, muretsevad kaupe odavamalt ja paremate tingimustega, kui seda teevad riigiametnikud, kellel see üks kõik, kuidas üks ehk teine kaup „läheb“, — neil pole kõige selle juures midagi kaotada. Tagajärg on aga see, et riik kõigi nende asutuste läbi mitte ei teeni, vaid sagedamini kahjusid kannatab.

Läinud aasta oli Eesti kaubandusele pöörde aastaks: riiklise eestkostmise alt vabakaubanduse peale üleminek. Läinud aasta andis Eesti kaubandusele uut hoogu ja tervendas teda märksalt. Mis aga läinud aasta teha ei suutnud ehk ei jõudnud, seda tahame käesolevalt aastalt loota ja nõuda.

Ökonomist.

viel günstigeren Bedingungen, als ein Staatsbeamter, dem es ganz gleich ist, ob man eine Ware braucht oder nicht, oder zu welchem Preise man auf Absatz rechnen kann; er hat ja persönlich nichts zu verlieren. Zuguterletzt stellt es sich heraus, daß man durch staatliche Operationen gar nichts verdient, wohl aber große Verluste hat.

Das verflossene Jahr war ein Übergangsjahr von der staatlichen Bevormundung zum Freihandel. Das verstrichene Jahr hat den estnischen Handel gekräftigt und ihn bedeutend saniert. Was aber das vorige Jahr nicht getan oder gekonnt hat — das erwarten und fordern wir vom angebrochenen.

Ökonomist.

Kaubandus-tööstuse näitus Eestis.

Eritiselt ei ole kaubandus-tööstuse näituse Eestis senni toime pandud. Eestis on peetud tänini põllumajanduslisi näituseid, mille juures kaubandus ja tööstus ainult ühte osa on etendanud.

Eesti tööstus on aga viimasel ajal märksa edenenud ja nii võime juba ilma häbenemata Eesti tööstusest rääkida. Meie paberitööstus, puutööstus (eriti mööblitööstus) masina- ja laevatööstus, piirituse-tööstus jne. on üleüldiselt tuntud. Rääkimata mitmesugustest kesk- ja väiketööstuse ettevõtetest, millega Eestimaa õige rikkalikult üle külvatud ja mis isearanis peale sõja lõppu edennemise hoos seisavad.

Eesti pealinna, Tallinna, kaubandus on sellest peale, kui Eesti iseseisvaks riigiks sai, kolossaalselt edenenud. Kui enne suurt ilma-sõda Tallinnas kõigest paarkümmend esimese järgu äriasiatust oli, siis ulatas esimese järgu äride arv 1921. a. kahe sajani. Nende hulgas on palju ärisid, kes otsekohe väljamaaga ühenduses seisavad. Transiidit-kaubandus Tallinna kaudu Wene-maaga edeneb vahetpidamata. Uute äride juurde asutamise palavik, mis läinud 1921. aastal vististi oma kulminatsiooni punktini ulatas, ei ole veel raugenud. Kõike seda kokkuvõttes võime ütelda, et ärielu Eestis praegu õige „keemas“ on.

Sellepärast on ka täiesti arusaadav kaupmeeste ja töösturite soov eeloleval suvel, juunikuul, Üleeestiriiklist kaubandus-tööstuse näitust Tallinnas toime panna. Näitus peaks tutvustama meie tööstuse võimist nii kodu- kui väljamaa kaupmeestele ja tarvitajatele, peaks pilti pakkuma sellest, kuidas Eesti tööstus rasketest aegadest hoolimata, mis sõja ajal ja peale sõja lõppu Eesti valitsemas olid, edenenud on. Näitus peab võimaldama Eesti kui ka väljamaa kaupmeestele oma kaubaproovidega suurema kogu vaatajate ees esineda. Näitusele oodetakse töösturid ja kaupmehi nii oma kui väljamaalt. Asjata oleks seda tähendada, nagu ei leiaks esimene Eesti kaubandus-tööstuse näitus rohkearvulist vaatajate hulka.

Die estnische Handels- und Industrie-Ausstellung.

Bisher hat es in Eesti keine speziell industriellen Ausstellungen gegeben. In Eesti kannte man bis heute nur landwirtschaftliche Ausstellungen, die aber auch Abteilungen für Handel und Industrie aufwies.

Die estnische Industrie hat sich aber in letzter Zeit enorm entwickelt, so daß wir — ohne uns zu schämen — von einer estnischen Industrie sprechen dürfen. Unsere Papierindustrie, Holzindustrie (insbesondere die Möbelindustrie), der Maschinen- und Schiffbau, die Spritindustrie usw. sind allgemein anerkannt. Erwähnenswert sind auch die Unternehmen unserer Klein- und Mittelindustrie, derer wir in Eesti sehr viele besitzen und die alle im Stadium der zuversichtlichsten Entwicklung gedeihen.

Der Handel Revals hat sich seit dem Beginn der Republik Eesti kolossal entwickelt. Vor dem Weltkriege besaß Reval einige Dutzend Unternehmen erster Kategorie, 1921 war die Zahl dieser Unternehmen über 200. Unter diesen Firmen gibt es viele, die in direktem Verkehr mit dem Auslande stehen. Der Transithandel mit Rußland über Reval gedeiht augenscheinlich. Das Neugründungsfieber, das im verflossenen Jahr wohl seinen Kulminationspunkt erreicht hat, hat auch in diesem Jahr noch nicht nachgelassen. Alles in allem können wir heute behaupten, daß das Geschäftsleben in Eesti sehr rege ist.

Darum ist es auch allzuverständlich, daß die Geschäfts- und Industrielwelt Eestis im angebrochenen Jahr in Reval eine all-estnische Industrie- und Handels-Ausstellung veranstalten will. Die Ausstellung bewirkt die Propaganda der estnischen Industrie im In- und Auslande, in Konsumentenkreisen usw., gibt ein Bild davon, wie die estnische Industrie, ungeachtet der in Eesti nach dem Kriege herrschenden schweren Zeiten — sich ent-

Palume iga üht austatud lugejat kauba ostmise juures kõige pealt ikka nende äride poole pöörda, kes meie lehes kuulutavad ja ka lahkesti selle peale kaupmeeste tähelepanemist juhtida, nimetades, et meie lehes „HERMES'is“ oleva tema kuulutuse järele kaupa ostma ehk tellima olete tulnud.

Wir ersuchen unsere verehrten Leser, bei Einkäufen sich zu allererst an Firmen zu wenden, die im „HERMES“ inserieren und den Herren Kaufleuten mitzuteilen, daß Sie auf Grund der Anzeige im „HERMES“ gekommen sind.

Näituse korraldamiseks ja toimepanemiseks on organisatsioon loodud, kuhu kuuluvad järgmised üleriiklised asutused: 1) Vabrikantide Ühisus, 2) Börsse Komitee, 3) Väike- ja Kesktöösturite Liit ja 4) Kaupmeeste Seltside Liit. — Sünda platsi leidmiseks on sammusid astunud, sest nähtavasti ei taha Tallinna Eesti Põllumeeste-Selts kaubandus-tööstuse näituse toimepanemiseks oma näituseplatsi lubada. Igatahes ei ole näituseplatsi leidmine mitte üleüldisemata raskus.

Kaubandus-tööstuse näitused, proovilaadad ja messed on Lääne-Euroopas, eriti Saksamaal, harilikud asjad. Kaupmehed ja töösturid ei oska endale seal ette kujutada, kuidas nad teisel teel oma kaupe ja valmistusi laiematele hulkadele tutvustada suudaksid. Väike Eesti, kes kunni viimase ajani Vene karu kütinte vahel vangis seisis, ei saanud selles asjas midagi ära teha ja on sellepärast selles suhtes oma läänepoolsetest naaberriikidest palju maha jäänud. Ja selle tõttu ongi väljamaal mõnel pool Eestist halb arvamine, nagu ei oleks Eestis oma tööstust, nagu ei leiduks Eesti linnades peale keskmiste koloniaal- ja manufaktuurkaupluste suuremaid kaubamajasid ja kontorid, nagu oleks Tallinna sadam väike loik, kuhu suuremad Euroopa kaubalaevad sisse ei pääse. Eesti kaupmeeste ja töösturite kohus on kõiki neid, tänini mõnelpool valitsemas olnud ekshiarvamisi, ümberlükata ja õiget ning tõetruud pilti Eesti kaubanduse ja tööstuse edennemise ja võimalustest pakkuda. Tuleb talitada selle vana töö järgi: tutvustada ennast ise, siis tunnevad sind teised.

wickelt hat. Die Ausstellung soll aber auch allen in- und ausländischen Industriellen die Möglichkeit bieten, ihre Muster und Warenproben auszustellen und Interessenten zugänglich zu machen. Zur Ausstellung erwartet man Kaufleute und Fabrikanten aus dem In- und Auslande. Es wäre völlig falsch zu behaupten, daß man der ersten estnischen Industrie- und Handels-Ausstellung wenig Interesse entgegenbringen könnte.

Die Vorbereitungsarbeiten und die Verwirklichung dieses Planes sind einer Organisation überlassen worden, die aus den Vertretern von folgenden Institutionen besteht: 1) der Fabrikanten-Verband Eestis, 2) das Revaler Börsenkomitee, 3) der Verband der Klein- und Mittelindustrie, 4) die Zentralvereinigung der Kaufmannschaften Eestis. — Die ersten Schritte, einen geeigneten Platz zu finden — hat man schon getan; der Revaler landwirtschaftliche Verein will aber zu diesem Zweck seinen Platz nicht geben. Jedenfalls wird die Platzfrage keine unüberbrückbaren Schwierigkeiten bereiten.

Handels- und Industrie-Ausstellungen, Mustermessen und Messen sind in Westeuropa, insbesondere in Deutschland — gewöhnliche und selbstverständliche Dinge. Dort ist es für alle Kaufleute und Industriellen selbstverständlich, daß man bloß auf diese Art seine Waren verbreiten kann. Eesti, daß noch vor Kurzem eine Provinz Rußlands war und fast nichts zu meinen hatte, ist auch in dieser Beziehung ein Neuling. Darum hat auch das Ausland in Bezug auf Eesti falsche Ansichten; man

Muidugi ei suuda vahest esimene kaubandus-tööstuse näitus kõiki neid lootusi täita, mida tema peale pannakse, aga mis siis sellest. Algust peab tegema. Ja mis esimene näitus puudu jätab, seda parandame ja täiendame järgmise näitusega. Kaupmeestel ja töösturitel tuleb aga aegsasti mainitud näituse vastu valmistama hakata.

R. B.

Bei Bestellungen und Einkäufen

beliebe man sich auf den „HERMES“
zu beziehen!

„Zollhandbuch für Eesti“

Eesti tollikäsiraamat Saksa keeles.

Neil päivil ilmus „Hermes'i“ kirjastusel Tallinnas Dr. C. J. Lippingi ja Dr. H. Skribanowitzi toimetatud saksakeelne tollikäsiraamat „Zollhandbuch für Eesti“.

Selle käsiraamatuga saadakse üle tarvidusest, mida Eesti äriilmas tänini tuntavalt tähele on pandud. Senni pidid eksportöör ja importöör alati kõik „Riigi Teataja“ kolm aastakäiku kätte võtma ja läbi lehitsema, kui nad selgusele tahtsid jõuda mingi väliskaubandus-küsimuses. Oli see juba kodumaa kaupmehele väga tülikas, sest arvesse tuleb võtta rikkalik hulk korraldusi, siis lisaldus sellele väljamaalaste suhtes veel uus raskus — nad pidid iga üksiku korralduse omale Eesti keelest tõlkida laskma. Puudus seega käsiraamat, mis oleks kõigi korralduste kokkuvõtte ja ühtlasi oleks toimetatud keeles, mis Lääne-Euroopas enam-vähem tuntud.

Üldmainitud töö avaldamisega loodavad teose kokkuseadjad täita mõlemaid nõudeid ja seega rahuldada tänini piinlikult tuntud tarvidust.

Selle raamatu peamine ja tüvi osa on üldine Eesti tollitariif 1. maist 1921. Nagu kõik säärased teosed, pole ka Eesti tollitariif loodud ühekorraga, vaid on mitmekesise arenemise tulemus. Eesti riik on oma lühikesest kestuse jooksul näinud kolme tollitariiflikku muutust. Esimene neist on pärit 25. märtsist a. 1919, mil päeval ära kaotati senni maksnud Saksa okkupatiooni-aegse 24. juuni 1918 a. „Eesti ja Liivi tollikorraldus“ maksvus. Tema asemele astus uuesti vana Vene „Üldine tollitariif kaubanduses Lääne-Euroopaga“ a. 1913 ühes kõigi vastavate uuendustega kunni enamlusvõimuni Venemaal (24. oktoober 1917). Ainuke muutus oli siin, et üldiselt iga kümnekordselt kõrgendati, ligi 20 luksusartikli alal veelgi kõrgemad ja mõne 10 tooresememe ja poolfabrikaadi madalamad tollimäär kindlaks määrati.

Sõda Nõukogude Venemaaga ja hilistunud Eesti de jure tunnistamine Lääne-Euroopa suurriikide poolt sundisid Eesti valuuta tugevale langemisele, mis põhjusel ülemised tollimäärad peagi enam ei vastanud kaupade kallidust. Tuli revisioon, ja tulemuseks oli esimene Eesti tollitariif 5. novembrist a. 1919. See tariif maksis ligi poolteist aastat, mis aga kuidagi ei tule kirjutada ta kvaliteetide arvele. Vastupidit, ta ad hoc-karakter avaldus kohe, kui a. 1920, pärast rahu Venemaaga ja de jure tunnistamist suurriikide poolt — Eesti kaubandus kiirelt hakkas arenema. Tuli aegamisi järgi anda, et vana Vene tollitariif, mis ka Eesti 5. novembri 1919 a. tariifi aluseks oli olnud — hästi Eesti jaoks ei kõlba; ta tuli revideerida ja Eesti olude kohaselt ümber töötada. Samuti pääsis mõduandvates ringkondades maksuvusele veendumus, et tol ajal makseve modifitseeritud litsensikorralduste, deviiside lõivude ja teiste kaubandust takistavate sunnitegurite süsteem kõlbulik pole ja aset peab andma pöördele vabamate printsiipide poole.

Sääraarstest harutusest kasvab välja otsus — põhjalikum töö anda. Läbi kuude teotes rahaministeeriumis alaline komisjon, kus valitsusametnikkude kõrval edukalt kaasa töötas terve rida kaubanduse ja tööstuse edustajaid.

Selle tegevuse tulemuseks oli otsus — kaubandus vabaks kuulutada, selle eest aga tollimäärasid kõrgendada. Uues 29. aprilli 1921 a. tariifis on avaldust leidnud järgmised põhimõtted:

Esitaks — kodumaa tööstuse kaitse väljamaa võistluse vastu. Siis — fiskaalsete huvide võimalik paremini silmaspidamine. Kolmandaks — tähele pannes maal valitsevaid sotsiaalseid voole — luksusimpordi kitsendamine. Lõpuks — kaubandusstatistilisi põhjusil — n. n. statistiliste tollide võtmine.

1. mail 1921 astus jõusse uus tollitariif. Vahepeal on aga ilmaturu muutlikkus üksikuid selle tariifi määrasid kõigutanud.

meint, in Eesti gäbe es überhaupt keine eigene Industrie, in den estnischen Städten gäbe es außer Kolonial- und Manufakturgeschäften mittlerer Größe — keine größeren Handelsunternehmen; Reval ist in den Augen solcher Leute ein kleiner Hafen, in den kein ausländisches Schiff so recht hineinpaßt. Die Aufgabe der estnischen Handels- und Industriewelt ist es, alle solche Fehlsichten zu korrigieren und ein richtiges Bild von dem zu schaffen, was man in Eesti wirklich vorfindet und sieht. Laut dem alten Satz: Mache dich selbst bekannt, so kennen dich die anderen.

Vielleicht wird die erste diesbezügliche Ausstellung nicht alle unsere Hoffnungen erfüllen. Der Anfang ist wenigstens da. Was die erste Ausstellung nicht macht, das wird die nächste verwirklichen. Die Kaufleute und Industriellen aber müßten schon frühzeitig alle Vorbereitungen zu dieser Ausstellung treffen.

R. B.

„Zollhandbuch für Eesti“.

Dieser Tage erschien im „Hermes“-Verlage (Reval) das von Dr. C. J. Lipping und Dr. H. Skribanowitz bearbeitete „Zollhandbuch für Eesti“.

Mit diesem Handbuch wird einer Notwendigkeit Rechnung getragen, die sich im Geschäftsleben Estis schon lange unabweisbar geltend gemacht hat. Bisher mußten Exporteur wie Importeur stets die 3 Jahrgänge des estnischen Reichsanzeigers zur Hand nehmen und durchblättern, wenn sie über irgendeine Frage des Außenhandels Aufklärung haben wollten. War das schon für den einheimischen Kaufmann, bei der großen Fülle von Verordnungen, ein äußerst zeitraubendes Verfahren, so kam dabei für den Ausländer noch die besondere Schwierigkeit hinzu, daß er sich diese Verordnungen in jedem Einzelfall aus dem Estnischen übersetzen lassen mußte. Es fehlte somit an einem Nachschlagewerk, welches sowohl eine Zusammenfassung des gesamten Stoffes vorstellt, als auch in einer Sprache abgefaßt ist, die in Westeuropa einigermaßen Verbreitung hat.

Durch Veröffentlichung obenerwähnter Arbeit hoffen die Verfasser diesen beiden Anforderungen gerecht geworden zu sein, mithin einem längst peinlich empfundenen Mangel abgeholfen zu haben.

Hauptteil und Kernpunkt des Buches ist der allgemeine estnische Zolltarif vom 1. Mai 1921. Wie alle derartigen Gebilde, ist auch der estnische Tarif nicht aus einem Guß entstanden, sondern das Produkt einer mannigfaltigen Entwicklung. Die Republik Eesti hat in der kurzen Zeit ihres Bestehens bereits drei große zolltarifliche Veränderungen erlebt. Die erste fand am 25. März 1919 statt, an welchem Tage die bis dahin geltende deutsche „Zollordnung für Liv- und Estland“ vom 24. Juni 1918 außer Kraft gesetzt wurde. An ihre Stelle trat wieder der alte russische „Allgemeine Zolltarif für den europäischen Handel“ vom Jahre 1913, nebst allen einschlägigen und bis zur Bolschewistenherrschaft erlassenen (24. Oktober 1917) Verordnungen. Eine Änderung erfuhr dieser Tarif nur insofern, als man im allgemeinen seine Sätze verzehnfachte, im speziellen dagegen einige 20 Luxusartikel mit noch höheren, einige 10 Rohstoffartikel und Halbfabrikate — mit geringeren Zöllen belastete.

Der Krieg gegen Sowjetrußland und die verzögerte Anerkennung de jure seitens der Westmächte bewirkten ein starkes Fallen der estnischen Valuta, weshalb obige Zollsätze sehr bald nicht mehr der Warenteuerung entsprachen. Sie wurden daher einer Revision unterzogen, und das Ergebnis war der erste estnische Zolltarif vom 5. November 1919. Dieser Tarif galt nahezu anderthalb Jahre, was aber keineswegs seinen Qualitäten zuschreiben ist. Im Gegenteil, sein ad hoc-Charakter offenbarte sich sofort, als im Jahre 1920, nach dem Friedensschluß mit Rußland und der Anerkennung de jure, Estis Handel einen bedeutenden Aufschwung nahm. Man mußte allmählich erkennen, daß der alte russische Zolltarif, welcher auch für den estnischen vom 5. November 1919 als Grundlage gedient hat, nicht so ohne weiteres auf Eesti übertragbar war, vielmehr einer gründlichen Anpassung den besondern wirtschaftlichen Verhältnissen des Landes bedurfte. Desgleichen rang sich in maßgebenden Kreisen die Überzeugung durch, daß das s. Zeit geltende System modifizierter Lizenzverordnungen, Devisenabgaben und anderer den Handel hemmenden Zwangsmaßregeln unhaltbar geworden war und eine Schwenkung nach freieren Prinzipien hin Platz zu machen hätte.

Aus solchen Erwägungen heraus wurde beschlossen, diesmal gründlichere Arbeit zu leisten. Monate hindurch wirkte am Finanzministerium eine ständige Kommission, in der neben Regierungsbeamten auch eine ganze Reihe Vertreter von Handel und Industrie sehr nutzbringend mitarbeitete.

Põllumees külvab!

Ja ka põllumehe magamise ajal kasvab tema külvatud vilja ning annab tulu. Just sama on lugu kuulutusega. Sa magad, sööd või ajad juttu oma külalise — ostjaga — aga Sinu kuulutust loevad sajad ja tuhanded, kes Sind kunagi pole näinud, Su äri ei tunnud ja kunagi Sinust teada ei oleks saanud, poleks Sa mitte kuulutanud.

**Seepärast kuuluta „HERMES'is“
Ära pane oma küünalt vaka alla!**

3. jaanuari resp. 23. detsembri (1921 a.) seaduste põhjal, mis andsid vastavatele ministritele (raha, kaubandus ja tööstus) õiguse iseseisvaid korraldusi luua — võetigi ette tarvilikud parandused ja muutused. Nii palju, kui neid korraldusi on 15. jaanuarini 1922 — on nad arvesse võetud juba tariifi tekstis — või aga — kui muutus sündis raamatu trükkimise ajal — erilehel teksti ees.

Peale üldse tollitariifi on raamatus Eesti erilepingud Inglismaa ja Soomega, kui ka kõige uuem Eesti-Prantsuse kaubandusleping.

Peale selle leiduvad selles käsiraamatus kõik teated Eesti sisse- ja väljaveo-määruste, sadama- ja lootsimaksude, kui ka kaubanduse ja tööstuse alalt, ja veel palju muud tähtsat materjali. Materjali kokkuseadmisel pidasid autorid eritselt väljamaa kaupmeest silmas, kellele abiks see raamat on määratud.

Raamatut võib tellida kirjastuse kaudu: Kirjastus „Hermes“, Vana Posti tänav 7, Tallinn. Joh. W. Abreth. Hind köidetud 600.— Emk.

Das Resultat dieser Tätigkeit war der Entschluß, den Handel gänzlich freizugehen, dafür aber die Zollsätze nochmals zu erhöhen. Im neuen Tarif vom 29. April 1921 sind folgende Grundsätze zum Ausdruck gekommen:

Erstens — Schutz der einheimischen Industrie gegen die ausländische Konkurrenz. Dann — bestmögliche Wahrung der fiscalischen Interessen. Drittens — mit Rücksicht auf soziale Strömungen im Lande — weitgehende Einschränkung der Luxuseinfuhr. Schließlich — aus handelsstatistischen Gründen — Erhebung sogenannter statistischer Zölle.

Am 1. Mai 1921 trat der neue Tarif in Kraft. Inzwischen brachte es die Lage auf dem Weltmarkt wiederholt mit sich, daß einzelne Sätze dieses Tarifes nicht aufrechterhalten werden konnten. Auf Grund der Gesetze vom 3. Januar resp. 23. Dezember 1921, welche den zuständigen Ministern (d. Finanz, Handel und Industrie) das Recht selbständiger Zollbestimmungen einräumt, wurden denn auch die notwendigen Veränderungen vorgenommen. Soweit diese Veränderungen bis zum 15. Januar 1922 erfolgt sind, haben sie entweder schon im Tariftext des „Handbuches“ Berücksichtigung oder, falls sie während der Drucklegung erfolgten, — auf einem besonderen Blatt vor dem Text Erwähnung gefunden.

Außer dem allgem. Zolltarif bringt das „Handbuch“ noch die Spezialabkommen Estnis mit England und Finnland, ebenso das neueste Abkommen mit Frankreich.

Ferner enthält es eine Reihe für die Geschäftswelt wichtiger Angaben über Ein- und Ausfuhrbestimmungen, Hafen- und Lotsengebühren, Industrie und Handel und anderes mehr. Bei der Zusammenstellung dieses Materials hatten die Verfasser hauptsächlich den ausländischen Kaufmann im Auge, dem es den Handelsverkehr mit Eesti erleichtern soll.

Das Buch ist zu beziehen durch den Verlag „Hermes“ Reval, Alte Poststrasse 7. Preis 600 Emk.

Välisriikides maksvad tollitariifid.

Prantsuse tollitariif, 11. jaanuari 1922. a. tolliseadus. Mitme muutuse järgi tekkis uus ametlik tollitariifiväljaanne 30. juunil 1910. a. See tariif maksab Saksa sisseveo kohta ainult sõnaliselt. Generaaltariifi laused, mille põhjal tollitakse Saksa kaupe — on 1921. a. 28. märtsi dekreediga (Journal Officiel 3. aprillist 1921) Saksamaa kahjuks muudetud. Kõrgenduskoefitsiendid, mis maksvusele pääsesid 1921. a. 28. märtsi dekreediga, kõrgendati uuesti 29. juuni dekreediga 1921. a. (Journal Officiel 4. juulist 1921). Tollid on kaalutollid.

Itaalia tollitariif 9. juunist 1921, astus jõusse 1. juulil 1921. Tollid on kaalutollid, erandiks on ainult tollid sünteetiliste lõhnaolluste ja alkaloidide suhtes. Tollide juure arvatakse kõrgenduskoefitsient, mis iga üksiku määra kõrval üles on tähendatud. Peale selle võetakse kuldagio't, mis iga 15 päevaks uuesti kindlaks määratakse.

Helveetsia tollitariif 8. juunist 1921 on maksvusele pääsenud 1. juulil 1921. „Liiduseadus, käsitav Helveetsia tollitariif“, milles sisalduvad üldised määrused, mis kaupade tollimisse puutuvad — anti välja 10. oktoobril 1902. Tariif on tublisti protektsionistlik, ja kuna nimelt fabrikaadid raske tolliga on koormatud — tabab ta eriti sissevedu tööstusmailt. Tollid on kaalu pealt võetavad. Kõrgenduskoefitsienti pole Helveetsia tollitariifis olema.

Lõuna-Slaavi tollitariif on 4. juuni 1921. a. seaduse põhjal 16. juulil 1921 maksuma hakanud ja on alal hoidnud 31. märtsil 1904. a. välja antud tolliseaduse teksti ning muutnud ainult määrasi. Samati on alles jäänud 4. märtsi 1904. a. tariifis leiduvad seaduslikud korraldused, peale mõne väikese muudatuse. Tariif jaguneb maksimaal- ja minimaaltariifiks. Saksamaa suhtes maksab maksimaaltariif. Kuna tollimäärad kullas kindlaks on määratud, võetakse kuldagio't, mis aegajalt uuesti kindlaks määratakse. Üks muutustest on järgmine, et enam ei nõuta toimingulõivu sisseveo puhul; seevastu aga võetakse edasi kümneprotsendilist lõivu sisse veetud luksuskaupade pealt. Tollid on kaalutollid.

Põhja-Ameerika Ühisriikide tollitariif on välja antud 3. oktoobril 1913. a. Tollid on peale mõne väikese erandi — väärtustollid. Antidumping-seadus pole piiratud kestusajaga. See seadus peab kaitsma Ameerika tööstusharusid väljamaa dumpingu vastu. Uue — praegu arutusel oleva Ameerika tollitariifi jusssehakkamine ei ole veel kindel. Kui see veel edasi lükatakse, siis tuleb ka põllumajanduslikel alal maksva hädaajatarifi-seaduse pikendamise kohta rääkida.

Norra tollitariif on pärit 1. juulist 1919 (Norsk Lovitende 1919, nr. 48, lhk. 621). Tollid on peaaesjalikult kaalutollid. Tariif jaguneb maksimaal- ja minimaaltariifideks. Saksamaa suhtes maksab minimaaltariif.

Die geltende Zolltarife des Auslands.

Der französische Zolltarif, Zollgesetz vom 11. Januar 1922. Nach verschiedenen Änderungen erfolgte eine neue amtliche Zolltarifausgabe vom 30. Juni 1910. Dieser Tarif kommt für die deutsche Einfuhr nur noch dem Wortlaut nach in Anwendung. Die Generaltarifsätze, nach denen deutsche Waren verzollt werden, sind durch das Dekret vom 28. März 1921 (Journal Officiel vom 3. April 1921) sehr zu ungunsten Deutschlands abgeändert worden. Die Erhöhungskoeffizienten, die mit dem Dekret vom 28. März 1921 eingeführt wurden, wurden bereits durch ein Dekret vom 29. Juni 1921 (Journal Officiel vom 4. Juli 1921) erneut erhöht. Die Zölle sind Gewichtszölle.

Der italienische Zolltarif vom 9. Juni 1921 ist am 1. Juli 1921 in Kraft getreten. Die Zölle sind Gewichtszölle mit Ausnahme der für synthetische Riechstoffe und Alkaloide. Zu den Zöllen tritt ein Erhöhungskoeffizient, der hinter der einzelnen Position angegeben ist. Außerdem wird ein Goldaufgeld erhoben, das für je 15 Tage neu festgesetzt wird.

Der schweizerische Zolltarif vom 8. Juni 1921 ist am 1. Juli 1921 in Kraft getreten. Das „Bundesgesetz, betreffend den schweizerischen Zolltarif“, enthaltend die allgemeinen Bestimmungen über die Verzollung der Waren, ist am 10. Oktober 1902 erlassen. Der Tarif ist stark protektionistisch, und da besonders Fabrikate außerordentlich hoch verzollt werden, wird die Einfuhr aus Industrieländern schwer getroffen. Die Zölle sind Gewichtszölle. Ein Vielfältigungskoeffizient besteht im schweizerischen Zolltarif nicht.

Der jugoslavische Zolltarif nach der Verordnung vom 4. Juni 1921, in Kraft getreten am 16. Juli 1921, hat den Text des bisherigen Zolltarifs vom 31. März 1904 beibehalten und nur die Zollsätze abgeändert. Ebenso sind die in dem Tarif vom 31. März 1904 enthaltenen gesetzlichen Bestimmungen geblieben, bis auf einige geringfügige Änderungen. Der Tarif zerfällt in einen Maximal- und einen Minimaltarif. Für Deutschland kommt der Maximaltarif in Anwendung. Da die Zollsätze in Gold angegeben sind, wird ein Goldaufgeld erhoben, das von Zeit zu Zeit neu festgesetzt wird. Eine der Änderungen besteht darin, daß die Warenumsatzsteuer bei der Einfuhr nicht mehr erhoben wird; dagegen wird die zehnpromzentige Steuer auf eingeführte Luxuswaren weiter erhoben. Die Zölle sind Gewichtszölle.

Der Zolltarif für die **Vereinigten Staaten von Nordamerika** ist am 3. Oktober 1913 erlassen. Die Zölle sind mit geringen Ausnahmen Wertzölle. Das Anti-Dumping-Gesetz ist von der Dauer nicht beschränkt. Dieses Gesetz soll amerikanische Industriezweige vor dem Dumping ausländischer Erzeug-

Saapaparandus

masinate jõul:

Meesterahva pooltallad . . mrk. 200.—
Naisterahva „ . . „ 150.—

Peale selle valmistakse kõiks.
jalanõusid. Töö eest täielik
vastutus

— Kopli tänav nr. 16, Tallinnas —

Rumeenia tollitariif on jõusse astunud, maksvusega 3. juulist 1921 (Monitorul Official nr. 68, 30. juunist 1921). Tollid on kaalutollid. Korraldusega 5. oktoobrist 1921 (nimestik A) — pannakse maksma kaupade kohta, mis tänini olid keelatud sisseveoks — maks (s.o. luksuslisamaks) tollimäära juure. Nimestik 13 sisaldab terve rea luksusaineid, mille eest tolli tuleb maksta kullas, s. o. paberis vastava päevakursiga.

Ungari kohta maksab endine „Austria-Ungari keiserrigi mõlema riigi kohta maksev tollitariif“ 1. juulist 1913. Tollide juure arvatakse muutlik tolliagio. Osa kaupadest liigitatakse kolme nimestikku (A, B ja C), kus tolliagio kauba tarviduse järgi mitmekesine on määratud. Kõik neis nimestikudes mitte leiduvad kaubad käivad kõrge tolli-lisamaksu alla. 2. jaanuaril 1922 määrusega on nimestikudes mitte leiduvate kaupade pealt tolli-vahehana alandatud 14.900 % pealt 11.900 protsendini.

Daani kohta maksab tariif 5 maist 1908. Tollid on peale mõne erandi kaalutollid. 26. veebruaril 1921 pääsis jõusse seadus, mis kõrgendab terve rea luksuskaupade tollimäärasid. Kõik uued tollid on väärtustollid. Tollimäär kõigub 3 ja 25 % vahel.

Rootsi tollitariif on jõusse astunud 4. juulil 1910. Tollid on peale mõne üksiku määra kaalutollid. Korraldusega 5. juunist 1921 on tollimäär umbes 100-s punktis kõrgendatud.

Belgia tollitariif 1. märtsist 1906 on muudetud 31. märtsil 1921. a. seadusega, milles muudetakse tollimäärasid terve rea kaupade alal. Samast päevast pärit korraldusega on ka kõrgenduskoeffitsiente kõrgendatud. Belgia seaduse põhjal 10. juunist 1910 on välja antud — maksvusega 7. novembrist 1921 — korraldus, mis tuntavalt kõrgendab Saksamaal toodetud ja Saksamaalt tulevate kaupade tolli. Need kõrgendused on osalt sääraseid, et kaalutollile juure lisatakse mingi väärtustoll, ja et mõlemad määrad kokku annavad lõpuliku tollimäära. Kõik korraldused mitte loeteldud kaubad käivad üldise tariifi alla. Kui uut korraldust ei tule, siis kaotab see määras oma jõu 1. aprillil 1922.

„Der Welthandel“.

Lõivustamine*) Saksamaal ja liitriikides.

Lisad Saksa valitsuse poolt reparatsioonkomisjonile esitatud rahandus-märgukirja juure on nüüd teadupärast. Esimene neist kõneleb kõige pealt lõivustamisest Saksamaal ja liitriikides. Täpiseleste väljaarvamiste põhjal lükkab ta timber oletuse, nagu maksaks Saksa rahvas võrdlemisi vähem maksu, kui Prantsuse ja Inglise rahvad. Ta tõendab peale selle, et lõivustamine Saksamaal on hulga rängem, kui Inglismaal ja Prantsusmaal. Tabelid osutavad, et suurkaubandus-andmete põhjal on rahakursi alanemine 6 korda rängem kui Prantsusmaal ja 11 korda suurem kui Inglismaal. Sissetulekute võrdlusele ja nende lõivustamisel on Prantsuse paber-frank viie Saksa marga ja üks paber-shilling 11 Saksa marga väärtusega. Sellest selgub, et, näit., abielus, nelja toetusväärse lapsega lõivukohuselise sissetulek 50.000 Saksa marga suuruses aastas — või vastava summa ulatuses frankides ja shillingites — on Inglismaal lõivuta, Prantsusmaal makstakse 0,99%, Saksamaal aga 5,08%, 100.000-lise tulu puhul on protsentmäär Inglismaal 2,10%, Prantsusmaal 3%, Saksamaal aga 14,60%; miljonilise tulu pealt võetakse Prantsusmaal 16,13%, Inglismaal 32,03%, Saksamaal 38,55%. Kui on tegu tuluga kaubandus-tööstuslisest ettevõttest,

*) Lõiv — податъ, Steuer, vastandina maksule, mis vabatahtlik.

nisse schützen. Der Zeitpunkt für das Inkrafttreten des neuen in Beratung befindlichen amerikanischen Zolltarifs steht noch nicht fest. Sollte sich das Inkrafttreten noch länger hinausschieben, so wird auch mit der längeren Gültigkeit des auf landwirtschaftlichem Gebiet gültigen Notstandstarifgesetzes zu rechnen sein.

Der norwegische Zolltarif nach dem Stande vom 1. Juli 1919 (Norsk-Lovitende von 1919 Nr. 48, S. 621). Die Zölle sind fast durchgehend Gewichtszölle. Der Tarif zerfällt in einen Maximaltarif und in einen Minimaltarif. Für Deutschland kommt der Minimaltarif in Anwendung.

Der rumänische Zolltarif ist mit Wirkung vom 3. Juli 1921 in Kraft getreten (Monitorul Official Nr. 68 vom 30. Juni 1921). Die Zölle sind Gewichtszölle. Durch eine Verfügung vom 5. Oktober 1921 (Liste A) wird für eine Reihe von Waren, die bisher zur Einfuhr nicht zugelassen oder verboten waren, nuncmehr die Einfuhr ohne besondere Erlaubnis gegen Zahlung eines Luxuszuschlages vom Zollsatz freigeben. Liste B derselben Verfügung enthält eine Aufstellung ausgesprochener Luxuswaren, für die der Zoll in Gold bezw. in Papier nach dem Tageskurs für letzteres zu zahlen ist.

Für Ungarn gilt der frühere „Zolltarif für die beiden Staaten der österreichisch-ungarischen Monarchie“ nach dem Stande vom 1. Juli 1913. Zu den Zöllen kommt ein veränderlicher Zollaufschlag. Ein Teil der Waren des Zolltarifs wird in drei Listen (A, B und C) eingereiht, in denen der Zollaufschlag je nach der Entbehrlichkeit der Waren verschieden hoch ist. Alle nicht in diesen Listen enthaltenen Erzeugnisse werden mit dem hohen Zollsatz belegt. Dieser Zollsatz für die in keiner der Listen enthaltenen Waren ist durch eine Verordnung vom 2. Januar 1922 von 14.900 v. H. auf 11.900 v. H. herabgesetzt worden.

Für Dänemark gilt der Tarif vom 5. Mai 1908. Die Zölle sind mit geringen Ausnahmen Gewichtszölle. Am 26. Februar 1921 ist ein Gesetz in Kraft getreten, welches die Zollsätze auf eine Reihe von Luxuswaren erhöht. Sämtliche neuen Zölle sind Wertzölle. Der Zollsatz schwank zwischen 3 und 25 v. H. vom Werte.

Der schwedische Zolltarif ist am 4. Juli 1910 in Kraft getreten. Die Zölle sind bis auf wenige Positionen Gewichtszölle. Durch die Verordnung vom 5. Juni 1921 sind die Zollsätze für ungefähr 100 Positionen erhöht worden.

Der belgische Zolltarif vom 1. März 1906 ist durch das Gesetz vom 31. März 1921 abgeändert worden, indem die Zollsätze für eine Reihe von waren erhöht wurden. Durch eine Verordnung gleichen Datums haben auch die Erhöhungskoeffizienten eine Erhöhung erfahren. Auf Grund des belgischen Gesetzes vom 10. Juni 1920 ist mit Wirkung vom 7. November 1921 eine Verordnung erlassen, die die Zölle für in Deutschland erzeugte oder aus Deutschland kommende Waren beträchtlich erhöht. Diese Erhöhungen sind zum Teil derart, daß zu den Gewichtszöllen noch ein Wertzoll hinzukommt und beide zusammen erst den endgültigen Zollsatz ergeben. Alle in der Verordnungen nicht erwähnten Waren bleiben dem gewöhnlichen Tarif unterworfen. Falls keine Neuregelung erfolgt, soll diese Verordnung am 1. April 1922 außer Kraft treten.

„Der Welthandel“.

Die Steuerbelastung in Deutschland und den Ententeländern.

Die Anlagen zu der der Reparationskommission von der deutschen Regierung überreichten Finanzdenkschrift liegen jetzt vor. Die erste dieser Anlagen beschäftigt sich vor allem mit der Frage der Steuerbelastung in Deutschland und in den Ententeländern. Auf Grund exakter Berechnungen weist sie die Behauptung zurück, dass das deutsche Volk verhältnismäßig weniger Steuern bezahle, als das englische oder das französische. Sie führt vielmehr den Nachweis, dass die Steuerbelastung in Deutschland beträchtlich schwerer ist als in England und Frankreich. Die Tabellen gehen davon aus, dass nach den Grosshandelsziffern für September 1921 die Geldentwertung in Deutschland etwa sechsmal so gross wie in Frankreich und elfmal so gross wie in England war. Sie setzen für die Vergleichung der Einkommen und ihrer Belastung einen Papierfranken fünf Papiermark und einen Papierschingel elf Papiermark gleich. Danach ergibt sich, dass z. B. das Lohn- und Gehaltseinkommen eines verheirateten Steuerpflichtigen mit vier unterhaltsbedürftigen Kindern in einer Höhe von 50.000 M. oder den entsprechenden Franken- und Pfundbeträgen in England steuerfrei war, in Frankreich eine Steuerlast von 0,99, in Deutschland eine solche von 5,08 v. H. trug. Bei einem Einkommen von 100.000 M. sind die Belastungssätze in England

R. MAY & Co. P. MEY & Co.

покупают оптом для вывоза
11 Roscoe Street, Bunhill Row, E.C.1.

ЛОНДОНЪ

Dept. B. КОНТОРСКАЯ МЕБЕЛЬ
(непосредственно отъ фабрикантовъ)

Dept. F. КОРОВОЕ МАСЛО
(отъ оптовыхъ торговцевъ)

siis on lõivukohuslasel sama perekonnaga aastas maksta 100.000 pealt: Prantsusmaal 4,95⁰ o, Inglismaal 2,10⁰ o, Saksamaal 14,06⁰ o. 5-miljonilise tulu juures samas riigis on protsentimäärad järgmised: Prantsusmaa 42,76⁰ o, Inglismaa 49,79⁰ o, Saksamaa 54,21⁰ o.

Need võrdlused puutuvad muidugi kõige pealt otsekohesse lõivustamisse. Koormatuste võrdlemine tarvitusese, maksude, lõivude ja tollide alal on vaevalt võimalik, kuna meil puuduvad kindlad teated iga maa reaalsissetulekutest. Samadel põhjustel langeb kokku ka üldise lõivustamise võrdlus. Saksa märgukiri arvab aga siiski välja, et rahvasteliidu andmetel on rahvatulu lõivudega tabatud järgmisel määral: Saksamaal 31,19⁰ o, Prantsusmaas 14,10⁰ o. Vähem on vahe, kui ta välja arvatakse Prantsuse õpetlase andmetel. Lõivuosa on siis Saksamaal 23,40⁰ o, Prantsusmaal 16,71⁰ o. Selle juures on Saksamaa suhtes ala kasvava inflatsiooni põhjusel 1922 a. eest nominaalse keskulu suurendamine $\frac{1}{3}$ võrra arvesse võetud. — Teine lisa kõneleb lõivustamise kuludest, milles üles on arvatud kõik tulud ja kulud lõivu- ja tolliametkonnas a. 1922. See võrdlus peab tõendama, et lõivude võtmisel ainult väike osa lõivudest ära tarvitatakse. Lõivuametkonnas seatakse 7 miljardilise tulu vastu $\frac{2}{2}$ miljardiline kulu, nii et kulud ainult 3,5⁰ o tuludest moodustavad. Veidi ebasoodsam on vahekord tolliametkonnas, kus kulud 1,55 miljardiga 5,8⁰ o moodustavad 26,73 miljardilistest tulust. Neis arvudes ei leidu ühekordseid väljaminekuid. Samati ei leidu neis kaunis suured kulud mitte riigi-päralt olevais lõivulistes eksekutiivametkondades, kuhu riik maksab ainult teatud lisarahasid, mis mujal eelarves üles on tähendatud.

Hermes Nr. 2-3

erscheint zur All-
estnischen Indu-
strie- und Handels-
Ausstellung An-
fang Juni 1922.

2,10 v. H., in Frankreich 3 v. H., in Deutschland 14,06 v. H.; bei einem Einkommen von einer Million in Frankreich 16,13 v. H., in England 32,03 v. H., in Deutschland 38,55 v. H. Wenn es sich um Einkommen aus Handel und Gewerbe handelt, hat ein Steuerpflichtiger mit gleichem Familienstande und 100.000 M. Einkommen in England 2,10 v. H. zu bezahlen, in Frankreich 4,95 v. H., in Deutschland 14,06 v. H. Bei einem Einkommen dieser Art von 5 Millionen Mark stellt sich der Steuersatz in Frankreich auf 42,76, in England auf 49,79, in Deutschland auf 54,21 v. H.

Diese Vergleiche beziehen sich natürlich nur auf die directe Besteuerung. Eine Gegenüberstellung der Belastung durch Verbrauchsabgaben, Steuern und Zölle ist kaum möglich, weil uns sichere Kenntnisse über die Entwicklung der Realeinkommen in den verschiedenen Ländern fehlen. An den gleichen Schwierigkeiten schreitet selbstverständlich auch der Vergleich der Gesamtsteuerbelastung. Die deutsche Denkschrift berechnet immerhin, dass nach den Zahlen des Völkerbundes über das Volkseinkommen der Anteil der Steuer an diesem Gesamteinkommen der Bevölkerung in Deutschland 31,19 v. H., in Frankreich 14,10 v. H. beträgt. Geringer ist der Unterschied, wenn er auf der Grundlage der Zahlen französischer Sachverständiger berechnet wird. Der Steueranteil an Volkseinkommen beträgt dann in Deutschland mit Rücksicht auf die fortschreitende Inflation für das Jahr 1922 eine Erhöhung des nominellen Durchschnittseinkommens um ein Drittel angekommen. — Über die Kosten der Steuererhebung unterrichtet eine weitere Anlage, in der die Einnahmen und Ausgaben der Steuer- und Zollverwaltung nach dem Haushalt für 1922 zusammengestellt sind. Die Zusammenstellung soll beweisen, dass für die Erhebung der Abgaben nur ein kleiner Teil ihrer Einnahmen verbraucht wird. Bei der Steuerverwaltung wird einer Einnahmesumme von rund 7 Milliarden ein Ausgabebetrag von etwa $2\frac{1}{2}$ Milliarden gegenübergestellt, so dass also die Ausgaben nur 3,5 v. H. der Einnahmen betragen. Etwas ungünstiger ist das Verhältnis bei der Zollverwaltung, wo sich die Ausgaben mit 1,55 Milliarden auf 5,8 v. H. der Einnahmen von 26,33 Milliarden Mark stellen. In diesen Zahlen sind die einmaligen Ausgaben nicht enthalten. Nicht enthalten sind aber wohl auch die sehr erheblichen Kosten der nicht reichseigenen steu-lichen Exekutivbehörden, zu denen das Reich nur gewisse Zuschüsse bezahlt, die an anderen Stellen des Etats gebucht sind.

Soome väliskaubandus a. 1921.

7. ja 8. septembril 1921 leidis Helsingis aset esimene kaubandus- ja tööstuspäev, mil pühendati eriti suurt tähelepanu maa majanduslikule seisukorrale. Mitmepäevase nõupidamise järgi võeti vastu resolutsioon ja esildati valitsusele. Selles ettepanekus nõuti suuremat vabadust tööpäeva pikkuse määramises, et maad hoida vaesenemise eest. Edasi paluti: sisseveo kitsendust vastavate tolliparanduste abil, lõivupoliitika muutmist kaubanduse ja tööstuse suhtes, majapidamis- majanduspoliitika muutmist, kalliste riigiettevõtete piiramine jne.

Need kaubandus-tööstuspäeva poolt tehtud ettepanekud on juba osaliselt teostatud. Seadus kaheksatunnilisest tööpäevast on ära kaotatud. 1. jaanuariks pääsis maksuvusele uus tollitariif, mis vähendab tuntavalt väljaveo-tolli ja -maksude suurust ja koormab kodutööstuse elustamise soovil ja fiskaalhuvides väljamaa aineid kõrge importtolliga, eriti luksusesemeid.

Vaev impordi kitsendamise alal ja läinud aasta teisel poolel tõusvad hinnad ilmaturul ühes tugeva nõuetavusega andsid hea resultaadid, eriti puu, paberi ja tselluloosi alal. Juulis oli eksport impordist 44,5 miljoni Soome marga võrra suurem, augustis 44,1 miljoni võrra ja järgmistel kuudel oli vahekord veelgi soodsam.

Kuigi tuleb veel võita nii mõnigi takistus, on ju metalltööstusel võidelda turgude puudusega, samuti on raskusi ka teistel majandusaladel, tuleb ometi oodata, kuivõrra uue tollitariifi naela pea pihta on tabatud ja kas kodumaa tööstus tõesti on kaitsitud, ja kas septembrist 1921 saadik paranev valuuta veel 1922 aastalgi samas sihis suudab edeneda. Maa peab ikka veel elatustarbid ja tooresained valutarikastelt mait sisse vedama. Ja rida kohustusi rasketelt aegadelt nõuab katmist. 1921 a. kriisi hilgav lahendamine töötab aga head tulevikku.

Aastal 1919 tähendas Soomemaale sisseveo-ülekaalu 1629,5 Soome miljoni väärtuses, a. 1920 oli see summa 713,7 Soome miljoni. Sama halvasti algas ka a. 1921. Esimeste kuue kuu jooksul oli sissevedu väljaveost 890,2 miljoni võrra suurem. Kevald algav ilmaturu-kriis koormas rängalt maad, puudus nõuetavus pea iga kauba alal, nii eriti puualal, mis ometi oli Soome tähtsam väljaveo-aine. Loota oli, et 1920 a. ajutise paranemise järgi tuleb uus langus. Valuuta-asi pahanes päev-

Der Aussenhandel Finnlands im Jahre 1921.

Am 7. und 8. September 1921 tagte in Helsingfors der erste Handels- und Industrietag, auf dem besondere Aufmerksamkeit der wirtschaftlichen Lage des Landes zugewandt wurde. Nach mehrtägigen Beratungen wurde eine Resolution gefasst und der Regierung überreicht. In dieser Vorstellung wurde grössere Freiheit in Bezug auf die Arbeitszeit verlangt, damit einer Verarmung des Landes vorgebeugt werde. Ferner wurde beantragt: Beschränkung der Einfuhr durch entsprechende Zollmassnahmen, Änderung der Steuerpolitik dem Handel und der Industrie gegenüber, Änderung der Haushaltungs- und Wirtschaftspolitik, Einschränkung der kostspieligen Unternehmungen des Staates usw.

Diese vom Handels- und Industrietage gegebenen Anregungen sind zum Teil bereits verwirklicht worden. Das Gesetz über den Achtstundentag ist abgeändert. Zum 1. Januar 1922 ist ein neuer Zolltarif in Kraft getreten, der die Ausfuhrzölle und Abgaben wesentlich einschränkt und die Einfuhr zum Schutze der einheimischen Industrie, aber auch im fiskalischen Interesse und zur Beschränkung der Einfuhr von Luxuswaren, mit schweren Zöllen belegt.

Die Bemühungen zur Beschränkung der Einfuhr und die auf dem Weltmarkte in der zweiten Hälfte d. Js. bei steigenden Preisen auftretende Nachfrage nach Holz, Papier und Zellulose zeitigen ein überrasches Resultat. Im Juli überwog die Ausfuhr die Einfuhr mit 44,5 Mill. Emk.; im August mit 44,1 Mill. Fmk. und in den nächsten Monaten war das Verhältnis noch günstiger.

Wenn nun auch noch manche Schwierigkeiten zu überwinden sein werden, da namentlich die Metallindustrie infolge von Beschränkung der Absatzmöglichkeiten, aber auch manch anderer Zweig der Wirtschaft noch schwer zu kämpfen haben, so muss abgewartet werden, inwieweit man mit dem neuen Zolltarif das Richtige zum Schutze der einheimischen Industrie getroffen hat und ob die im September 1921 einsetzende Besserung der Valuta im Jahre 1922 weitere Fortschritte machen wird. Das Land ist eben auf die Einfuhr von Lebensmitteln

päevalt ja jõudis oma alammäärani juuni keskpaiku, kus niit. Soome mark, mida veel noteeriti 1. veebruaril 1921 — 223 Saksa marga väärtuses — langes Saksa marga tasapinnale. Sel kriitilisel silmapilgul pidas Soome rahaminister kõne, milles ta toonitas, et Soome marga langemiseks pole asjalikku põhjust; Soome rahandusel ja majandusel olla palju tugevam alus, kui nii mõnelgi teisel riigil. Riigi ja kogukondade võlg väljamaale ei olla üle 4 miljardi (selle hulgas 1 miljard Soome markasid); neile võlgadele on vastukaaluks 30 miljardilise rahvarandus. Vasuuta langemise põhjuseks pidas rahaminister asjaolu, et Venemaal enam arvesse ei võidud võtta, ei produtsendina ega ka konsumendina. Ometi oli Venemaa olnud enne sõda kõige suuremaks Soome kaubatarvitajaks ja ka varustajaks odava viljaga. Nüüd tuli kogu majandus ümber luua. Nõuetavus paberi ja puu alal oli langenud, sisseveetava vilja hinnad aga kerkinud. Need asjaolud ühenduses eksporditaskustega olidki kursi langemise põhjusteks. Nüüd tekkis küsimus, mis teha, et kõigist neist rarkustest üle pääseda. 1. aprillil 1921 anti tookordne kitsendatud kaubandus täiesti vabaks; import polnud aga siiski kõrgeenenud. Varitses aga hädaoht, et maale suuremal määral valmisfabrikaate ja luksusaineid sisse hakatakse vedama; nii siis soovitati kõige pealt kokkuvõidmist; ja ka riik pidi kokkuvõidlikumalt maja pidama hakkama. Majandusliste raskuste eemaldamiseks loodi nõuandev majanduskomitee, millest osa võtsid ka kaubanduse ja tööstuse esitajad. Selle komitee ülesandeks oli üheskoos valitsusega nõu pidada, mis määrused tuleksid maksma panna, et väljavedu tõsta, ja kas riik omapoolt rahalist toetust peaks andma, et maa toodandud suurendada. Rahaministri kutse ei jäänud vastusetu. 1921 a. suvel kuuldi kõiki Soomes igal pool arvamist avaldavat, et soomlased vabaduse esimeses joovastuses liig laialt on elanud ja maja pidanud; nüüd tuleb hall äripäev, meie peame end kitsendama kaubanduses ja eraelus, siis läheb kõik jälle hääti. Ja nii ta läks. „B. V. Ztg.“

Kaubandus kontor

„ASTRA“

TALLINN, Rataskaewu tän. 5.

Müük suurel arwul:

KUNSTI-
WAATE-
KINO-
JA TEISI

POSTKAARTE

KIRJUTUSMATERJAAL. -- KIRJAPABER KARPIDES.

und Rohprodukten aus den valutastarken Ländern angewiesen und sind auch Verbindlichkeiten aus früheren Jahren in hoher Valuta zu decken. Die glänzende Überwindung der Krisis im Jahre 1921 lässt aber das Beste für die Zukunft hoffen.

Nachdem das Jahr 1919 für Finnland mit einem Einfuhrüberschuss von 1629,5 Mill. Fmk. und das Jahr 1920 mit einem Einfuhrüberschuss von 713,7 Mill. Fmk. abgeschlossen hatte, liess sich das Jahr 1921 durchaus nicht günstig an. In den ersten sechs Monaten stellte sich bereits ein Einfuhrüberschuss von 890,2 Mill. Fmk. heraus. Die im Frühjahr 1921 eingetretene Weltmarktkrise lastete schwer auf dem Lande und bei dem gänzlichen Mangel an Nachfrage nach Waren, so besonders auch nach Holz, das doch den Hauptausfuhrartikel für Finnland ausmacht, schien es, als ob nach der im Jahre 1920 eingetretenen Besserung in der Handelsbilanz wieder ein starker Rückschlag erfolgen würde. Der Stand der Valuta verschlechterte sich von Monat zu Monat und erreichte ihren Tiefstand Mitte Juni wo z. B. die finnische Mark, die am 1. Februar 1921 noch mit 223 deutsche Mark für 100 Fmk. notiert war im Kurse mit der deutschen Mark gleich stand. In dieser kritischen Zeit trat der Finanzminister Finnlands mit einer Rede hervor, in der er darauf hinwies, dass für das Sinken der Valuta eigentlich kein sachlicher Grund vorläge; die Finanzen und die Wirtschaft Finnlands hätten eine viel gesündere Basis als die vieler anderer Länder. Die Gesamtschulden des Staates und der Kommunen an das Ausland machen nicht volle 4 Milliarden (darunter 1 Milliarde Fmk.) aus, diesen Schulden stände aber ein Volksvermögen von 30 Milliarden Fmk. gegenüber. Den Grund für das Sinken der Valuta sah der Finanzminister darin, dass Russland als Produzent und Konsument in Fortfall gekommen war, das vor dem Kriege der grösste Abnehmer für finnländische Waren und der Lieferant von billigem Getreide gewesen war. Nun musste die ganze Ökonomie umgestellt werden. Die Nachfrage nach Holz und Papier war gesunken und die Preise für Getreide, das eingeführt werden muss, waren gestiegen. Diese Umstände im Verein mit den Exportschwierigkeiten wurden als Grund für das Sinken des Kurses angegeben. Es fragte sich nun, was sollte geschehen, um die ausgebrochene Krisis erfolgreich zu bestehen? Am 1. April 1921 war der bis dahin stark eingeschränkte Handel, vollständig freigegeben worden, der Import war aber die Gefahr, dass Fertigfabrikate und Luxuswaren in grösserer Menge als bisher eingeführt würden; also wurde vor allen Dingen Sparsamkeit empfohlen, auch der Staat sollte sparsamer wirtschaften. Zur Behebung der wirtschaftlichen Schwierigkeiten wurde ein beratendes ökonomisches Komitee eingesetzt, dem auch Vertreter von Handel und Industrie angehörten. Dieses Komitee sollte gemeinsam mit der Regierung beraten, welche Massregeln zur Hebung der Ausfuhr angebracht wären und ob Staatsmittel zur Behebung der Produktion im Lande hergegeben werden sollten usw. Der Appell des Finanzministers verhallte nicht ungehört. Im Sommer 1921 hörte man überall in Finnland die Meinung äussern, im ersten Rausche der wiedererlangten Freiheit und Selbständigkeit haben wir zu breit gewirtschaftet und gelebt, jetzt kommt der graue Alltag, wir müssen uns im Handel und im privaten Leben in jeder Beziehung einschränken, dann wird es schon wieder gehen. Und es ging. „B. V. Ztg.“

Eesti-Prantsuse kaubandusleping.

Veebruari lõpul jõudis Tallinna Prantsuse valitsuse kaubandusdepartemangu edustaja, Mr. Tournier, et läbirääkimisi pidada Eesti kaubandus-tööstusministeeriumiga kaubandussuhete korraldamise asjus Prantsusmaa ja Eesti vahel. Sääraste kaubandussuhete jaoks on teatavasti alus juba loodud: Eesti-Prantsuse kaubandusleping. Selle kaubanduslepingu algatajateks olid osalt Eesti puutööstajad, kes nägid Soome-Prantsuse kaubanduslepingus võistlust. Aluseks läbirääkimistel oli nii siiski ka Soome kaubandusleping. Võimaluste kohta, mis mõlemad riigid üksteisele lubavad, seletas mõne aja eest Eesti saadik Pariisis järgmist: Eesti ei saatvat Prantsusmaale mitte ainult põllusaadusi ja metsa, vaid ka tselluloosi ja tsementi. Teispoolt eksporteerida Prantsusmaa mitte ainult spirituuse ja luksusartikleid, vaid ta laialdane villatööstus eksporteerida ka valmisriideid; samuti olla tähtsad väetisained, põllutöömasinad. Leping lubab Prantsusmaale 103. punkti reagentumid, mis kõiguvad 10—75% vahel. Nii lubatakse hõlbustusi automobiilide sisseveo puhul (20—50%), gummi, keemia-preparaatide, lõhnaõlide ja siidipitside pealt. Veini pealt on tolli alandatud 35%, vahuviina pealt 25% võrra. Edasi kuuluvad soodustatud artiklite hulka: elektri tarbeasjad, käärid, adrad, riis, kohvi, millele juure oleks lisada, et koloniaalsaadused, nagu kohvi,

Der estnisch-französische Handelsvertrag.

Ende Februar traf in Reval ein Vertreter des Handelsdepartements der französischen Regierung, Mr. Tournier, ein, um mit dem Handels- und Industrieministerium Verhandlungen wegen der Anknüpfung von Handelsbeziehungen zwischen Frankreich und Estland zu pflegen. Für solche Handelsbeziehungen ist inzwischen bekanntlich eine Grundlage geschaffen worden durch den französisch-estnischen Handelsvertrag. Die Initiative zum Abschluss dieses Handelsvertrags ging zum Teil von den estnischen Holzindustriellen aus, die sich nach dem Abschluss des Handelsvertrags zwischen Finnland und Frankreich durch die finnische Konkurrenz bedroht sahen. Als Grundlage für die Verhandlungen diente denn auch damals der finnisch-französische Handelsvertrag. Über die Möglichkeiten selbst, die sich beiden Ländern bieten, erklärte unlängst der estnische Gesandte in Paris, dass Eesti nicht nur landwirtschaftliche Produkte und Holz nach Frankreich liefern könne, sondern auch Zellulose und Zement. Andererseits exportiere Frankreich nicht Spirituosen und Luxusartikel, sondern seine ausgedehnte Wollindustrie exportiere fertige Kleider, ausserdem käme auch der Export von Düngemitteln und landwirtschaft-

HOTEL „BELLEVUE“

Tartu, Raatuse tän. 2. Kivisilla juures.

Hotel on täiesti uuesti remonteeritud ja sisse seatud. Teenimine viisakas ja punktiपालne. Eeskujulik puhtus. Köök tubli koka juhatusel. Hinnad mõõdukad.

Hotelli pidaja:

Wilhelm Trauss

Telefon nr. 256. Telegr. adr.: Eesti, Tartu, „Bellevue“.

2. Rathaus Str. Dorpat, near the Stone Bridge.

Hotel is newly renovated and refitted. Courteous and punctual services. Cleanliness. Kitchen managed by an expert Cook. Moderate prices.

Hotel Proprietor:

William Trauss

Tel.: 256, Telegr. code: Eesti, Tartu, „Bellevue“.

Tellige veel täna omale aasta peale Eesti kaubanduse ja tööstuse ajakiri „HERMES“

ilmub 6 korda aastas, suures 32—64 leheküljelises kaustas. Tellimise hind 100 mrk. aastas. Üksik number 20 marka.

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vana Posti t. 7-a.

tee, võrtsid, puuvill, vill, — eelistatavad on igal puhul, tingimusel, et nad ainult Prantsuse firma poolt on saadetud. Eestis nähakse kaubanduslepingu tähtsust oma ekspordi suhtes ainult selles, et Prantsuse järeleandmistele põhjusel on loodud uus turg põllutöösaadustele, nagu munad, või, liha jne., kuna tööstussaaduste puhul kardetakse, et Eesti tööstus produtseerib alles liig kallilt. Mis puutub ühendusse mõlema riigi vahel, siis on praegu kolmel Prantsuse reedereil korralik laevaühendus Tallinnaga; seda ühendust mõeldakse tulevikus laiendada. Sel puhul olgu meelega tuletatud, et Eesti kaubanduslääbirääkimised veelgi mitte peale pole hakanud, kuigi 1921 a. esimesel poolal Saksamaa Eesti sisseveos kõige suuremat osa etendas (43%).

lichen Maschienen in Frage. Der Vertrag gewährt in 103 Punkten Frankreich bei der Einfuhr in Estland Erleichterungen, die zwischen 10% und 75% schwanken. So werden u. a. Ermäßigungen gewährt auf Kraftwagen (20—50%), Gummi, chemische und pharmazeutische Erzeugnisse, Pasteten, Vanille, Sardinen, kosmetische Präparate, Parfüms und Seidenspitzen. Auf Weine ist der Zoll um 35, auf Champagner 25% ermässigt. Ferner gehören zu den Artikeln, die Ermässigung genießen: elektrische Bedarfsartikel, Scheren, Pflüge, Reis, Kaffee, wobei zu bemerken ist, dass die Kolonialerzeugnisse, wie Kaffee, Thee, Gewürze, Baumwolle, Wolle Vorzugsbehandlung genießen ohne Rücksicht auf das Erzeugungsland, Bedingung ist lediglich, dass sie von Französischen Firmen eingeführt werden. In Estland sieht man die Bedeutung des Vertrags für die eigene Ausfuhr vor allem darin, dass durch Zugeständnisse Frankreichs ein neuer Absatzmarkt geschaffen ist für die landwirtschaftlichen Erzeugnisse, wie Eier, Butter, Fleisch usw., während man bei den Industrieerzeugnissen fürchtet, dass die eigene estnische Industrie zu teuer produziert. Was die Verbindung zwischen den beiden Ländern anbetrifft, so unterhalten gegenwärtig bereits drei französische Rheedereien regelmäßige Dampferfahrten nach Reval und wollen diese Verbindung in Zukunft ausbauen. Bei dieser Gelegenheit mag daran erinnert werden, dass Wirtschaftsverhandlungen mit Deutschland bislang noch immer nicht eingeleitet werden konnten, obwohl beispielsweise in der Einfuhr in der ersten Hälfte 1921 Deutschland mit 43% der Einfuhr an der Spitze steht.

Kaubanduse ja tööstuse aktsiaühing W. Schneider & Ko. — Tallinnas.

Aastal 1912 asutati kaubandusühing W. Schneider & Ko. rea isandate poolt, keda koondas laialdane usaldus ju tol ajal asjatundjana tuntud ja hinnatud hra Walfried Schneideri ümber. Nüüd juba ligi kaks aastat töötades aktsiaühinguna, on ühingu päralt oma lühidase tegevusaja peale vaatamata esimene koht riigi rauaterase ja nende saaduste kaubanduses.

Kuid ka põllutöömashinade ja põllumajanduslikkude tarbeainete laialdasel alal on ühingu kasvamas mõõduandvaks teguriks Eestis, ja seda põhjusel, et erilepingute kaudu juhtiva Saksa eritööstusega on usaldatud firmale ainuendustused üle Eesti.

Samuti on kindlustatud metall- ja puutööstuse masinate suur ala lepingute teel kõige teguvõimsamate tööstustega; samal teel kantakse intensiivilt hoolt mitmekesiste tööriistade eest sel alal ning varustatakse meie tööhimulist rahvast tähtsal hulgal paremate käsitööriistadega.

Vägev ühingu arenemine viimastel aastatel on tähtsal määral rajatud olnud kahele uusasutusele, mis tarvilikuks olid saanud sõja tagajärjel tekkinud muutuste põhjusel — need on: Eksportühing W. Schneider & Ko. Berliinis ja Mehaanilised töökodad ja sepitööstus Tallinnas, Telliskivi tänava. Berliini haruühingu ülesandeks on: sisseostuorganisatsioonina hästi ära kasutada kõik konjunktuurid ja varustada kodumaad hea ja odava kaubaga.

Ühingu töökodad, milles töötavad Saksa tehnika kõrgemaid saavutusi tõendavad masinad — täidavad ülesannet: parandada asjatundlikul juhatusel igatselti masinad, ja seda kiirelt ning tarbekohaselt, millega on kindlustatud rippumatus väljamää kauba ostmisel. Peale mainitud reparatuuride toimetavad töö-

Die Akt.-Gesellschaft für Handel u. Industrie W. Schneider & Co. in Reval.

Im Jahre 1912 als Handelsgesellschaft W. Schneider & Co. von einer Anzahl Herren begründet, die das Vertrauen um den schon damals als bekannten Fachmann geschätzten Herrn Walfried Schneider gruppierte, hat die seit bald 2 Jahren als Aktiengesellschaft arbeitende Firma in der kurzen Zeit ihres Bestehens für den Handel mit Eisen, Stahl und deren Erzeugnisse zweifellos die erste Stelle im Lande inne.

Aber auch auf dem Gebiete der Landmaschine und der vielfachen landwirtschaftlichen Bedarfsartikel rückt die Gesellschaft durch den Abschluß von Verträgen mit der führenden deutschen Spezialindustrie, die ihr für Eesti den Alleinvertrieb anvertraut hat, immer mehr in die Rolle eines maßgebenden Faktors im Lande.

Ebenfalls gesichert durch Verträge mit der leistungsfähigsten Industrie wird das Gebiet der Maschine für Metall- und Holzbearbeitung, sowie das mannigfache Werkzeug dieser Branchen intensiv gepflegt und führt unserer werktätigen Bevölkerung das erprobteste Handwerkzeug in bedeutenden Quantitäten zu.

Die mächtige Fortentwicklung der Gesellschaft hat nicht zum wenigsten ihre Kraft aus zwei Neuschöpfungen des letzten Jahres gewonnen, die durch die veränderten Verhältnisse nach dem Kriege erzwungen wurden, es sind das die Exportgesellschaft W. Schneider & Co. in Berlin und die Mechanischen Werkstätten und Schmiedeanlagen an der Ziegelstrasse, in Reval. — Die Berliner Filialgesellschaft hat als Einkaufsorganisation die Aufgabe sämtliche Wareneinkäufe unter der nur dort möglichen besten Ausnutzung der Konjunktur zu besorgen und dadurch der Heimat die beste und billigste Ware zuzuführen.

Wünsche zu übernehmen VERTRETUNGEN

aller Art. Bestens bekannte Kundschaft. Eigene HANDELS- und INDUSTRIE ZEITSCHRIFT in EESTI. Für Reklamezwecke sehr geeignet.

Angebote erbeten an **John W. Abrelthal, Tallinn** (Reval) **Eesti, Vana Posti tän. 7-a.**

kojad mass artiklite tootmist, nagu adratrad, vankriteljed, traatnaelad jne.

Ühingu suhted väikelinnade ja maaga on kõige tihedamad, ja nad hoitakse alal sealsete ärimeeste, põllumajandusliikude ühingute ja ühistegeliste asutuste kaudu, kes on Ühingu engrosostjad ja vahetalitajad. Tallinna ja lähema ümbruse kohta on selles mõttes tähtis Ühingu detail- ja engrosäri Viruvärava puistestel ning kesklinna elanikkude jaoks vana magasiin, firma all: **Georg Meyer**.

Õigetes radades liikuv vabariigi valitsuse kaubanduspoliitika laseb loota, et kaubandust maa ja elanikkude kasuks mitte ei segata, vaid et talle püsivalt kindlustatakse igale riiklikule elule nii tarvilik stabiilsust.

Die Werkstätten der Gesellschaft, welche mit Maschinen ausgerüstet sind, die die neuesten Errungenschaften deutscher Technik darstellen, haben aber die Aufgabe unter fachmännischer Leitung sämtliche Reparaturen an jeder Art Maschinen schnell und sachgemäß auszuführen, wodurch die Unabhängigkeit bei der Beschaffung aus dem Auslande gewährleistet wird. Außer genannten Reparaturen besorgen die Werkstätten die Anfertigung von Massenartikeln, wie z. B. Pflugspitzen, Wagenachsen, Drahtnägeln usw.

Die Beziehungen der Gesellschaft zu den Kleinstädten und zum flachen Lande sind die engsten und werden durch die dortigen Kaufleute und landwirtschaftlichen Vereine und Genossenschaften als Engros-Abnehmer und Vermittler aufrecht erhalten. Für Reval und seine nächste Umgebung sind es das Engros- und Detailgeschäft der Gesellschaft am Lehmportboulevard und für die Kundschaft der Innenstadt der alte Laden unter der Firma **Georg Meyer**.

Die in richtigen Bahnen sich bewegende Handelspolitik der Republikanischen Regierung läßt erhoffen, daß der Handel auch in Zukunft zum Besten des Landes und seiner Bewohner nicht gestört werde, sondern ihm die für jedes staatliche Leben so notwendige Stabilität erhalten bleibe.

XX. Eesti näitus Tallinnas

2.—11. septembrini 1922. a.

Loomakasvatus 2.—5. septembr., põllutöö 2.—6. septembr., tööstus 2.—11. septembr.

Näitusel on järgmised osakonnad:

<p>I. Põllutöö
 II. Põllutöö masinad ja riistad
 III. Loomakasvatus
 IV. Karjakasvatused ja nende ümbertöötamine
 V. Aiandus
 VI. Mesindus</p> | <p>VII. Kalaasjandus
 VIII. Metsandus
 IX. Põllumajandusline tööstus ja selle harud
 X. Kodu-käsitöö
 XI. Haridus
 XII. Kaubaproovid</p> |
|--|--|

Näitus on kõige suurem Eestis

Ülesandmiste vastuvõtmine on alanud ja kestab 1. augustini

Seemne- ja katsepõllud, maaparand. tööd ning majapidamised antagu ülesse enne 1. juulit

Näitusebüroo asub Tallinnas,

Nunne t. 20 (näitusepl.) Kõnetr. 1-21

Tallinna Eesti Põllumeeste Selts

Eesti kaubandus-tööstuse näitus lõpulikult lubatud.

Vabariigi kaubandus-tööstuse ministri on juunikuus kavatsetava kaubandus-tööstuse näituse pidamiseks luba antud. Näituse kestuse-aeg on organisatsioonide poolt, kes näitust korraldavad kindlaks määratud; nimelt avatakse näitus laupäeval 10. juunil ja lõpeb esmaspäeval 19. juunil s. a. Näitus peetakse Tallinnas Eesti Põllumeeste seltsi platsil, kus juba nii kaua aastaid suuremaid Eesti näitusi on peetud ja kus tarvilised paviljonid selleks juba olemas. Näituse plats on südalinna sees ja vaksali juures, nii on näitusele peasemine kõigiti hõlbus ja näitus kõikidele kättesaadav. Näituse tegelikust korraldamisest võtavad osa järgmised Eesti üleriiklised organisatsioonid: 1) Vabrikantide Ühisus, 2) Börsi Komitee, 3) Kaupmeeste seltside Liit, 4) Kesk- ja väiketöösturite Liit, 5) Eesti tarvitajate kesktõhisus. Peale nende üleriiklike organisatsioonide kuuluvad näituse korraldajate hulka järgmised asutused ja firmad: 1) Tallinna Eesti Majandusühisus, 2) A/S. Atlanta, 3) A/S „Silva“,

Die estnische Handels- u. Industrie-Ausstellung endgiltig genehmigt.

Der Handels- und Industrieminister der Republik hat die im Juni d. J. angekündigte Handels- und Industrie-Ausstellung genehmigt. Die Dauer der Ausstellung ist von den Organisationen, die die Ausstellung arrangieren — festgesetzt worden; die Ausstellung wird, nämlich am Sonnabend, den 10. Juni eröffnet und Montag, den 19. Juni d. J. geschlossen werden. Die Ausstellung wird auf dem Gelände des Revaler Estnischen Landwirtschaftlichen Vereins abgehalten werden, wo schon seit langen Jahren alle größeren estnischen Ausstellungen stattgefunden haben und wo schon verschiedene Pavillone angelegt worden sind. Das Ausstellungsgelände befindet sich in der Innenstadt und in der Nähe des Bahnhofs; somit ist das Besuchen der Ausstellung in jeder Hinsicht bequem. An der Organisation der Ausstellung sind folgende allestnischen Verbände tätig: 1) der Fabrikantenverband, 2) das Börsenkomité, 3) der Verband der Vereine estnischer Kaufleute, 4) der Verband der estnischen

SHOKOLAADI VABRIK

„BENE“

VABRIK JA KONTOR
TALLINN, RÜÜTLI TÄN. 2
(NIGULISTE KIRIKU JUURES)VALMISTAB AINULT ENNESÕJAAEGSES
HEADUSES VÄLJAMA A RETSEPTIDE
JÄRGI

SHOKOLAADI „BENE“

KÕIGE KUULSAMAIK JA PEENEMAITSE-
LISEMAID KOOREVENISEID

„DELISSE“

NING PALJU TEISI SORTE

SHOKOLAADI KOMPVEKKE

4) firma „Hans Winnal“. Peale selle on juba väga palju suuremaid firmasid ja äri ettevõtteid kui ka tehased end ülesannud ja soovi avaldanud näituse toetajaks hakata.

Näituse juhatus on valitud ja seisab kümnest liikmest koos. Need on: 1) Vabrikantide Ühisuse esitaja, 2) Börsi Komitee esitaja, 3) Kaupmeeste seltside Liidu esitaja, 4) Töösturite Liidu esitaja, 5) Tarvitajate Keskühisuse esitaja, 6) Majanduse ühisuse esitaja, 7) ja 8) A/S „Silva“ ja „Atlanta“ esitajad, 9) Hans Winnal. Kümnes liige koopteeritakse.

Näituse nõukogus on praegu 20 liiget, kuid liigete arvu suurendatakse veel igal juhtumisel. Nõukogusse kutsutakse kaupmeeste ja töösturite esitajaid teistest suurematest Eesti kauba- ja tööstuse linnadest, nagu Tartust, Narvast ja Pärnust.

Näituse eeltööde korraldamiseks on ellu kutsutud büroo, mis töötab Vabrikantide Ühisuse juures, Tallinn, Vana Viru tänav 12. Büroost antakse teateid kõigile neile keda näitus huvitab.

Näitus töötab üheks suuremaks saada, mis Eestis üleüldse tänini on peetud. Näitus jaguneb umbes 40 osakonda. Esitatud saavad kõik tähtsamad tööstuse ja kaubanduse harud.

Näitusele ei võeta mitte üksinda Eesti kaupu ja tööstuse valmistusi, vaid ka väljamaa omi. Väljamaalastele väljapanetele ei tehta mingisugusi takistusi, ja näitusele toodud väljapanekud lastakse sisse ilma tollita, tolli tuleb maksta ainult müüdü asjade eest.

Näituse aeg on kõige sündsam põllutööriistade ja masinate müügiks Eestis.

Näitus tahab võimalikult laialist ülevaadet anda Eesti kaubandusest ja tööstusest. Samuti tahab ta väljamaalastele võimalust luua omi kaupasid Eestis tutvustada. Ja neil põhjustel ongi näituse vastu laialist huvi märgata, nii oma kui väljamaal.

Septembrikuus peetakse Tallinnas veel põllu- ja karjasaaduste näitust. Kuid sellel näitusel ei ole mingi ühist kaubandus- tööstuse näitusega. Ökonomist.

Ed. Effenberger jr.

Wien VIII — Austria — Florianigasse 31

offeriere

Glaswaren

Möbel

aus gebogenem Holz,

Eisenwaren, Werkzeuge, Landwirtschaftliche Geräte und Maschinen,

250 Lori (Waldbahn-Plateauwagen) neu-, normal- und breitspurig,

enorm billig

Mittel und Kleinindustrie, 5) der Verband estnischer Konsumgenossenschaften. Ausser diesen allestnischen Organisationen gehören zu den Arrangeuren der Handel- und Industrie-Ausstellung folgende Institutionen u. Firmen: 1) die Revaler Estnische Ökonomische Sozietät, 2) di A. G. „Atlanta“, 3) die A. G. „Silva“, 4) die Firma „Hans Winnal“. Ausser diesen haben sich verschiedene andere grösseren Firmen und Geschäftsunternehmen gemeldet und dem Wunsch—die Ausstellung zu unterstützen—Ausdruck verliehen.

Das Präsidium der Ausstellung ist schon gewählt und besteht aus zehn Mitgliedern, und zwar aus: 1) einem Vertreter des Fabrikantenverbandes, 2) einem Vertreter des Börsenkomitès, 3) aus einem Vertreter des Verbandes der Vereine estnischer Kaufleute, 4) einem Vertreter des Verbandes der estnischen Mittel- und Kleinindustrie, 5) einem Vertreter des Zentralverbandes estnischer Konsumgenossenschaften, 6) einem Vertreter der Revaler Estnischen Ökonomischen Sozietät, 7) & 8) Vertreter der Aktien-Gesellschaften „Atlanta“ & „Silva“ u. 9) Herrn Hans Winnal. Das zehnte Mitglied wird kooptiert werden.

Zum Ausschuss der Ausstellung zählen zurzeit 20 Mitglieder, aber die Zahl der Mitglieder wird noch vergrößert werden. In den Ausschuss werden Vertreter des Handels und der Industrie aus anderen estnischen Städten gebeten werden, wie z. B. aus Tartu (Dorpat), Narwa und Pärnu (Pernau).

Zur Regelung der Vorbereitungen ist ein ständiges Bureau ins Leben gerufen worden, das beim Fabrikantenverbande in Tätigkeit getreten ist (Tallinn, Vana Viru tän. 12). Das Bureau übermittelt allen Interessenten die notwendigen Nachrichten.

Die Ausstellung wird voraussichtlich zur grössten diesbezüglichen Veranstaltung, die Eesti bisher erlebt. Die Ausstellung zerfällt in 40 Abteilungen. Vertreten sind alle wichtigeren Industrie- und Handelszweige.

Ausgestellt werden können nicht nur estnische Waren und Erzeugnisse, sondern auch ausländische. Den Ausländern werden hier keine Schwierigkeiten gemacht, sondern Waren werden zur Ausstellung mit zoll-frei eingeführt, und das Zollgeld wird nur für verkaufte waren bezahlt.

Die Zeit der Ausstellung ist für den Verkauf von landwirtschaftlichen Maschinen und Geräten die günstigste.

Die Ausstellung soll einen Überblick über den Handel und die Industrie Eestis gewähren und will den Ausländern die Möglichkeit zur Propaganda ihrer Waren gewissenhaft zustehen.

Im September d. J. wird in Reval noch eine landwirtschaftliche Ausstellung abgehalten werden, aber diese Ausstellung hat mit der Handels- und Industrie-Ausstellung Eestis nichts gemeinsam. Ökonomist.

IMPORT

Väljamaa veinid
Kolonialkaubad
Põllutööriistad„FRANCO-COLONIA“
Kuninga tän. 6, k. 3
Tel. 22FRANCO-COLONIA —
TALLINN
FRANCO-COLONIA — REVALAusländische Weine
Kolonialwaren
Landwirtsch. Geräte„FRАНКОКОЛОНИЯ“
Королевская 6, к. 3
Телеф. 22FRАНКОКОЛОНИЯ
— РЯВЕНЬЗагран. вина
Колоніальн. товари
Земледѣльч. орудія

EXPORT

Ilmajandus.

Weltwirtschaft.

Kullahinna alanemine.

Kullahinna alanemise kohta kirjutab „Südafrikanische Wochenschrift“: Meie oleme ju mitmel puhul selle peale tähelepanu juhtinud, mis mõju oleks kullahinna langemisel suure osa kullakaevanduste peale. Alalise sterlingnaela tõusmise ja kullahinna langemise põhjusel 95 shillingi peale — on tekkinud olukord, millest tõsisemat raske on kujutella. See selgub järgnevas tabelist, milles liigitatud kaevanduste tegevuskulud 1921 a., võrreldes neid 1913 a. omadega.

	1921		1913	
	sh.	d.	sh.	d.
Luipaards Vlei	110	10	73	3
Geldenhuis Deep	99	8	70	3
Durban Deep	99	3	71	2
New Goch	96	5	68	5
Randfontein Central	96	3	59	1
Village Deep	95	8	58	1
Simmer & Gack	94	11	47	5
New-Kleinfontein	93	9	57	11
East Rand Propr.	93	5	53	0
Robinson	93	2	52	11
Wolhuter	92	8	58	2
Nourse Mines	92	7	60	9
West Rands Cons.	92	3	67	8
Roodepoort United	92	2	81	1
Knights Central	91	3	75	3
Aurora West	91	0	63	0
Rose Deep	88	7	53	2
Witwatersrand	87	6	48	7
New Unified	86	11	58	7
Witwatersrand Deep	86	3	50	1
Consolidated M. R.	85	8	57	5
Robinson Deep	85	7	50	3

Kui kuld langeks normaalhinnani 85 sh. untsi pealt, siis oleks ülemise tabeli järgi 22 kullakaevanduste tegevusel lõpp. 17 rikkamat kaevandust, keda siin pole loeteldud — tabaks see lõök ka tuntuvalt. Idarannikul on 12 miljoni tonni arsti 1913 aastast saadik müümata, kuna tootekulud olid liig suured. Nii tuleb tahes või tahtmata neid kulusid vähendada, ja praegu käimasolev võitlus kullakaevanduste ja valgete mäetöölise vahel on saanud eluküsimuseks.

Jaapani lõikus.

Jaapani lõikus olla Jokohama põllumajandus- ja kaubandus-ameti andmetel Londoni teate põhjal järgmine (kõik quarter'ites):

	nisu:	oder:	rukis:
1921	3.472.000	10.788.000	4.340.000
1920	3.652.000	11.057.000	5.144.000
1919	5.943.000	11.125.000	4.725.000

India nisu kasvatusala.

Kaabelteade Kalkuttast selgitab, et India nisu kasvatusala on teistkordselt kindlaks tehtud: 28.012.000 aakrit (1 aaker = 0,4 ha); eelmisel selgitusel oli ta: 27.739.000 aakrit ja mineval aastal viimase teadete-kogumisel: 25.821.000 aakrit.

Ümber poole ilma.

Buenos Aires'i sädejaam oli ühe Jaapani jaamaga otsekohe- ses ühenduses; vahekaugus oli pool maakera ümbermõõdust.

Ilmlaevanduskongress 1923 a. Londonis.

„Times'i teatel on Inglise kuningas George vastu võtnud auesimehe ameti a. 1923 Londonis kokkuastuval ilmlaevanduskongressil. Kongressi, millest osa võtavad laevanduse, laevaehituse, sadamaolude ja maade juhtivad tegelased — juhatab Lord Desborough. Ilmlaevanduskongress töötaks kahes lahuses osas: ookeanlaevandus ja mannerlaevandus.

Vene taudide hädaoht.

Taudide sisseveo-hädaohu põhjusel Nõukogude Venemaalt on Riias Balti riikide konverentsi kokku kutsutud, millest osa võtavad Eesti, Soome, Läti, Poola ja Leedu ning ka Nõukogude Venemaa esitajad; lisaks oodatakse rahvasteliidu esitajaid. Tahetakse välja töötada tähtsaid juhtnõure ja mõeldakse luua Nõukogude Venemaa erileping.

Zum Rückgang des Goldpreises

schreibt die „Südafr. Wochenschrift“: Wir haben schon des öfteren darauf hingewiesen, welche einschneidenden Rückschläge ein Preisfall des Goldes auf einen grossen Teil der Randgruben haben müsste. Mit dem dauernden Steigen des Sterlingkurses und dem entsprechenden Rückgang des Goldpreises auf etwa 95 sh. ist eine Situation eingetreten, wie sie erst für viele Gruben nicht denkbar ist. Dies ergibt sich aus folgender Tabelle der Betriebskosten (die Kosten für das Jahr 1913 sind beigefügt):

	Dezember			
	1921		1913	
	sh.	d.	sh.	d.
Luipaards Vlei	110	10	73	3
Geldenhuis Deep	99	8	70	3
Durban Deep	99	3	71	2
New Goch	96	5	68	5
Randfontein Central	96	3	59	1
Village Deep	95	8	58	1
Simmer & Gack	94	11	47	5
New Kleinfontein	93	9	57	11
East Rand Propr.	93	5	53	0
Robinson	93	2	52	11
Wolhuter	92	8	58	2
Nourse Mines	92	7	60	9
West Rands Cons.	92	3	67	8
Roodepoort United	92	2	81	1
Knights Central	91	3	75	3
Aurora West	91	0	63	0
Rose Deep	88	7	53	2
Witwatersrand	87	6	48	7
New Unified	86	11	58	7
Witwatersrand Deep	86	3	50	1
Consolidated M. R.	85	8	57	5
Robinson Deep	85	7	50	3

Würde Gold auf den Normalpreis von 85 sh. für die Unze zurückgehen, so würden nach der obigen Tabelle 22 Gruben unrentabel werden. Die 17 reicherer, in die obige Tabelle nicht miteingeschlossener Gruben würden ebenfalls hart betroffen werden. Auf zwei grossen Grubenfeldern des Ostrands sind 12 Millionen Tonnen Erz durch die Steigerung der Betriebskosten seit 1913 unzählbar geworden. Es drängt also alles auf eine Ermässigung der Kosten und das Ergebnis des im jetzigen Streik zum Ausdruck kommenden Kampfes zwischen Goldgruben und weissen Bergleuten ist für einen grossen Teil der Randgruben geradezu eine Lebensfrage.

Die japanische Ernte

wird gemäss den Angaben der Regierungsabteilung für Landwirtschaft und Handel in Yokohama nach einer vorliegenden Meldung aus London wie folgt aufgegeben (alles in Quarters)

	Weizen	Gerste	Roggen
1921	3.472.000	10.788.000	4.340.000
1920	3.652.000	11.057.000	5.144.000
1919	5.943.000	11.125.000	4.725.000

Das indische Weizenbauareal

wird einer Kabelmeldung aus Kalkutta zufolge von der indischen Regierung in ihrer zweiten Ermittlung auf 28.012.000 Acres (1 Acre = 0,4 ha) angegeben gegen 27.739.000 nach der ersten Schätzung und 25.821.000 nach der endgültigen Ziffer des Vorjahres.

Um die halbe Erde.

Die Funkstation in Buenos Aires hat mit einer japanischen Station über eine Entfernung vom halben Erdumfang direkte Verbindung gehabt.

Weltschiffahrtkongress 1923 in London.

Nach Mitteilung der „Times“ hat König Georg den ihm angetragenen Ehrengast über den 1923 in London abzuhalten den Welt-Schiffahrtkongress angenommen. Der Kongress, an dem die führenden Vertreter der Schiffahrt, des Schiffbaues, des Hafenesens aller Länder teilnehmen werden, wird von Lord Desborough geleitet werden. Der Welt-Schiffahrtkongress wird in zwei getrennten Sektionen arbeiten, eine für Ozean-schiffahrt und eine für Binnenschiffahrt.

Ilma petrooleumi-toodang.

Ilma petrooleumi-toodang 1913—1921 on järgmine (barrelites, ümmargustes arvudes):

Aasta:	Ilmatoodang:	Kasv võrreldes eelaastaga:
1913	383,5	+ 31,1
1914	403,7	+ 20,2
1915	427,7	+ 24,0
1916	459,4	+ 31,7
1917	508,7	+ 49,3
1918	214,7	+ 6,0
1919	554,7	+ 40,0
1920	688,5	+ 133,8
1921	705 (arvatavasti)	+ umb. 61,0

Sellest Ameerika Ühisriikides 1919—1921

Aasta:	Tooresõli-toodang:	Kasv võrreldes eelaastaga:
1919	377,719,000 barrels	ca. 21,8 milj. barreli
1920	443,402,000 "	ca. 65,7 " "
1921	469,369,000 "	ca. 26,6 " "

Liikumine Peeterburi sadamas.

1921 a. laevandusessooni jooksul on Peeterburi sadamasse jõudnud kokku 302 laeva, mis jagunevad rahvuse järgi järgmiselt: Saksa 132, Inglise 48, Daani 24, Norra 20, Eesti 18, Hollandi 17, Rootsi 13, Vene 13, Soome 9, Läti 2, Belgia 2, Hispaania 1, Ameerika 1. Kõik need laevad tõid kokku 23,45 miljoni puuda laadungi kaasa. Samal ajal on 20 laeva Vene väljaveo-kaubaga välja sõitnud, mille hulgas on 8 Saksa laeva, 6 Vene, 3 Inglise, 3 Rootsi, 2 Daani, 1 Eesti ja 1 Norra laev. Aruande-aasta algul võisid Peeterburi sadamas aset leida ligi 20—22 laeva, süvisega 18—20 jalani, kuna aasta lõpul võimalik oli ekspedeerida — vahepeal teostatud sadamaparanaduste põhjusel — ühel ajal 59 laeva, süvisega 26 jalga.

Laevahindade alanemine.

Võrreldes 1919 a., s. o. kõrguspunkti ajajärguga—lubab meid järgmisi tähelepanekuid teha, Londoni teateid arvesse võttes: Keskhind tonni pealt laeva kandejõudu arvesse võttes:

aasta:	1919	1920	1921
	£ sh d	£ sh d	£ sh d
4. veerand	29 4 7	24 18 0	4 18 1
3. veerand	26 19 4	25 4 8	5 12 10
2. veerand	20 18 2	31 1 8	5 2 5
1. veerand	20 4 10	27 8 0	10 2 4

Aasta jooksul müüdi ära terve rida uusehitusi ja seda võimata väikse hinnaga. Seda seletab alljärgnev ülevaade. Hinnad moodustavad vaid poole praegustest ehituskuludest:

Tonnid: Ehitatud aastal: Kandejõud tonni pealt:

		£ sh d
10.000	1918	6 10 0
5.050	1919	6 18 7
5.025	1919	7 1 3
5.000	1918	6 16 0
4.200	1919	6 8 7
3.500	1920	9 15 0
1.850	1920	9 6 6

Õlipunkerkohad ilmajanduses.

Punkeräri on loomulikult mõlema uue laevandusfaktoriga pidanud kohanema; need on — mootorlaev ja õliküte. Ilmajanduse teed on tänapäeval niivõrra õlipunkerjaamadega kaetud, et õlist olenevatele laevadele võimaldatud on — igasse masse sõita. Viimase 1921 a. poolaasta teadete järgi oli Euroopas 77, Ameerikas 113, Aasias 47, Aafrikas 12 ja Austraalias ühes Polüneesias 7 õlipunkerjaama. Nii siis on ilmajanduses 257 sadamat, kus laevu varustatakse õliküttega, See arv on vahepeal suurenenud mõne üksuse võrra, kuid üldises mõttes on ta siiski veel mõõduandev. Euroopalises liikumises on igal õlilaeval võimalik oma punkerjaama jõuda. Nii on jaamad olemas Saksamaal Hamburgis, Emdenis, Wilhelmshavenis ja Danzigis, Läänemere piirkonnas: Abos, Stokholmis ja Koppenhaagenis, Põhjamere-alas: Amsterdams, Rotterdamis, Antwerpenis, Dünkirchenis, Londonis, Primsby's, Hull'is, Sunderland'is, Newcastle'is ja Põhja sadamais: Kristiaanias, Stavanger'is, Bergenis jne. Kaanaliäärsetest sadamatest on õlipunkrid olemas igas Inglise sadamas ja Prantsusmaal Havre'is ja Brest'is. Teel Kanaalist Vahemerde on õlipunkrid olemas järgmistes sadamates: Lissabon, Gibraltar, Algir, Biserta, Tunis, Valencia, Marseille, Genua, Neapol, Malta, Triest, Piraeus, Smürna, Konstantinoopol ja mõned teised. Teel Vahemerest Kaugesse Idasse on tähtsamad peasadamad varustatud õlipunkerjaamadega, need on: Port Said, Aden, Bombay, Columbo, Kalkutta, Singapore, Batavia, Bangkok, Saigon, Hongkong, Shanghai, Kobe ja Jokohama. See teekond on ühtlasi selleks kohaks, kus mootorlaev esmakordselt edukalt kasutada võeti. Persia lahes ei tunta täna-

Russische Seuchengefahr.

Anlässlich der akuten Gefahr einer Seucheneinschleppung aus Sowjetrussland nach den baltischen Staaten ist in Riga eine Konferenz von Vertretern Finnlands, Estlands, Lettlands, Polens, Litauens und Sowjetrusslands zusammengetreten, zu der auch ein Völkerbundsvertreter erwartet wird. Es sollen umfassende Massnahmen ausgearbeitet und mit Russland ein Abkommen geschlossen werden.

Petroleumproduktion der Welt.

Die Erdölförderung der Welt in den Jahren 1913 bis 1921 stellt sich wie folgt (auf Millionen Barrels abgerundet):

Jahr	Weltproduktion	Zunahme gegen das Vorjahr
1913	383,5	+ 31,1
1914	403,7	+ 20,2
1915	427,7	+ 24,0
1916	459,4	+ 31,7
1917	508,7	+ 49,3
1918	514,7	+ 6,0
1919	554,7	+ 40,0
1920	688,5	+ 133,8
1921	705 (schätzungsweise)	+ ca 61,0

Davon die Vereinigten Staaten in den Jahren 1919 bis 1921:

Jahr	Rohölproduktion	Zunahme gegen das Vorjahr
1919	377.719.000 Barrels,	ca 21,8 Mill. Barrels
1920	443.402.000 "	" 65,7 " "
1921	469.369.000 "	" 26,6 " "

Der Verkehr im Petersburger Hafen.

Während der Schifffahrtsaison des Jahres 1921 sind in den Petersburger Hafen insgesamt 302 Schiffe angekommen, die sich ihrer Nationalität nach wie folgt verteilen: deutsche Schiffe 132, englische 48, dänische 24, norwegische 20, estländische 18, holländische 17, schwedische 13, russische 13, finnische 9, lett-ländische 2, belgische 2, spanische 1, amerikanische 1. Alle diese Schiffe brachten insgesamt 23,45 Millionen Pud Ladung ein. In der gleichen Zeit sind von Petersburg 20 Schiffe mit russischen Ausfuhrgütern abgegangen darunter 8 deutsche Schiffe, 6 russische, 3 englische, 3 schwedische, 2 dänische, 1 estnisches und 1 norwegisches Schiff. Zu Beginn des Berichtsjahrs konnten im Petersburger Hafen gleichzeitig etwa 20 bis 22 Schiffe mit einem Tiefgang von 18 bis 20 Fuss expediert werden, während am Schluss der Schifffahrtsaison, in Folge der inzwischen ausgeführten Hafenverbesserungen gleichzeitig 59 Schiffe mit einem Tiefgang von etwa 26 Fuss im Hafen liegen konnten.

Das Sinken der Schiffwerte.

Das ständige Sinken der Schiffwerte von 1919, dem Zeitpunkt der Hochkonjunktur, ab, ergibt sich aus folgender Zusammenstellung gemäss Londoner Nachrichten:

Durchschnittspreis je Tonne Tragfähigkeit:

Jahr	1919			1920			1921		
	£	sh.	d.	£	sh.	d.	£	sh.	d.
4. Quartal	29	4	7	24	18	0	4	18	1
3 "	26	19	4	25	4	8	5	12	10
2 "	20	18	2	31	1	8	5	2	5
1 "	20	4	10	27	8	0	10	2	4

Im Laufe des Jahres wurden ferner eine Anzahl Neubauten zu ausserordentlich niedrigen Preisen verkauft, wie die nachstehende Übersicht zeigt. Die Preise betragen etwa die Hälfte der gegenwärtigen Baukosten:

Tonnen erbaut je Tonne Tragf.

		£ sh. d.
10.000	1918	6 10 0
5.050	1919	6 18 7
5.025	1919	7 1 3
5.000	1918	6 16 0
4.200	1919	6 8 7
3.500	1920	9 15 0
1.850	1920	9 6 6

Die Ölbunkerplätze des Weltverkehrs.

Das Bunkergeschäft hat sich naturgemäss den beiden neuen Faktoren der Schifffahrt — Motorschiff und Ölfeuerung — anpassen müssen. Die Wege des Weltverkehrs sind heute derart mit Ölbunkerstationen besetzt, dass es den auf Öl angewiesenen Schiffen möglich ist, sämtliche Länder aufzusuchen. Nach dem Stand des letzten Halbjahres 1921 gab es in Europa 77, in Amerika 113, in Asien 47, in Afrika 12 und in Australien mit Polynesien 7 Ölbunkerstationen. Dieses ergibt für den Weltverkehr 257 Häfen, in denen die Schiffe ihre Ölvorräte einnehmen können. Diese Zahl hat sich inzwischen um einige Stationen erhöht, doch wird sie in der Hauptsache für den heutigen Status noch massgebend sein. Im innereuropäischen

päevani ametlikke õlipunkerjaamu, kuigi Persia õliväljad lähedal on. Ida-India saarestikus leidub õlipunkerjaamu rikkalikult, kuna neid Austraalias ja Polüneesias vähe on, peale peasadamate, nagu: Adelaide Melbourne, Sidney, Newcastle, Wellington, Oakland ja Tahiti. Ka pikal Aafrika rannikul on tänapäev veel õige vähe õlipunkerjaamu, muu seas on läänerrannikul siiski juba jaamad olemas: Boma's ja Ango-Ango's idarannikul: Mombassa's Beira's, Durban's, Port Elizabeth's ja Kaplinnas. Sellele lisaldub Lõuna-Ameerika liini jaoks tähtis Las Palmas'e jaam, kuna Teneriffe ja St. Vincent mineval aastal ainult süsi-punkritena arvesse tulid võtta. Põhja-Ameerika, mis oma laevadel esimesena suurel joonel õlikütte sisse seadis — on ümbritsetud ida-rannikul St. Laurentius'ist alates kunni Mehiko laheni ja Läänerrannikul kuni üles Nome'ni Behringi vesitee ääres — õlipunkerjaamadega. Ka teel Panaama kanaali juure on laevadel võimalus õli leida: Bermuda saarestikus, Jamaikal, Havanas, St. Thomas'is, Port of Spain'is, Puerto Cabello's ja Colon'is. Kesk-Ameerika tähtsamad sadamad, Antilli saarestik ja ida rannik on varustatud õlijaamadega, samuti sadamad läänerrannikul, alates Valparaiso'ga põhjapoolse, peale erandi väikeses Caties'i sadamas, milles leiduvad ainult süsi-punker-sisseseaded. Vaikses ookeanis on Honolulu nii hästi söe kui ka õli jaoks sisse seatud.

Sellest lühikesest ülevaatest osutub, et umbes 400 ilmasadamast, mis sisse on seatud moodsaks punkerdamiseks — on 256 kohas, s. o. 65% — ka õlipunkerdamine võimalik. Sellest on 60 sadamat, mis ainult on õlipunkersadamateks: need asuvad peaaesjalikult Aasias ja Ameerikas. Vastandina on olemas umbes 140 sadamat, kus ainult sütt võib ammutada.

„Berl. Börs. Ztg.“

Vene puudujääk.

800 miljoni kuldrubla 230 miljoni asemel.

Nõukogude majandusleht „Ekonomitscheskaja Shisn“ teatab 9. märtsil s. a., et ei ole tähele pandud 9. nõukogude kongressi otsust rahaemissiooni piiramise kohta. Kahe kuu jooksul pärast kongressi on juba 288 miljoni kuldrubla kulusid tehtud, kuigi lubati ainult 75 miljoni. Seda ei vabandavat sugugi veel suurendatud kulud, mis tehtud Genua konverentsi vastu ette valmistades. Palju ennnem on tõsi, et eelarve puhul tublisti „vale-teele on kallutud“; eelarves ette nähtud 230 miljoni kuldrublalise defitsiidi asemel tuleb 9-kuulise eelarve-aja jooksul 800 miljoni kuldrublaline puudujääk päevakorrale. Olla täiesti võimalik seda defitsiiti katta emissioonide teel. Tingimata on tarvilik kommissariaatide arvu vähendada ja ka kogu riigimajanduslikku aparraati tuleb kärpida.

Vene põllumajanduse kaubararvud.

Nagu „Osteuropa-Dienst'ile“ Moskvas teatatakse, on Venemaal veel suur tarvidus põllutöömashinade- ja riistade alal. Tarviduse vähemäär on valitsuse poolt järgmiselt kindlaks määratud: 715.000 atra 18 miljoni kuldrubla väärtuses, 30.000 traktori (300 milj. kuldrubla), 65.000 niidumashinat (10 milj. kuldrubla), 65.000 vihusidujat (33 milj. kuldrubla), 90.000 külvi-mashinat (10 milj. kuldrubla), 19.000 vikatit ja vikla (19 milj. kuldrubla). Nende 390 miljoniga, mis riik peab andma — tõuseb eelarve puudujääk jällegi selle summa võrra. Seega on väljamaa tööstusel laiad eksport võimalused.

Daani väliskaubandus.

Statistika-ameti poolt välja antud ülevaade Daani väliskaubanduse kohta a. 1921 osutab sisseveo ülekaalu 161 miljoni krooni suuruses, 1921 a. oli see summa 1.352 miljoni; käesolev ülekaal on ainult 21 miljoni krooni võrra suurem, kui viimasel ennesõja-aastal. Sissevedu oli: 1544 milj. krooni, eelaastal: 2943 milj. kr. Daani kaupade väljavedu oli 1383 milj. krooni, a. 1920 — 1591 milj. kr. Uuesti välja veeti a. 1921 pool vähem, kui a. 1920 (1920 : 241 milj. krooni). Sisse veeti peaaesjalikult järgmisi aineid: Vilja ja kaunvilja (138 milj. kr.), elatustarbeid (137 milj. kr.), mineraalkütteaineid (146 milj. kr.). Mineraalkütteainete väärtus on a. 1921 vähenenud, 1920. oli ta 515 milj. kr., nüüd aga 146 milj. kr.; et selle langemise põhjuseks on esiti hindade alandamine sel alal — selgub tõsiasjast, et sisse veetud söe hulk on langenud 2.214.364 tonni pealt ainult 2.061.519 tonnini. Peamisteks eksport eseteks olid põllutöösadused: või 448 milj. kr., searasv ja liha 350 milj. kr. Munad 148 milj. kr., elus kari 122 milj. kr. „Exporteur“.

Soome nädal.

Septembris kavatakse korraldada mitmes linnas ja maa-keskkohas teine Soome nädal. Esimene nädal pandi toime a. 1913; tookord oli kavatsus sääraseid nädalaid iga-aastati korraldada, kuid sõda oli tänini takistuseks.

Frankfurti raamatumesse.

Keskaja kuulsad Frankfurti raamatumessed on uuesti ellu äratatud, ja on näha, et nad tuntud ja tervitatud Saksa raamatutööstuse detsentralisatsioonipüüete juures on saanud tarvidu-

Verkehr ist für ein Ölschiff stets eine für ihn passende Bunkerstation zu erreichen, so ist in Deutschland in Hamburg, Emden, Wilhelmshafen und Danzig, im Ostseegebiet in Abo, Stockholm und Kopenhagen, im Nordseegebiet in Amsterdam, Rotterdam, Antwerpen, Dünkirchen, London, Primsby, Hull, Sunderland, Newcastle und nördlicher in Christiania, Stavanger, Bergen usw.

Von den Kanalhäfen besitzen fast alle englischen und von den französischen Häfen Havre und Brest Ölbunker. Auf dem Weg vom Kanal nach dem Mittelmeer gibt es für Ölschiffe in Lissabon, Gibraltar, Algier, Biserta, Tunis, Valencia, Marseille, Genua, Neapel, Malta, Triest, Piraeus, Smyrna, Konstantinopel und einigen anderen Häfen Bunker Gelegenheit. Vom Mittelmeer nach dem Fernen Osten sind die bekannten Haupthäfen Port Said, Aden, Bombay, Colombo, Kalkutta, Singapore, Batavia, Bangkok, Saigon, Hongkong, Schanghai, Kobe und Jokohama sämtlich mit Ölbunkerstationen versehen. Ist diese Fahrt auch diejenige Strecke auf der das Motorschiff erstmalig mit Erfolg verwendet wurde. Im Persischen Golf befindet sich heute noch keine offizielle Ölbunkerstation trotz der Nähe der persischen Ölfelder. Der ostindische Archipel ist reichlich mit Ölstationen versehen, während diese in Polynesian und Australien noch verhältnismässig wenig und nur in den Haupthäfen Adelaide, Melbourne, Sydney, Newcastle, Wellington, Auckland und Tahiti vertreten sind. Auch die langgestreckte afrikanische Küste ist heute noch sehr dünn mit Ölbunkerstationen besetzt, verfügt die Westküste doch nur über die nahe beieinander liegenden Stationen Boma und Ango — Ango und die Ostküste über diejenigen von Mombassa, Beira, Durban, Port Elizabeth und Kapstadt. Hinzukommt die für die Südamerikaroute wertvolle Station Las Palmas, während Teneriffe und St. Vincent im Vorjahre nur für Kohlebunkern eingerichtet waren. Nordamerika, das auf seinen Schiffen als erstes in grossem Masse die Ölfeuerung einführt, ist an der Ostküste vom St. Lorenz bis zum Golf von Mexico und an der Westküste hinauf bis Nome an der Behringstrasse mit einem dichten Kranz von Ölstationen umgeben. Auch am Wege zum Panamakanal vom Atlantia her hat die Schifffahrt auf den Bermudas, in Jamaica, in Havana, St. Thomas, Port of Spain, Puerto Caballo und Colon Gelegenheit zum Ölbunkern. Die wichtigen Häfen Mittelamerikas, der Antillen und der amerikanischen Ostküste haben heute sämtliche Ölstationen, desgleichen die Häfen der Westküste von Valparaiso nordwärts mit Ausnahme des kleineren Hafens Caties, der nur Einrichtungen für Kohlebunkern besitzt. Im Stillen Ozean ist Honolulu sowohl für Kohle wie auch für Öl eingerichtet.

Diese kurze Übersicht zeigt, dass von ungefähr 400 Welthäfen, die für eine moderne Bunkerung eingerichtet, heute 256 Plätze, also etwa 65% für Ölbunkerung zu benutzen sind. Hiervon sind 60 Häfen, die nur Ölstationen sind und in der Hauptsache in Asien und Amerika liegen, gegen etwa 140, die nur Kohle abgeben können.

„Berl. Börs. Ztg.“

Das russische Defizit.

800 Millionen statt 230 Millionen Goldrubel.

Das sovjetamtliche Wirtschaftsblatt „Ekonomitscheskaja Shisn“ erklärt, dass der Beschluss des 9. Rätekongresses über die Einschränkung der Notenemissionen nicht befolgt werde. In den zwei Monaten seit dem Kongress seien nach der Berechnung des Finanzkommissariats bereits Noten im Betrage von 288 Millionen Goldrubel statt der genehmigten 75 Millionen emittiert worden. Dies könne durch die beträchtlichen Ausgaben zur Vorbereitung der Genueser Konferenz nicht entschuldigt werden. Vielmehr bestehe die Tatsache, dass man sich bei dem Budgetvoranschlag stark „verrechnet“ habe: statt des veranschlagten Defizits von 230 Millionen werde sich für die neunmonatliche Budgetperiode ein Defizit von über 800 Millionen Goldrubel ergeben. Es sei völlig unmöglich, dieses Defizit durch Emissionen zu decken. Man müsse unbedingt die Zahl der Kommissariate kürzen und den gesamten staatswirtschaftlichen Apparat weiter aufs äusserste einschränken.

Der Warenbedarf der russischen Landwirtschaft.

Wie dem „Osteuropa-Dienst“ aus Moskau gemeldet wird, hat Russland noch Bedarf an gewaltigen Mengen von landwirtschaftlichen Maschinen und Geräten. Der Mindestbedarf für ein Jahr ist von der Regierung folgendermassen angesetzt worden: 715.000 Pflüge für 18 Mill. Goldrubel, 30.000 Traktoren für 300 Mill. Goldrubel, 65.000 Mähmaschinen für 10 Mill. Goldrubel, 65.000 Garbenbinder für 33 Mill. Goldrubel 90.000 Sämaschinen für 10 Mill. Goldrubel, 19.000 Sensen und Harken für 19 Mill. Goldrubel. Durch diese 390 Mill. Goldrubel, die die russische Regierung aufbringen muss, steigt der Fehlbetrag des Budgets wiederum um diese Summe. Es bieten sich also hier für die ausländische Industrie bedeutende Exportmöglichkeiten.

süks nii hästi kirjastajatele kui ka sortiment-raamatukauplejatele. Toonitatu ühenduses „Hans Werkbundi“ arvamisega, mis representeerib kvaliteetmõtte kehastust — peeti raamatumesse ära Frankfurti sügismesse raamides mineval aastal. Näitus kui ka vaatlemine on seekord näidanud, ja huvitatud ringkonnad on nõudnud, et raamatumesse korralikult kaks korda aastas ära peetakse. Nii siis leiab Frankfurti raamatumesse 2—8 aprillini s. a. jällegi aset Frankfurti rahvusvahelise näituse raamides, ja nimelt hoones „Frankfurter Buchmesse“, mis talle pärastisekski asukohaks on määratud. Ta päralt olev näitusruum on kuulsamatel kirjastustele ära antud. Messejuhatus annab raamatumesse jaoks eriti kirjandusliku juhi välja, mille sissejuhatus kirjutatud on Rudolf G. Bindingi poolt. Küselustele vastab Messamt Frankfurtis M/ä.

Norra pank.

Kristiaaniast teatatakse, et panga netto-ülejääk 1921 a. on 28.250.000 krooni, s. o. kõige suurem ülejääk, mis Norra pangal iganes olnud.

Briti Lõuna-Aafrikas on keelatud vanade metallide ja subkru väljavedu. „Export.“

Schmidts-Pneumatik

Schmidts Gummiwaren-fabrik, Arthur Schmidt Akt.-Ges. Stade — Hann.

Hermes nr. 2-3

ilmub Eesti Töös-tus- ja Kaubanduse näituse ajaks, juuni kuu algul 1922

Toimetusele saadetud kirjandus.

Ajakiri „Romaan“ nr. 1,

mis neil päivil Tallinnas „Arenu“ kirjastusel ilmus, annab ka oma välimuse poolest kõigiti hea mulje. Mis puutub ajakirja sisusse, siis peab tunnustama, et see huvitavalt ja hästi on kokkuseatud, nii et ta jutuarmastajate ringkondades kahtlemata suurt poolhoidu leiab. 32-leheküljeline leht, samas kaustas kui „Hermes“ mahutab enesesse hulga ülihuvitavaid jutte; eriti tahab ta Eesti lugejad tutvustada väljamaa kirjanduse paremate toodetega. Juba esimene number pakub jutte ühtekokku kuue rahva kirjandusest: India, Jaapani, Norra, Rootsi, Poola ja Saksa keelest. Romaane on kaks: Thea v. Harbon „India hauasammas“ ja Sven Elvestadi „Must täht“, mis pooleli jäänud; uudisjutte, mis 1. numbris lõpevad, on 4 — kõik ülihuvitavad. Uksiku numbr hind on odav, ainult 30 marka. Soovime ettevõttele kõige paremat kordaminekut ja ajakirjale „Romaanile“ rohkesti lugejaid. Niisugune leht puudus meil Eestis siiani.

Aussenhandel Dänemarks.

Der vom statistischen Amt herausgegebene Bericht über den Aussenhandel Dänemarks im Jahre 1921 zeigt einen Überschuss der Einfuhr welcher sich auf 161 Mill. Kronen beläuft, gegen nicht weniger als 1,352 Mill. Kr. im Jahr 1920: der gegenwärtige Ueberschuss ist nur um ungefähr 21 Mill. Kr. höher als im letzten Vorkriegsjahr. Die Einfuhr belief sich auf 1,544 Mill. Kr., im Vorjahr betrug sie 2,943 Mill. Kr. Die Ausfuhr dänischer Güter belief sich auf 1,383 Mill. Kronen, gegen 1,591 Mill. Kr. im Vorjahr, während die Wiederausfuhr weniger als die Hälfte der Zahl von 1920, welche 241 Mill. Kr. hoch war, betrug. Die Einfuhr umfasste hauptsächlich folgende Stoffe: Korn und Hülsenfrüchte (138 Mill. Kr.), Nahrungsstoffe (137 Mill. Kr.), mineralische Brennstoffe (146 Mill. Kr.). Der Wert der eingeführten mineralischen Brennstoffe zeigt eine bedeutende Abnahme. 1920 betrug er 515 Mill. Kr. und 1921 nur 146 Mill. Kr.; dass dieses Fallen hauptsächlich auf das Herabgehen der Preise zurückzuführen ist, ergibt sich aus der Tatsache, dass die eingeführte Kohlenmenge nur von 2.214.364 T. auf 2.061.519 T. fiel. Landwirtschaftliche Erzeugnisse bildeten den Grundstock der Ausfuhr: Butter für 448 Mill. Kr., Speck und Fleisch für 350 Mill. Kr., Eier für 148 Mill. Kr. und lebendes Vieh für 122 Mill. Kr. „Exporteur.“

Eine finnländische Woche.

Im September soll die zweite finnländische Woche in den verschiedenen Städten und Marktflecken des Landes abgehalten werden. Die erste fand im Jahre 1913 statt; man hatte beabsichtigt derartige Verkaufswochen für finnische Erzeugnisse jährlich abzuhalten, was indes durch den Krieg verhindert wurde.

Frankfurter Buchmesse.

Die rühmlich bekannten Frankfurter Buchmessen des Mittelalters sind wieder erstanden, und es hat sich gezeigt, dass sie bei den bekannten und begrüssenswerten Dezentralisationsbestrebungen im deutschen Buchgewerbe eine Notwendigkeit für Verleger und Sortimenter geworden sind. Im betonten Zusammenhange mit der Eröffnung des „Hauses Werkbund“, das die Verkörperung des Qualitätsgedankens dargestellt wurde, die erste Frankfurter Buchmesse im Rahmen der Frankfurter Herbstmesse des vergangenen Jahres abgehalten. Besichtigung und Besuch haben damals erwiesen, und die interessierten Kreise haben darauf gedrängt, dass die Buchmesse regelmäßig zweimal im Jahre abgehalten werden muss. So wird denn die Frankfurter Buchmesse vom 2. bis 8. April d. J. wieder im Rahmen der Frankfurter Internationalen Messe stattfinden und zwar im Haus „Frankfurter Buchmesse“, das ihr fortan reserviert bleibt. Der hier zur Verfügung stehende Ausstellungsraum ist schon seit langem an namhafte Verlagsfirmen vergeben. Die Messleitung gibt für die Buchmesse einen besonderen literarischen Führer heraus, dessen Einleitung Rudolf G. Binding geschrieben hat. Anfragen beantwortet das Messamt Frankfurt a. M.

Bank von Norwegen.

Aus Kristiania wird gemeldet, dass der Nettoüberschuss der Bank im Jahre 1921 28.250.000 Kronen beträgt, der grösste Überschuss, den sie je zu verzeichnen gehabt hat.

In Britisch Süd-Afrika ist die Ausfuhr von alten Metallen und von Zucker verboten. „Export.“

Lehe sisu:

- 1) Eesti kaubandus läinud aastal.
- 2) Kaubandus-tööstuse näitus Eestis.
- 3) Eesti tolli käsiraamat Saksa keeles.
- 4) Välisriikides maksavad tollitariifid.
- 5) Lõivustamine Saksamaal ja liitriikides.
- 6) Soome väliskaubandus a. 1921.
- 7) Eesti-Prantsuse kaubandusleping.
- 8) Kaub. ja tööst. aktsiühing V. Schneider & Ko — Tallinnas.
- 9) Eesti kaub.-tööstus näitus lõpulikult lubatud.
- 10) Tallinna börs nõueteimused jaanuaris ja veebruaris 1922 a.
- 11) XX Eesti näitus Tallinnas.
- 12) Aug. Kinsky — Pärandus.
- 13) Ilmajaandus.
- 14) Kuulutused.

Inhalt:

- 1) Der estnische Handel im verflossenen Jahr.
- 2) Die estnische Handels- und Industrie-Ausstellung.
- 3) „Zollhandbuch für Eesti“.
- 4) Die geltenden Zolltarife des Auslands.
- 5) Die Steuerbelastung in Deutschland und den Ententeländern.
- 6) Der Aussenhandel Finnlands im Jahre 1921.
- 7) Der estnisch-französische Handelsvertrag.
- 8) Die Aktien-Gesellschaft für Handel u. Industrie W. Schneider & Co in Reval.
- 9) Die estnische Handels- u. Industrie Ausstellung endgültig genehmigt.
- 10) Notierungen der Revaler Börse im Januar u. Februar 1922.
- 11) XX Estnische Ausstellung in Reval.
- 12) Die Erbschaft von August Kinsky.
- 13) Weltwirtschaft.
- 14) Anzeigen.

XX. Eesti näitus Tallinnas.

2. — 11. septembrini 1922 a.

Näitus algab 2. septembril kõikides osakondades. Näituse avamine on kell 12 päeval.

Näitus lõpeb loomade osakonnas 5. septembril kell 12 päeval; põllusaaduste ja nais-kodukäsitöö osakondades 6. septembril kell 4 p. l., ja tööstuse osakondades — 11. septembril kell 12 päeval.

Näitusel on järgmised jaoskonnad:

I. Põllutöö.

1. Seemne- ja sordikasvatus. 2. Katseasjandus ja väetisained. 3. Maaparandus. 4. Põllu- ja juureviljad. 5. Põllumajandusliised majapidamised.

II. Põllutöö masinad ja riistad.

6. Põllutöömasinad. 7. Jõumasinad. 8. Veo- ja sõiduabimõud. 9. Mitmesugused masinad ja riistad.

III. Loomakasvatus.

10. Hobused. 11. Sarvloomad. 12. Väike- ja sulgloomad.

IV. Karjasaadused ja nende ümbertöötamine.

13. Piimaasjandus. 14. Liha- ja vorstitööstus. 15. Nahatööstus. 16. Villatööstus. 17. Karva- sarve- ja luutööstus.

V. 18. Aiandus.

VI. 19. Mesindus.

VII. 20. Kalaasjandus.

VIII. Metsandus.

21. Metsaasjandus. 22. Puutööstus. 23. Tuletiku- ja laastuvilla tööstus. 24. Paberi- ja puumassetööstus. 25. Jahipidamine.

IX. Põllumajandusline tööstus ja selle harud:

26. Piirituse- ja veinistööstus. 27. Tärglise tööstus. 28. Jahvatustööstus ja veskid. 29. Õletööstus. 30. Taimeõli tööstus. 31. Rasvaainete tööstus. 32. Kuitööstus. 33. Keemiline puu ja turba ümbertöötamine. 34. Kunstväetiste tööstus. 35. Lubja- ja gipsitööstus. 36. Ehitused, materjaalid ja plaanid. 37. Põlevkivi ja selle saadused. 38. Savitööstus. 39. Mitmesugused põllumajanduse tarbeasjad. 40. Tubakakasvatus ja ümbertöötamine. 41. Söögi- ja joogained. 42. Põllumajandusline keemia. 43. Elekter majapidamises. 44. Klaas majapidamises. 45. Päevapilditööstus põllumajanduses.

X. Kodu- käsitöö.

a) Meesterahva kodukäsitöö.

46. Metalltööd. 47. Puu- lau- ja punumistööd. 48. Jalatööd ja sadulsepatööd. 49. Muusikariistad. 50. Maalri- ja harjatööd. 51. Kivitööd. 52. Rätsepatööd. 53. Raamatuköitmine.

b) Naisterahva kodukäsitöö.

54. Kudumine, ketramine ja värvimine. 55. Näputööd.

XI. Haridus.

56. Kirjandus. 57. Arvustik. 58. Õpeabinõud ja õpetööd.

XII. 59. Kaubaproovid.

**Tallinna Eesti
Põllumeeste Selts.**

Der „HERMES“

steht in Verbindung mit **weit über 600 estnische Cooperativen**. Wer in **Eesti Geschäftsverbindungen** anknüpfen will, der wende sich zwecks näherer Auskunft an die Geschäftsstelle der

„HERMES“ Tallinn.

Handelszeitschrift

sucht **erstklassige literarische
Mitarbeiter**

gegen hohes Honorar Offerten erbeten an

Hermes-Verlag — Tallinn Eesti

Vana Posti t. 7-a

XX. Estnische Ausstellung in Reval.

Vom 2. bis zum 11. September 1922.

Die Ausstellung wird am 2. September um 12 Uhr mittags eröffnet werden.

Die Ausstellung wird in der Zuchtier-Abteilung am 5. September um 12 Uhr mittags, in den Abteilungen für landwirtschaftliche Produkte und Handarbeit am 6. September um 4 Uhr nachmittags und in den Industrie-Abteilungen am 11. September um 12 Uhr mittags geschlossen werden.

Die Ausstellung hat folgende Abteilungen:

I. Landwirtschaft.

1. Saat und Kornsorten. 2. Versuche und Düngemittel. 3. Meliorationen. 4. Korn und Gemüse. 5. Landwirtschaftliche Haushalte.

II. Landwirtschaftliche Maschinen und Geräte.

6. Landwirtschaftliche Maschinen. 7. Kraftmaschinen. 8. Zug- und Fahrmittel. 9. Verschiedene Maschinen und Geräte.

III. Viehzucht.

10. Pferde. 11. Hornvieh. 12. Klein- und Federvieh.

IV. Produkte der Viehzucht und ihre Verarbeitung.

13. Milchwirtschaft. 14. Fleisch- und Wurstfabrikation. 15. Lederindustrie. 16. Wollindustrie. 17. Verarbeitung der Häute, Hörner und Knochen.

V. 18. Gartenkunst.

VI. 19. Imkerei.

VII. 20. Fischereiwesen.

VIII. Waldwirtschaft.

21. Waldwirtschaft. 22. Holzindustrie. 23. Streichholz- und Sägespahnindustrie. 24. Papier- und Zellulose-Industrie. 25. Jagd.

IX. Landwirtschaftliche Industrie und ihre Spezialzweige.

26. Spiritus- und Weinfabrikation. 27. Kartoffelmehl-Industrie. 28. Mahlindustrie und Mühlen. 29. Bierbrauerei. 30. Pflanzenöl-Industrie. 31. Fettstoff-Industrie. 32. Linnenweberei und Hanfindustrie. 33. Chemische Verarbeitung von Holz und Torf. 34. Kunstdünger-Industrie. 35. Kalk- und Gipsindustrie. 36. Bauten, Materialien und Entwürfe. 37. Der Brennschiefer und seine Produkte. 38. Lehmindustrie. 39. Verschiedene landwirtschaftliche Mittel. 40. Tabakanbau und Bearbeitung. 41. Esswaren und Getränke. 42. Landwirtschaftliche Chemie. 43. Die Elektrizität in der Landwirtschaft. 44. Glas im Haushalt. 45. Der Wert der Photographie in der Landwirtschaft.

X. Häusliche Handarbeiten.

a) Männerarbeit.

46. Metallarbeiten. 47. Holz-, Tischler- und Flechtarbeiten. 48. Schuhmacher- und Sattlerarbeiten. 49. Musikinstrumente. 50. Maler- und Bürstenbinder-Arbeiten. 51. Steinschleiferei. 52. Schneiderarbeiten. 53. Buchbinderei.

b) Frauenarbeit.

54. Weben, Spinnen und Färben. 55. Bandarbeit.

XI. Bildung.

56. Literatur. 57. Statistik. 58. Lehrmittel und Schularbeiten.

XII. 59. Warenmuster.

**Der Revaler Estnische
Landwirtschafliche Verein.**

WIR SUCHEN

an allen Haupthandelsplätzen der Welt tüchtige
VERTRETER

die gegen hohe Provision Anzeigen für den „Hermes“
vermitteln. Gefl. Angebote erbeten an den Verlag
„Hermes“, Tallinn, Eesti, Vana Posti t. 7-a

WE WANT

COMPETENT REPRESENTATIVES

in all leading commercial centers of the world, to
obtain advts. for the „Hermes“ on high commission.
Please address application to the publishers

„Hermes“, Tallinn, Eesti, Vana Posti t. 7-a.

Pärandus.

August Kinsky.

Oli kord kaupmees Damaskuses, temal oli väga väike pood basaari ühes pimedamas nurgas. Ainult need ostjad, kes ostsid ainult väga odavad kaupa — tulid tema juure, ja vahel jäid nad talle isegi selle hinna võlgu, nii et kaupmees palju vaeva pidi nägema, et end vaevalt läbi elu võidelda.

Kord tõi talle käskjalg kirja. Kuna kaupmees kirja ei osanud, läks ta kadi juure ja palus teda — kirja tõlkida. See oli aga kaupmehe vastu heatahtlik, kuna ta teda kui ausat meest palju aastaid tundis, ja sügava kurvastusega luges ta kirjas, et kaupmehe vend ära oli surnud ja 1000 kuldtükki väärtuses võlga järele oli jätnud. Võlatähed aga olid välja antud Damaskuse kaupmehe nimel, nii et see nüüd — kui ei tahtnud surnu nime häbitada — nad välja pidi maksma.

„Ma ei oska seda kirja hästi lugeda“, ütles kadi kaupmehele, kes mitme teise palujaga tema ees seisis. „Kiri on Araabia keeles kirjutatud, ja seda kirja ei tunne ma hästi. Siin seisab miski 1000 kuldtükist, ja keegi sugulane on surnud“. —

Siis imestasisid kõik ümberseisjad, sest nad ei mõelnud miski muud, kui et kaupmees on pärinud 1000 kuldtükki. „Tule ometi teine kord tagasi“, ütles kadi kaupmehele. „Siis ütlen ma sulle juba täpisealt kõik ära“. — Kaupmees oli rahul ja läks tagasi oma kauplusse.

Sie machen gute Geschäfte wenn Sie im „Hermes“ inserieren

Juba varsti tulid ta juure inimesed, kes teda varem sugugi tähele ei olnud pannud. Rikas kalevikaupmees Muzaffer Hadshi tuli ja raputas ta kätt, tuhvlikaupmees Karim Koss, üllirika mees, palus teda oma juure, Zohher Irwash, mees, kes raha protsentide eest välja laenas, tuli käsi hõõrudes ja küsis, kas tal mitte miski vaja pole. Basaari esimees, Kuhhar Rashtog — pakkus talle pea vabanevat ilusat kauplusruumi basaari keskpaigu, kus asus suur kohvik, milles tantsisid mustad naised. Ja tulid ka ostjad, nii et kaupmehel peagi kaubast puudus tulu.

Teda pigistasid inimesed, kes talle varem viit piastritki ei oleks laenanud; ta võttis vastu pakutud ruumi, mis peagi täitis kaupadega laeni. Väledana kaupmehena oskas ta võõrad oma poole meelitada ja häid hindu võtta.

Aasta kadus hoolikale mehele tähele panemata. Siis tuli talle meele kiri, ja ta läks jälle kadi juure, et nüüd teada saada, mis seal seisis. See küsis järgi, mis ta äris tähelepanud, ja kui kaupmees teatas, et tal ju 1000 kuldtükki olevat, siis võttis kadi kirja välja, ja luges selle ette sõnasõnaliselt tõlkes. Ehmunult kuulas kaupmees pealt, ja kadi ütles talle, et ta nimelt sisu saladuses on hoidnud, oletades, et kergelt öeldud sõna „kuldtükidest“ ja „surmast“ küllalt mõju avaldavad, et tookordseid pealtkuulajaid uudishimulikuks teha. Tema kavaluse edu olla kaunis tähelepanud.

Ja kaupmees lahkus, maksis oma kadunud venna võlad kinni ja töötas edasi Damaskuses. Tuhat kuldtükki oli tal pea jälle käes,

Bestellschein.

Kuvertieren und in den Briefkasten stecken!

Hiermit bestelle ich Exemplar der

„HERMES“

Handels- und Industriezeitschrift Eestis

für das laufende Halbjahr — Jahr.

Den Bezugspreis sende gleichzeitig per Post, oder anbei in einem Chek an Ihre Ordre.

(Nichtzutreffendes ist auszustreichen.)

Firma

Ort Strasse u. Nr.

Postamt

Die Erbschaft.

Von August Kinsky.

Es war einmal ein Kaufmann in Damaskus, der hatte einen ganz winzigen Laden in einer dunklen Ecke des Basars. Nur diejenigen Käufer, die ganz billige Ware kaufen wollten, kamen zu ihm, und manchmal blieben sie den Kaufpreis auch noch schuldig, so dass der Kaufmann grosse Mühe hatte, sich notdürftig durchs Leben zu schlagen.

Eines Tages brachte ihm ein Bote ein Schreiben. Da der Kaufmann nicht lesen konnte, ging er hin zum Kadi und bat ihn, das Schreiben zu übersetzen. Dieser aber war dem Kaufmann, den er als ehrlichen Mann seit vielen Jahren kannte, gewogen, und mit tiefem Bedauern las er in dem Schreiben, dass ein Bruder des Kaufmanns gestorben war, der 1000 Goldstücke Schulden hinterlassen hatte. Die Schuldscheine aber lauteten auf den Namen des Kaufmanns in Damaskus, so dass dieser nunmehr, wollte er den Namen des Toten nicht besudeln, zahlen musste.

„Ich kann dieses Schreiben“, sagte der Kadi zu dem Kaufmann, der inmitten der andern Bittsteller und Leute mit allerei Anliegen vor ihm stand, „nicht recht lesen“. Es ist arabisch geschrieben, und diese Schriftart ist mir nicht ganz geläufig. Es steht etwas darin von 1000 Goldstücken, und ein Verwandter ist gestorben“. —

Da erstaunten die Umstehenden, denn sie dachten nicht anders, als dass der arme Kaufmann nunmehr 1000 Goldstücke geerbt habe. „Komm doch ein ander Mal wieder“, sagte der Kadi zu dem Kaufmann. „Bis dahin kann ich dir genaue Auskunft geben“. Der Kaufmann war es zufrieden, und er ging wieder zu seinem Laden.

Schon nach kurzer Zeit stellten sich Leute ein, die ihn sonst nur mit Verachtung behandelt hatten. Der reiche Tuchhändler Muzaffer Hadschi schüttelte ihm die Hand, der Pantoffelhänder Karim Koss, ein schverreicher Mann, lud ihn ein, ihn zu besuchen, Zoher Irwash, ein Mann, der Geld gegen Zinsen verborgte, kam händereibend und fragte, ob er nicht etwas nötig habe. Der Vorsteher des Basars, Kuchar Raschtog, bot ihm einen eben freiwerdenden schön gelegenen Laden an inmitten des Basars, wo das grosse Kaffeehaus war und wo die schwarzer Weiber tanzten. Und auch Käufer kamen, so dass der Kaufmann bald keine Ware mehr hatte. Gedrängt von den Leuten, die ihm sonst keine fünf Piaster geborgt hätten, bezog er den ihm angebotenen Laden, der sich bald bis hinauf zur Decke mit Waren füllte. Als geschickter Kaufmann verstand er es, die Fremden anzulocken und gute Preise zu machen.

Ein Jahr verging dem tätigen Manne im Fluge. da erinnerte er sich des Schreibens, und er ging wieder zum Kadi um nunmehr zu erfahren, was eigentlich darin stand. Dieser erkundigte sich angelegentlich nach dem Stand seiner Geschäfte, und als der Kaufmann ihm mitteilte, dass er bereits 1000 Goldstücke zurückgelegt habe, da zog der Kadi das Schreiben hervor, und las es in wortgetreuer Übersetzung vor. Erschrocken vernahm der Kaufmann die Kunde, aber der Kadi eröffnete ihm, dass er mit Absicht den Inhalt verschwiegen habe, in der Annahme, das ein hingeworfenes Wort von „Goldstücken“ und einem „Todesfall“ genügen würde, die damaligen Horcher neugierig zu machen. Der Erfolg seiner List sei nicht übel gewesen.

Und der Kaufmann ging hin, zahlte die Schulden seines toten Bruders und wirkte weiter in Damaskus. Die tausend Goldstücke hatte er bald wieder verdient.

Tellimise kviitung.

Palume kirjaümbriku mahutada ja postkasti visata!

Sellega tellin eks. Eesti kaubandus ja tööstus ajakirja

„HERMES“

käesoleva poolaasta — aasta peale.

Tellimise hinna saadan ühtlasi postiga ära.

Tellija

Koht tän. ja nr.

Postkontor

Likööri ja napsi vabrik
O-Ü „VERITAS”

TALLINN,
Dunkri tän. nr. 4
Kõnetraat 13-17

Liköörid ja napsid

Võistlemata kõrges headuses

Oma destillatuur.

Põllutöö näitustel 1921. a. kaks I. auhinda

The Liquor and Spirit Factory

Joint Stock
Co „VERITAS”

TALLINN, (Revel) Eesti
Dunkri tän. nr. 4
Phone: 13 - 17

Exporters of Estonian
Liquors and Spirits

Export to all Countries in any quantity

Of our own distillation

Delivered at the lowest possible prices

Vennad ASMAN ja Ko.
Metallitööstus

Tallinnas, Toompuiestee nr. 9 (hoovis)

Teeb kiirelt ja hästi **auto-remonti**, parandab **traktorid**, kõikisugu **mootorid** ja **masinaid**, võetakse vastu kõikisugu mehaanika, lukusepa ja treimise töösid

Töö kiire ja korralik, asjatundjate meistrite juhatusel

Kaubandus- ja Agentuur kontor

Hermann Brisk

soovitab omast ladust suuremal arvil:

Braunsi pakivärve, aniliin kilovärve kõiki-dest Saksamaa vabrikutest, sahariini — Fahlberg, tulemasinakive, äratamise-kellu, hambaharje, Loofa matsalkasid, nõöpe, kamme, sukke, poomvilla vatti ja kõiki-sugu pudukaupa. — Tsingitud ämbrid, sõnnikuharke, saage, lambipäid, väävl-hapet, Glaubersoola, silmakivi, ja palju muud kaupa

Tallinnas, Müürivahe t. 33

Kõnetraat 12-44

Telegrammaadress: „Briskanilin“

Postkast nr. 260

Kaalude ja mõõtude tööstus

Tallinnas, Graniidi tän. nr. 5

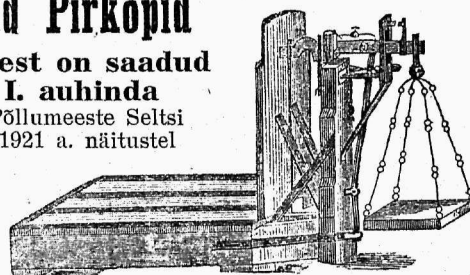
Sellega teatame, et meie töötoas saavad **kaalud, pommid ja mõõdud** kõige kiiremas korras **rihitud ja tembeldud**

Sealsamas saab ka tehtud uusi detsimaal-, laua-, apteegi- ja tärgluse kaalusid kõige uuemate nõuete järele ja kaalupommisid: naelad, grammid, solotnikud, doolid ja milligrammid, üksikult ja hulgawiisi, raudarsinad ja piirituse mõõdud

TELLIMUSI võtame vastu kõigi selle ala tööde peale **Uue tän. 26**

Vennad Pirkopid

Tööde eest on saadud
kaks I. auhinda
Tallinna Põllumeeste Seltsi
1920 ja 1921 a. näitustel

Gustav von Kürten

Tallinna osakond ja vabriku ladu

Väike Roosikrantsi tän. 5

Postkast 287 — — Kõnetraat 13-70

Kõigsugu puu- ja metall-
tööstuseriistu, alapid, kruu-
stange, viile

Tasku-, lauanuge ja kahvlid

Tabalukkusid ja
Emaile

≡ Esimest sorti ≡
paberossi- ja piibu-
tubakas

TUBAKATEHAS
:: ESLON ::

Tallinnas, Munga tän. nr. 5

Kõnetraat 9-40

Wer mit den Handels- und Industrie-Unternehmen Lettlands

in geschäftliche Beziehungen treten will, inseriere im

„Latwijas Tirgotajs”

7. Jahrgang

(Lettlands Kaufmann)

7. Jahrgang

ORGAN DES VERBANDES LETTL. KAUFLEUTE

Die Verbreitung dieser Zeitschrift erstreckt sich nicht nur auf seinen Abonnentenkreis, sondern sie wird auch abwechselnd allen grösseren Firmen der Randstaaten zugesandt, daher haben

Ausland-Inserate dauernden Erfolg

Inseraten-Annahme

für das gesamte Ausland durch

Petzholz Annoncenbüro

RIGA, Scheunen-Str. 16

REVAL, Kullasepa tän. 8

im Auslande — durch alle grösseren Annoncen-Expeditionen

==== Redaktion und Administration: =====

Riga, Aspasia-Boul. 10

Tel. 7-63

G. F. BELJAGIN IMPORT — EKSPORT

Tallinnas, Vana turg nr. 1, II. kord
Kõnetraat 481

Suhkru, tee, kohvi, jahu, riisi ja igasugu koloniaalkaupade müük

Ainult suurel mõõdul

G. F. BELJAGIN EXPORT — IMPORT

Reval, Alter Mark Nr. 1, eine Treppe
Telefon 481

Engrosverkauf von Kolonialwaren:
Zucker, Thee, Kaffee, Mehl, Reis,
und div. Lebensmittel

Auru-pesumaja ja keemiline puhastus „Central”

Suur Arehna tän. nr. 8

Vastuvõtmine hom. kl. 8-ast kunni
kl. 6-ni õht. Narva maanteel nr. 13

Kõik tellimused täidetakse kolme päeva jooksul

Kõige parem töö Tallinnas

Vastuvõtmine ja kodu kättetoimetamine
hinnata

Kõnetraat nr. 14-64

KAUBANDUSE ja TÖÖSTUSE AKTSIASELTS

W. SCHNEIDER & Ko. — Tallinnas

Kõnetraat 401 — Viruvärava puiestee 19

Järgmiste vabrikute peaesitajad:

Hannoveri masinavabrik — rohu- ja viljaniidumasinad „HAWA“
TEICHERT & PÖEG, Liegnitz — puutööstusmasinad
R. WOLF, Magdeburg — lokomobiilid ja aurupeksumasinaid
SCHARRER & GROSS, Nürnberg — nafta-mootorid
WEIPERT & POJAD, Heilbronn — rehepeksumasinaid ja gööplid
A S. RUD. WERMKE, Heiligenbeil — kuulsad Heiligenbeili sahad, äkked j. n. e.
RICHARD FELDE, Remscheid — puutööstuse saed, ammusest ajast kuulsad headuse poolest
DWF, Berlin — kuulilaagrid ja teraskuulid
BROWN, BOVERI & Co., Mannheim — elektro-mootorid
ERNST KRAUSE & Co., Berlin — kõiksugu rauatööstuse masinaid, treipingid
C. F. WEBER, Stettin — tõrvasaadused, katuse- ja kaltsupapi vabrik
STEYR'i automobiili-tehased — kuulsad sõidu ja veoautod 6-e tsilindriga

Alaline suur ladu:

Põllutööriistades, jõumasinaid, tööstusmasinaid, tööriistades, ehitusematerjalis, rauas, terases, plekis, katusepapis, tõrvas jne.
OMA TÖÖKOJAS parandatakse kõik **masinad** asjatundja inseneeri juhatusel ja valmistatakse uued osad ruttu ja korralikult

==== **KAUPMEESTELE KÕIGE KASULIKUM SISSEOSTUKOHT** ====

Suur väljavalik

Tualetseepe	Hamba pasta, pulb.	Patist	} kraed
Lõhnaõli	Käe kreemid	Madrase	
Eau de Cologne	Pildi raamid	Masina	} nõelad.
Puuder	Sukad	Õmblus	
Vegetal	Sokid	Suka	
Hiina vesi	Kindad	Vedru	
Kasevesi	Jakid	Heegeldus	} Nööbid
Hamba eliksiir	Sviitrid	Miiderpael	
		lastele ja täiskasvanutele maitseri-kastes värvides.	

Ja palju muid kaupsid soovitab

J. WEINBERG

Väike Karja tänav 10

Samuel BESPROSWANIE

PUDU- ja RIIDEKAUBA LADU

Suur Karja tän. 12 — Tallinnas

Otsekoheste ühenduste läbi paremate väljamaa vabrikutega, on mul võimalus kõiki seltsi **puudu- ja riidekaube** jällemüüjatele võistlemata odavalt müüa. Alatine värske kaupade juuretulek.

— — Müük suurel ja väikesel arvul — —

ANNONCEN

und deren ÜBERSETZUNGEN
für in- und ausländische
ZEITUNGEN u. ZEITSCHRIFTEN
vermittelt Annoncenbüro

„HERMES“

TALLINN (Reval), Alte Poststraße 7 — b

H. Markovitsch

Kuulsa Junghans'i vabriku ainuesitaja Eestis
Tallinnas, Viru t. 24

Soovitan oma ladust suuremal ja vähemal arvul:

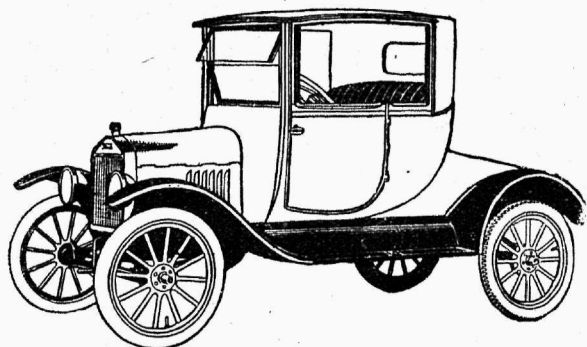
kõiksugu moodsaid **seina-, laua-, mängu- ja äratuskellasid**. Kõiksugu kellade ja uuride osasid ja tööriistu. Niisama igas. **kuld- ja hõbeasju**.

Võtan tellimusi vastu kõiks. Junghans'i vabr. kellade peale vabriku hindadega

5.529.519 *Ford* autot

THE UNIVERSAL CAR.

on ehitatud kuulsam Ameerika automobiilide tehas Ford Motor Company kuni 1. nov. 1921 a. — Fordi praegune tootmine on suurem kui kõigil teistel Ameerika autotehastel kokku.

Niisugune suur edu on olnud võimalik ainult selle läbi, et Ford autod on

igale kättesaadavad hinna poolest;

ökoonoomilised, tarvitades vähem bensiini kui ükski teine auto;

tugevajõulised, 20 h. j. omavad maailma rekordi märke sõidus;

kerged, gummid ja mehhanism kulub vähe halbadel teedel;

lihtsad käsitada, ümberkäimise õpib iga üks kõige lühema ajaga.

AINUESITAJA EESTIS

HANS WINNAL

TALLINNAS, S. Tatari t. 1

Fach-

Joh. W. Abrelthal

Alte Poststrasse 7
Buchhandlung

Literatur

Ostan ja müün

briljante, kuld-, hõbe- ja kõiksugu antiikasju, riideid, vaipe ja igasugu majapidamise tarbeid kõige parematel tingimustel

Sealsamas võetakse tellimusi vastu KORSETI tööde peale

Kauplus K. PIIP

Vana Posti tän. 3 — Tallinnas

TALLINNAS, NARVA MAANTEE Nr. 26

Dutschinsky

soovib omast ärist suures väljavalikus
alkohoolilisi ja ilma alkoholita

Liköörisid

Veinid

Napsid

Punshid

Ekstraktid

Limonaadi ja õlut kõigist vabrikutest

DORPATER BANK

⊕

**Akkreditive, Inkasso,
Ueberweisungen, Valuta,
und alle anderen Bankoperationen**

⊕

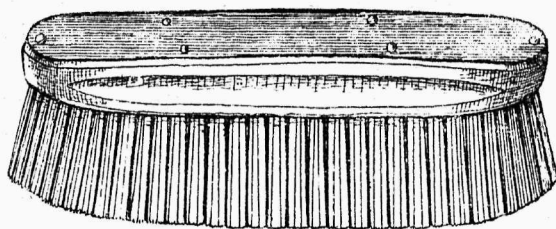
DORPAT — REVAL — FELLIN — OBERPAHLEN

Naisterahva
riiete töökoda

Oskar Anni

TALLINNAS,
Narva m. nr. 10, kr. 2
Kõnetraat 13-75

ARNOLD VELDERMANN'i Karja ja pinslitööstus
Kullasepa tän. nr. 7
Tallinnas

Esimeste auhindadega kroonitud

Jällemüüjatele 0/0 0/0

Kaubamaja

M. Peterson

TALLINN,

S. Tatari tän. 3 Kõnetraat 116

Kõiksugu rauakaubad, masinad ja
apparaadid igal ajal saadaval

Nikeldamise tööstus || Vernickelungs-Anstalt

PLANET

Võtab oma peale igaseltsi nikeldusi
Kerge

Kerge

Solliid

Raske

Nikeldamine

väikeste
massartiklite,

kunsteoste,

tarvitusasjade
alal

Übernimmt jegliche Art von Ver-
nickelung aller Metalle

Leichte

Solide

Schwere

für kleine
Massen-
artikel

für Kunstge-
genstände

für Ge-
brauchsgen-
genstände

Vernickelung

Tallinn, Suur Karja tän. nr. 19

Metzeler Gummitehased A./S. — München,

Auto-, mootorratta- ja jalgratta-gummid, tehnilised ja kirurgilised gummikaubad, tihendus „Metzelerit“ jne.

Metzeler Asbesttehased A./S. — Teltow/Berlin,

Asbestpapp, Asbestvill, Asbestpuru, Asbest-, lina-, kanepi-, poomvilla- ja muud tihendused.

Rütgerswerke A./S. — Berlin,

Katusetõrv, karbolineum, naftaliin, kreosool jne.

Louis Lindenberg O./Ü. — Stettin,

K A T U S E P A P P (Kaltsupapp).

Dr. Paul Meyer A./S. — Berlin,

Elektri voolumõõtjad jne.

Marswerke A./S. — Nürnberg/Doos,

Mootorrattad „Mars“ korviga ja ilma.

==== Ainuesitajad ja tehaste ladu: ====

„IMEX“ Import & Export Comp.

TALLINNAS, Narva maanteel nr. 4

Kõnetraat 1201

Telegrammid: „Imex“

Kodumaa ja väljamaa

**Spordi tarbenõusid suviseks ja
talviseks hooajaks**

soovitab

EESTI SPORDI TARBENÕUDE

o./ü. „ESTO“

TALLINNAS, Pikk tän. nr. 47

Telefon 10-02

Sõidu- ja Weo-automobiilid
STOEWER-STETTIN

Ainuesitaja Eestis:

E. TALWIK TALLINNAS

Telefon 810 W. POSTI TÄN. 8 Postkast 124

OSAÜHISUS „SAMPO“

Väike Pärnu maantee nr. 9 — — Kõnetraat 1-19

Telegr. adr.: „SAMPO“ — Tallinn.

EXPORT

==== Eriala: **Linad** ====

Soovitan oma kaubaladust villast, siidi ja puuvillast riide kaupa, pleegitud ja pleekimata pesuriidet, voodi vaipu, suur-rätikuid, kanga lõime, puuvilla vatti jne. Igaseltsi pudu-kaupa. Valmis tehtud naiste- ja meesterahva pesu

K. ALTOSAAR

RIIDE ja PUDUKAUBA LADU

TALLINNAS, Estonia teatrimajas nr. 1

Kuld, hõbe ja kalliskividega kaunistatud

iluasju

ostavad eestlased kõige kohasemalt ainult

Aleksand. Malmstein'i

kuld- ja hõbeasjade kaupl.

Pikal tän. nr. 31.

F. L. Mertens'i

==== Kasukakauplus ====

on Suur Karja tänavalt nr. 2/7
üle viidud

Pikale tänavale nr. 12

(Ühendatud panga vastu), ja soovitab
omast ladust rikkalikus valikus kõiksugu

nahku

==== Suur valik ====

valmis naisterahva- ja

meesterahva pealisriietest

Naisterahvastele: Mantood, palitud, kimanood, kostüümid, kued, kleidid, pluusid, kapood jne.

Meesterahvastele: Sügispalitud, kostüümid, püksid jne.

Tellimuse võetakse ka vastu ja valmistatakse riided parajate hindadega

S. Schwarz, TALLINNAS

Pikal tänaval nr. 3, enne Harju tän. 29

F. Hoppe ja K^o tubakavabrik

Tartus, Raatuse tän. nr. 18/20. Telefon 219

Soovitab kõrges headuses: Türgi, Krimmi ja Kaukasia

Tubakat:

Floriida
Veronika
Jahimees
Mahorka

Paberosse:

Konstantin
Florida
Sekret

Sigarid:

Cuba
Sumatra
Havanna

Sigarillod:

Napoleon
Danella

==== Hinnad odavad. Jällemüüjatele kõrged 0% 0% ====

Ladu Tallinnas, J. Jdelsohn ja H. Druck,

Vana turg nr. 1. — Telefon 16-98.

Kaubamaja F. HOPPE ja K^o

A. Fleming & Ko

Eksport — Import

ESLON — Tallinn, Munga tän. nr. 5

Kõnetraat 9-40

London (Peakontor),

Berlin,

Paris,

Stockholm,

Riga,

Helsingfors,

Kowno

O. Seisler & Ko

Uuest aastast alates

Tallinnas, Dunkri tänav nr. 3

ostab linu

ja maksab kõrgemat hinda

Ostukohad:

Tartus: Oma ladus, Kastani ja Riia
tän. nurgal.

Kallastel: Oma ladus.

Elvas: hra J. Mitt.

Võrus: hra J. Tonekurg.

Petseris: hra A. Duplewsky.

Lauras: hra H. Aleks.

Aktsia-Selts „Tallinna Laeva Ühisus“

Meripuiestee nr. 5

Telegr. aadr.: „LAEVANDUS — TALLINN“. Kõnetraat 10-93

Laevatarbeainete kauplus

Sadama tän. 3. Kõnetraat 539

Teras, manilla ja tõrva köied, värvid, purjuriie, plokid, kouschid, raud, needid, poldid jne., mõõdukate hindadega

Tööstuse osakond

S. Batarei tän. 18. Kõnetr. 1080

Laeva masinate, mootorite ja katelde parandamine ja laeva tarbeainete valmistamine. Tööd tehakse vilunud tööjõududega ja asjatundliku juhatusega

I. auhind Suur hõbe auraha.
Eesti Üleriikline tööstuse ja põllutöö näitus 1921 a.

TEKTOR

Ehituse ja puutööstuse Ühing

Address: Tallinn, Harju tän. nr. 43. Kõnetr. 13-57

I. Arhitektuurehituste osakond.

Kavandid, projektid, eelarved.

Hoonete, kanalisatsioonide, ventilatsioonide, vesivarustus- ning küttesiseseadete ehitus ja remont.

II. Inseneertehniliste ehituste osakond.

Kavandid, projektid, eelarved.

Raudteeharude ja maanteede ehitamine.

III. Puutööstuse osakond.

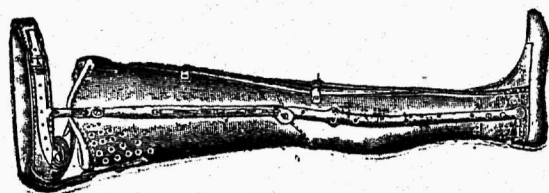
Kavandid, projektid, eelarved:

Kortri- ning äriruumide sisseseadete, mööblite, akende ja uste kohta.

IV. Elektrotehniliste tööde osakond.

Valgustus- ja küttesiseseadete, signalisatsioonide, ventilatsioonide, pumpe, elektromootorite, ning väikeste jõujaamade installatsioon.

Magasiin ja ladu Harju tän. nr. 43

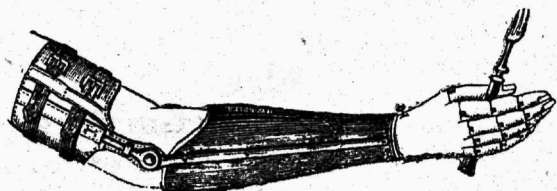
Ortopeediline ja elektertööstus

F. Hansen,

Kinga tän. 4, Tallinnas

Valmistame:

kunstjalge, -käsi,
tugiapparate ja korsette
selgrookõverduse vastu ja teritan
kõiksugu teraistu

Kaubamaja A. TAMMES

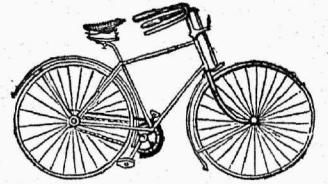
TALLINNAS, Suure Karja tän. 19

Annan austatud kaubatarvitajatele teada, et olen avanud kaupluse ja soovitan häid **ÕMBLUSEMASINAID**, millede headuse eest täielik vabriku vastutus on.

Koorelahutajaid uuema ja parema ehitusega.

Tugevaid **jalgrattaid**, mis ligemal ajal kohale jõuavad.

Suur partii taskunuge „SOLINGEN“ j. n. e. Ligemal ajal jõuab palju mitmesugu kaupasi kohale. — Hinnad väljaspool võistlust ja teenimine õiglane.

Kaubandusühisus

„ARGOS“

TALLINN, Valli tän. nr. 10 — Kõnetraat 1-86

Telegr. adr.: „ARGOS“, Tallinn

KOMISSIOON

Eksport

Import

Pealadu: **suhkur, riis, sool**, j. n. e.

E. LERENMANN

PUDU- ja MOODIKAUPLUS

TALLINN, Väike Karja tänav nr. 1

Suurel arvul!

Soovitab suures valikus kõige uuemaid **pudu- ja moodikaupe**, mis alati ladus on, ja oma vabriku

„Rauaniit“i

saadusi, nagu: **prima saapanõõre ja kingapaelu** (puuvillast ja siidist), **vitselpaelu, sutash, tresspaelu** j. n. e., kõige odavamate vabrikuhindadega.

Suurel arvul!

Tähelpanu!

Kaupmehed, seltsid ja ühised!

Tähelpanu!

Toetage Eesti Vabariigi tööstust ja ostke **KODUMAAL** valmistatud kaupe, mis mitte halvemad ega kallimad pole, kui väljamaalt sissetoodud kaup.

TARTU

asutatud
1849. a.

SEEBI- JA SOODAVABRIK

„A. Frederking“

Omanikud: Provisorid J. LILL ja M. HAKKAJA

Kõige vanem vabrik Eestis

!! Vabriku oma ladu !!

TALLINN, Suur Brokusmägi 6 — Kõnetraat 11-50

TARTU

asutatud
1849. a.

A.-S. „Kütteveo“

Peakontor: Tartus, Emajõe tän. 3, kõnetraat 164 ja 94

Jaoskonnad: Tallinnas, Pikkjalg 3, kõnetraat 11-24

Mustvee jaoskond ja saeveski: kõnetraat 6

TELEGR. ADR. „KÜTTEVEO“

Laevandus:

Emajõel, Peipsil ja Virtsjärvel

Metsatööstus:

Valmistab ekspordiks: liiprid, propse, laudu, planke jne.

Turbatööstus:

Valmistab ja müüb suuremal määral lõik- ja masina-turvast

Shipping:

on Embach, Lake Peipus, and Lake Virts

Forest industry:

cuts for exportation slupers, props, boards, planks etc.

Peat industry:

producing and selling wholesale cut and machine peat

„ARENG“

KIRJASTUS — VERLAG

TALLINN, S. Balesna tän. 2

Saksakeelne pealinna juht: — In deutscher Sprache:

„Tallinn—Reval

Ein Führer durch die Hauptstadt Eestis“

Preis 100.— Emk.

Der Verlag ediert zwei mal monatlich
die estnische Romanzeitung

„ROMAAN“

Kaks korda kuus ilmub meie kirjastusel
põnevasisuline ja tuumakas ajakiri

„ROMAAN“

Üksiknumbri hind 30.— Emk., aastakäik 500.— Emk.

Viljandis kolm korda nädalas ilmuva ajalehe

„Sakala“

tellimiste vastuvõtmine 1922 aasta pääle on
avatud

C. A. Jakobsonilt asutatud, ilmub „Sakala“ 1922 a. 42-st aastakäiku van. adv. K. Baarsi vastut. toimetusel ja Viljandi Ajalehe kirjastuse O./Ü. väljaandel.

„Sakala“ on poliitiliselt erapooletu ega seisa ühegi erakonna teenistuses.

„Sakala“, olles vaba igasugusest erakondlisest mõjuavaldustest, võtab kartmata sõna väärnähtuste paljastamiseks ja on alati rahva ja riigi huvide eest valvel.

Kui Viljandi linna ja maakonna ainsat kohalikku häälekandjat,

loetakse „Sakalat“ Viljandi linnas ja maakonnas rohkem, kui kõiki teisi ajalehti kokku.

Ärimehed ja töösturid, kes omi kaupsid ja tööstuse saaduseid Viljandimaal müügile tahavad toimetada,

kuulutagu „Sakalas“

Põlluharijad Viljandimaalased on kõige ostujõulisem koht, sellepärast pakub iga ärimees ja tööstur omi kaupe kindlasti „Sakalas“.

Tellimiste ja kuulutuste hind: Postiga ühe kuu peale 35 mrk. ja kolme kuu pääle 105 mrk., postita ühe kuu pääle 30 mrk. ja kolme kuu pääle 90 mrk. Kuulutuse millimeeter kuulutuse küljel 1,50 p. ja esimesel leheküljel teksti veerul 3,50 p. Aadress: Viljandi, Ajaleht „SAKALA“, Telefon nr. 31.

Kuulutusi võtavad vastu: Kõik ajalehe agentuurid ja kuulutusi vastuvõtavad kohad, raamatukauplused jne. Tellimusi võtavad vastu pääle eelmiste veel kõik vabariigi postasutused.

Kaubandusühisus

„Garantia“ Handelsgesellschaft

Tallinnas,

Reval,

Väike Karja tän. 8

Telefon 791. Telegr.: „Garantia“, Tallinn (Reval)

Kl. Karrisstr. 8

Import

Export

Transit

Koloniaalkaubad. Linad

Kolonialwaren. Flachs

Oma koloniaalkauplus, Lai tän. 20/14

Müük en gros ja en détail

J. ZIMMERMANN, TALLINNAS

LÜHIKE JALG nr. 4

RAAMATU- JA AKSIDENTS - TRÜKIKODA

KIRJAÜMBRIKUTE JA APTEEGI KOTIKESTE TEHAS

Saavad valmistatud kõiksugused trükitööd: hinnakirjad, blanketid, arved, volituskirjad, kviitungid, piletid, kihla- ja nimekaartid, müürilehed, plakatid jne.

GUMMITEMPLITE JA RAAMATUKÖITMISE TÖÖKODA

Saku õllefabrik A.-S.

soovitab oma tuntud eeskujulises headuses

õllesid

Keskladu Tallinnas, S. Kloostri tän. № 10. Kõnetr. 17-48

Vabrik Sakus, kõnetr. 17-49

Ein Inserat

ist kein Sinnspruch, der einmal gelernt, für's ganze Leben im Gedächtnis haftet, es wird aber haften bleiben, wenn es ständig in ansprechender Form wiederholt wird

Uuel aastal uuest jälle
Uurid käima panem ma
Grammofoonid sean ka
häälede

Et nad hästi laulavad.
Ehteasjad, kuld ja hõbe
Parandan ma laitmata.
Kuldand, hõbetand, graveerin
Jusi asju müün ma ka.
Töötasin ju kaua aega
Narva, Tartu* tänavail
Nüüd võib minu äri leida
W. Pärnu maantee peal
№ 32.

Kella- ja kullatööstuse mehaanik
O. W. Uus

Uuesti avatud

Tubaka kauplus

Saia tän. (Saia-Kang) nr. 2

Tallinnas

Soovitab härradele suitsetajaile tubakasaadusi
kõigist kohalikest vabrikust ja kõiki seltsi
väljamaa sigarid ja sigarette
Müük: en gros ja en détail

Elektro-mehaanika büroo

E. Tomberg

Hobusepea tänav nr. 16, Tallinnas

E. Sattelberg, Tartus, Lossi tänav № 4

võtab kaalusid tembeldamiseks vastu ja müüb
ladust oma töökojas valmistatud **detsimaal** (1/10 ja 1/40)
ja **lauakaalusid** 10, 15 ja 25 kg. kõik valmis tembeldatult

Aurujõuline värvimistööstus

J. Unnuk

Tartus, Kalda tän. 16, puusilla juures. Kõnetr. 3-89

Värvitakse kõigis värvides villaseid ja poolvillaseid kangaid,
kantud riideid, harutatud ja harutamata siidi ja sametit.

Vanutatakse, kääritakse, pressitakse, dekateeritakse

Suurt rõhku pannakse töö võistlemata headuse peale

Hinnad ajakohased

VERKAUF

Von ausländischen
Zeitschriften
und
Modeblättern:

„Die Woche“

„Elegante Welt“

„Lustige Blätter“

„Die Voss“

„Die Kunst“

Modeblätter

„Reigen“

„Berl. Illustr. Zeitung“

„Simplicissimus“

„Berl. Montagspost“

„Berl. Morgenpost“

„Voss. Zeitung“

„B. Z. am Mittag“

„Berl. Tageblatt“

„RUL“, russ. demokratische Tageszeitung u. s. w.

!! Verlagspreise !!

JOH. W. ABRELTHAL

BUCHHANDLUNG

TALLINN (Reval), Vana Posti t. 7

Agentuur-Büroo

A. Fürstenwald

TALLINN, Kuninga t. 5. Tel. 17-84

Võtab oma peale vahetalitusi
igasugustes

**eksport- ja import-
asjus, kõige odavamate
hindadega**

Tööstus-Aktsiaseltsi

„MASSOPRODUKT“i

mööblivabrik

S. Tartu m. 61-d — Kauplus, Harju t. 46
Kõnetraat 7-75

Soovitab:

maitserikkaid mööblid

tervete tubade viisi, kui ka üksikult

Alati ladus: **Söögitoad**

Magadistoad

Kabinetid

Võörastetoad

Tellimuste peale valmistatakse mööblid igass oovitavas stiilis, vabriku erijoonistuste kui ka sisseantud kavandite järgi.

PUUTÖÖ-OSAKOND valmistab ruttu ja korralikult tellimuste peale: **uksi, aknaid, treppe, kaupluste sisseseadeid** ja muid puutöid.

1920 ja 1921 a. jooksul näitusel mitu kõrgemat ja esimest auhinda

Põllutööriistade vabrik A.-S. „TEGUR“

Tartus, Holmi tän. Nr. 4 — Kõnetraat Nr. 17

Valmistab:

Põllumeestele:

Häid atru, zik-zak äkkeid, tuuli- ja sorteerimis-
masinaid viljapuhastamiseks, heklimasinaid, turba-
purustajaid käsitsi ja masina jõul ja mitmesuguseid
põllutööriistu

Tööstuse ettevõtjatele:

tellimise järele; Saekatrid (saeraamid), lauaservimise
masinaid, jahuveskid, aurukatlad, tõrvaajamis
sisseseadeid, nahavabrikute sisseseadeid, rihma
sheibisid, võlvisid, laagrid, jne.

Tööriistu ei hinnata umbkaudu, vaid kindla kontrolli ja õiglase väljaarvamise järele, sellepärast on hinnad odavad
TELLIMISI VÕETAKSE VASTU ————— MÜÜAKSE LADUST

Valmistõid:

Hauariste üle 100 mustri, raud pingijalgu ja valmis-
pinke, katla reste, surnukirstu jalgu ja käeraudu,
pliitaraudu, vankripusse, laeva vintse ja igasugu
tellimisi joonistuste ehk mudelite järele

Parandustööd:

igasuguste põllutööriistade, vabrikute, aurukatlate,
masinate ning laevade juures saavad kiiresti
ning korralikult tehtud

Wer mit den Handels- und Industrieunternehmungen Eestis geschäftliche Beziehungen sucht, der inseriere im „Hermes“

Handels- und Industriezeitschrift Eestis

II. Jahrgang

II. Jahrgang

Die Zeitschrift „Hermes“ wird nicht nur allen grösseren Firmen des Inlandes, sondern auch abwechselnd allen grösseren Firmen des Auslandes zugesandt,
Daher haben die Inserate im „Hermes“ einen grossen Erfolg.

Schriftleitung und Geschäftsstelle: Tallinn, Eesti, Vana Posti tän. 7

J. HAUBNER masinavabrik

asutatud 1880 aastal

Tartus, Jaama tän. Nr. 42 kõnetraat Nr. 12

Puutööstuse masinad
lintsaed, hõvelmasinad, sindel-
masinad, kreissaed j. n. e.

Väljasaatmine

täieliku saeveskite, ehituse ja
mööblitööstuse sisseseaded, trans-
missioonid

Paranduse osakond

võtab kõik põllutöö ja tööstuse
masinaid parandamiseks vastu

J. HAUBNER maschinenfabrik

DORPAT — ESTLAND

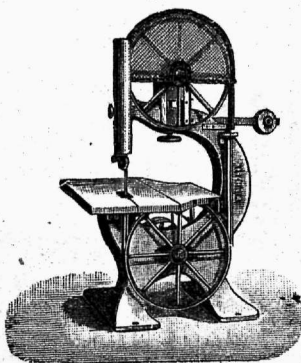
gegr. 1880

Ausführung

kompletter Sägereien, Möbel &
Bautischlereien sowie Transmis-
sionen & Kraftanlagen

Remonte-Abteilung

sämtlicher Maschinen der Land-
wirtschaft & Industrie

Tartu vildivabrik

F. HOPPE & Ko. Tartus

RAATUSE TÄN. 18/20 — Kõnetr. 219

Soovitab suures väljavalikus:

Naisterahva kalosse, (botad), saapaid, kamasse ja hommiku kinge

Meesterahva kalosse, viltsaapaid, kamasse j. n. e.

Laste kalosse, viltsaapaid mitmesuguses suuruses

Viltkübaraid igas värvis. **Kollast vilti, Chabrakuid, Tahvli vilti** hobuseriistade tarvis

Jällemüüjatele kõrged % % — — — Ostab ja müüb **lamba villu**
Tellimised saavad korralikult täidetud

Wabriku esitaja **ED. AUNIN**, Tallinnas, Maakri t. 23

Kõnetraat 13-18. Birki värvikojas.

Tartu vildivabrik F. HOPPE & Ko.

PARIKAS'te
FOTO-ATELJEE
TALLINNAS
KUNINGA TANAV № 1
KÕNETRAAT 7-50

PORTREEFOTOGRAFIA ATELJEE:

PORTREED, GRUPID, SUURENDUSED IGAS TFHNIKAS, AMATÖRIDE TÖÖD j. n. e.

SUUREM KOGU ÜLESVÕTTEID EESTIST:

MAASTIKUD, SÜNDMUSED, TEGELASTE PORTREED jne.

HUGO MINACK NACHF.

REVAL, Vana Sadama t. 7

INTERNATIONALE SPEDITIONEN

Zentrale:

STETTIN, Elisabethstr. 21

Telegr.-Adr.: Minack Nachf.

Telefon: Nr. Nr. 1067, 6688

Filialen:

KÖNIGSBERG i/Pr., Kaiserstr. 20.

KOPENHAGEN, St. Kongensgade 46

LIBAU, Seestr. 17

RIGA, Bischofsstr. 3

Heinr. Pulsi õllefabrik Pärnus

asutatud 1846. a., oman. G. Linguist)

annab sellega teada, et tema oma õllefabriku keskladu

Tallinnas, Klaasingi tänav nr. 11 on avanud

ja soovitab austatud kaubatarvitajatele omast ladust tuntud endises headuses

==== **pilseni ja märtsi õlut** ====

Tellimistega palume pöörata **Klaasingi tän. nr. 11, kõnetraat 651**

Kõige austusega **Heinr. Pulsi õllefabriku valitsus**

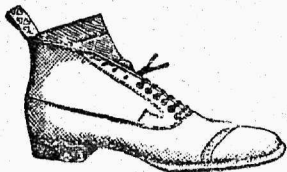
Ladu juhataja: **J. Annuk**

Okas- ja lehtpuupalke ja saepakke,

metsatükke igas suuruses maharaiumiseks ostab alati

Markel M. Makarow

Narva maantee nr. 27, Tallinnas

Saapakauplus

Vana Kalamaja tänav
nr. 26

Soovitab kõrges headuses oma töökojas valmistatud ja ka väljamaa kõikiselti meeste- ja naesterahva ning laste

jalanõusid

Rikkalik valik kingseppadele: talla-, pinsoli- ja pealisnahku, saapa- ja kingapealseid ja igasuguseid tarbeasju

Hinnad vastutulelikud

Vana Kalamaja tänav nr. 26

Köösel & Kõtsi

A. G. KULL'i hülsi-vabrik

V. Pärnu maantee nr. 6, Tallinn

Soovitab kõikisugu pikkuses hülse

kõige odavama hinnaga Eestimaal

Vabrik on kõige uuemate masinatega varustatud ja vanad uute jagudega korda seatud

Tähtis kaupmeestele!

Gummi-stemplite-,
graveerimise- ja mehanika-tööstus

„Firma Perfekt“

Tallinnas, Nunne t. nr. 8

Plekksepa töökoda

Võtame vastu kõikisugu plekk-vasetöid, katusekatmist, tinutamist jne.

Tallinn, Suurtüki tänav № 1

Aktiengesellschaft für Handel & Industrie

W. Schneider & Co.-Reval

Lehmpfortenboul. 19 — Telefon: 401

Generalvertreter nachstehender Werke:

Hannoversche Eisengiesserei & Maschinenfabrik: Gras- u. Getreidemäher „HAVA“.

Teichert & Sohn, Liegnitz: Holzbearbeitungsmaschinen.

R. Wolf, Magdeburg: Lokomobilen & Dampfdreschmaschinen.

Scharrer & Gross, Nürnberg: Naphta-Motoren.

Weipert & Söhne, Heilbronn: Dreschgarnituren & Goepel.

DWF, Berlin: Kugellager u. Stahlkugeln.

A./G. R. Wermke, Heiligenbeil: Die bekannten Heiligenbeiler Pflüge, Eggen etc.

Richard Felde, Remscheid: Holzbearbeitungs-Sägen.

Brown, Boveri & Cie, Mannheim: Elektro-Motoren.

Ernst Krause & Co., Berlin: Metallbearbeitungsmaschinen, Drehbänke.

C. F. Weber, Stettin: Teerprodukte, Dach- und Lumpenpappe.

Steyr Automobilwerke: Die bekanntesten Personen- und Lastautos.

Ständig grösstes Lager in:

Landwirtschaftlichen Maschinen und Geräten, Kraft- und Werkzeugmaschinen, Werkzeugen aller Art, Baumaterialien, Eisen, Stahl, Blechen, Dachpappe, Teer etc.

In den eigenen Reparatur-Werkstätten werden alle Maschinen unter der sachverständigen Leitung eines Ingenieurs ausgebessert und neue Teile angefertigt.

Vorteilhafteste Einkaufsstelle für Wiederverkäufer.

Valmistatakse, kiirelt. peenemaitseiselt ja võrdlemisi odavalt oma töökojas, **Niine t. 2/4 teisel korral, kõnetraat 9-59**

kõiksugu õmblustöid

daamidele kõige uuemate moodide järgi.

Alle möglichen Näharbeiten

für Damen werden schnellstens, geschmackvoll und verhältnismässig wohlfeil in der **Lindenstrasse Nr. 2/4** (im zweiten Stock), Telefon 9-59 gewissenhaft ausgeführt.

Ainukene ajakohane

A. Stieglitz'i kudumisäri

TARTUS, Riia tänav nr. 25-a

võtab kõigi ajakohaste kudumis-tööde päale tellimusi vastu ja valmistatakse kõiki kudumistöösid, nagu kamponid, ülijakke, trikoo- ja spordi-ülikondasid,

sukke jne. jne. Suur ladu valmistöösid. Töö hea ja maitserikas.

I. MARIPUU

Soovitan omast ärist häid meeste- ja naisterahva

Saapaid

võtan tellimusi ja parandustöösid vastu. Töö eest täielik vastutus. **Tallinn, Kotsebue tän. nr. 1, raudtee ülekäigu kohal.**

SOOME UURIMAGASIN

TALLINN, Vene turg nr. 5, Koidula kõrval.

Soovitan suures valikus kõiksugu tasku- sein- ja äratuskellasid, kuld- ja hõbe asju, laulatus- ja kividega sõrmuseid jne. Parandan odavalt uurisid, kuld- ja hõbeasju.

Ostan: kuld-, hõbe- ja brilljant asju.

Austusega **P. KOSLOWSKY**

Optika-mehaanika kauplus ja töötuba

F. HAUSEN

endine P. Rebenitz,

TALLINNAS, Pikk tänav nr. 31.

Kaupluses saada:

prillid, näpitsad, lornetid, monoklid ja nende üksikud jaod, prillide meniscen klaasid kõik Nr. Nr., kiikrid, pikksilmad, luubid, tasku-, paadi-, mootori- ja laeva-kompassid, õhu- ja ihusoojuse mõõtjaid, ilma-klaasid, paralleeljoonlauad, juukselõikamismasinaid jne.

Töötoas valmistatakse:

kõige parematest, väljamaa kombineeritud klaasidest arstitähtede järele igasugu prille; **PARANDATAKSE** korralikult ja ruttu ülevalnimetatud asju, päevapildi-apraate, maamõõdu-riistu jne.; **TERTAKSE** arsti lõikusriistu, habemenuge, kääre jne.

Kõigesuurem
piirituslaki ja polituuri vabrik Eestis

A. Rannatschek

Tallinnas, Raua tän. Nr. 21

Soovitab igasuguseid piirituslakke ja polituure, nagu: puu, naha, raua, niitide, etikett, resonants jne. kõige paremas headuses, valmistatud I. sorti puhtast tooresmaterjaalist

Lakid ja polituurid valmistatakse endise kuulsa lakivabriku „Ludvig Marksi“ piirituslakkide ja polituuride eriteadlase meistri juhatusel

Saaduste headuse eest võtab vabrik täieliku vastutuse oma peale

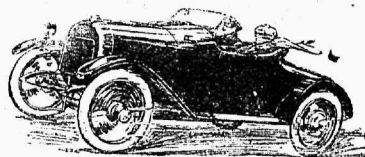
Hinnad väljaspool igasugu võistlust

EKSPORT

EKSPORT

Jul. Hanshoff

Tallinnas, Narva m. Nr. 6 Kõnetraat 227

Automobiilid,
mootorrattad,
mootoridpaatide ja tööstuse jaoks,
auto materjal,
gummid,
bensiin
ja õli

Garage-töökoda

Soome riidekauplus,

„Estonia“ all, kauplus nr. 13

Soovitab omast ladust alandatud hindadega meester. ja naister. palitu-, ülikonna- ja kleidiriidet, Schoti villast ja poolvillast kleidiriidet, kõiksugu flanelletti, lastingi, satiin ja teist voodriidet, kõiksugust uuesti saadud pluusiriidet, valget ja poolkollast pesuriidet, sokke, suurirätikuid, lõime ja kodukoetud villast riidet. Hinnad võistlemata odavad.

Palun aadressi tähele panna!

„Estonia“ all, kauplus nr. 13

Georg Pisarev

Saapakauplus

I. Rachelschik

Vene tän. nr. 4

Alati suur valik muste ja värvilisi, meeste, naiste ja laste saapaid, kalosse ja botikuid

A. Tombak'i maalri äri

Tallinnas, Uuel tän. nr. 23,

(Äri on asutatud 1879 aastal)

Võtab vastu igasugu maalritöösse puutuvaid tellimusi ja töid

Meesterahva rätsepaäri

M. Andreesen

Võtan kõiksugu tellimusi meesterahva erariiete peale vastu
Äri juures suur valik Inglis riideid, asjatundlikult väljavalitud kõige paremad sordid

TALLINN, RATASKAEVU TÄN., 14, k. 4

F. Wachtmeister

TALLINNAS

S. Tartu mnt. nr. 1 — Kõnetr. krt. nr. 50

Soovitab

võimalikult odavate hindadega oma suurest ladust:

Majaehitajatele uksehingesid, lukkused, krihvisid, aknahingesid, kremonisid ja klaasi, katusepappi, plekki ja lakktõrva, seinapappi naelu ja maklaturi, pliitasid, praehajusid, uksi ja siibreid, kõiksugu värvi ja värnitsat jne.

Potiseppadele kõiksugu ahju-tarbeasju, tööriistu jne., jne.

Laud- ja puuseppadele hõõvliraudasid ja pakkusid, puurisid, peitlid, vaaderpassisid, saagisid, mööblilukkusid, krihvisid jne. SOOME KIRVEID.

Lukuseppadele ja seppadele alasid, kruustangid, haamrid.

Põllumeestele okastraati, sahatiivad ja -terad, lattrauda ja terast, angud, labidad, kettid, naelad, tööriistad jne.

Peale selle **hauaristisid**, 110 mudeli järel valatud malmist ja rauast, tellimise peale valatakse tähed sisse, värvitakse ja kullatakse sildid jne.

PERENAISTELE kõiksugu majapidamise ja tarbeasju

PUDU-, RAUA-, VASK- ja TERASKAUPA
Soome-, Prantsuse-, Inglise-, Amerika-, Eesti-, Läti-, Saksa- ja Venemaa vabrikutest

Kaupmeestele ostutingimised kõige kasulikumad

EXPORT-HANDELSHAUS

A. EERICK & Co.

REVAL — EESTI, Seepromenade 15. Telefon 1485

Export des estnischen
Kartoffelsprits und
anderer Spirituosen

TRANSIT NACH RUSSLAND

Vermittlung jeder Art

EXPORT-TRADE HOUSE

A. EERICK & Co.

REVAL — ESTONIA, Seepromenade 15. Tel. 1485

Exporters of Estonian
Potato-Spirits and
other strong Liquers

TRAFFIC to RUSSIA

All qualities in circulation

MARKEL M. MAKAROW'i EHITUSTISLEREI

Narva maantee nr. 27

Võtab oma peale igasugu **aknate** ja **uste** tegemist

Töö tehakse korralikult ja kuivast materjalist

Maitsvamatest jookidest on tuntud
A. BLIBERNICHT'i PÄRNU
PILSENI ÕLU

Ladu:

TALLINNAS, Tõnismägi nr. 18
Kõnetraat 804

Kaubamaja

Julius Tusti & J. Lõuna

TALLINN, Vanaturu kael nr. 4
(Scheeli panga kõrval)

Müüb ladust:

Jahukaubad: Ameerika jahu, sõre jahu, manna, riis, makaroonid, nuudlid, lastejahu ja kartulijahu.

Koloniaalkaubad: Kohvi, tee, sinep, kakao mitmet sorti, Hiina-, Greeka- ja Ameerika pähklid, rosinad, mandlid, tsitronid ja apelsiinid.

Maiusasjad: Suhkrud, kodumaa ja Helveetsia shokolaadid, marmelaadid, biskviidid, monopasje, kõiksugu maiusasjad ja kõige paremad siirupid.

Kala-Konservid: Kilud, sprotid, lõhe ja sardiinid.

Kaup igal ajal värske ja hinnad odavad

ANTON HEILMANN

Tallinn, Suur Karja tän. nr. 6

Emaileeritud } nõud
Alumiinium }
Lambid }
Tarbeasjad mitmesugused

Raud- } traat
Vask- }
Plekk kõiksugune
Tööriistad mitmesugused

Mererohi

Rehepeksugarnituurid, Tuulimasinad, Veskid, Hekslimasinad,
Niidumasinad, Sahad, Koorelahutajad, Põllutööriistad mitmesugused

OSAKONNAD:

Tartu, Peterburi tän. 17, Viljandi, Tartu tän. 19, Narva, Peetri turg 9/11

Walter Tegeler

Tallinnas, Suur turg nr. 17

Kirjutus- ja joonistusmaterjaalid

Kantselei ja koolitarbed

suures valikus

Asutatud
1897. a.

Asutatud
1897. a.

M. JOHANSON

Rätseppmeister Peterburist

Võtab tellimisi vastu, väljavalik parematest
Inglise riidetest. Töö ikka ja alati kõrges
headuses, kõigeuuemate mudelite järele

Väljamaal omal alal akadeemia lõpetanud
ja seal juurelõikajana tegev olnud. Peter-
buris laialt tuntud, kaua aastaid oma äris
töötanud

Tallinn, Lühikejalg 6

Übersetzungen und Abschriften

auf der Schreibmaschine in allen Sprachen von Katalogen, Reklameplakaten, Briefen und dergl. vermittelt

Büro „HERMES“, Tallinn (Reval) Vana Posti tän. 7

Bernhard Mäns'i trükikoda

TALLINN, Lai tän. nr. 5 — Kõnetraat nr. 704

valmistab trükitoide maitserikkalt ja hästi kaubandusele, tööstusele, ametiasutustele, seltsidele, koolidele, eraisikutele ja teist.

Eritööstus: Värvitrükk, Reklaam-trükitoed

Bernhard Mäns Buchdruckerei

Tallinn (Reval), Lai tän. Nr. 5 — Telephon 704

Anfertigung von Drucksachen aller Art in mustergiltiger, moderner Ausstattung für Handel, Gewerbe, Behörden, Vereine, Schulen, private und andere Zwecke

Spezialität:

Farbendruck, Reklame-Druckarbeiten

Ülemaailisel Eesti Põllu- ja Tööstuse-näitusel
1. auhinnaga kroonitud

Koolitarbe- ja Mänguasjade tööstus

„Kool ja Mäng“

Töökoda: Põhja tän. 6-e. Kauplus:
V. Posti tän. 2, telef. 15-25, 16-56

Koolidele

joonestus- ja joonlaudu, tsirkliid,
kirjapresse jne.

Lastele ja vanadele

kaunid ilu- ning mänguasju

Jahimeestele ning loodusloos

kabinettidele

täistopitud linde ning loomi

Sportimeestele

süste, skoudi keppe

Rakvere näitusel suur kuldauraha

Kaubamaja

Vennad B. ja V. LINDE & Ko.

TALLINNAS, S. Karja tän. 21

Telegr.: Lindeko

Kõnetraat 14-72

Import — Eksport Transiit Venemaale

— — Osakonnad: — —

Tartus, Petseris, Narvas, Berliinis

Müüb suuremal arvul

(en gros)

kõiksugu koloniaal-kaupe:

suhkrut, riisi, jahu, soola, teed, kakaod
jne. jne.

mõõdukate hindadega

Wichtiges Informations- u. Insertionsorgan

„Revaler Bote“

Einzige Zeitung Revals in westeuropäischer Sprache.

REVAL, Raderstr. 10. Tel. 12-95.

Eigene Korrespondenten im Auslande, so in Berlin, Moskau, London, Riga, Stockholm, Helsingfors, Budapest u. a. O.

Besondere Berücksichtigung der **wirtschaftlichen Verhältnisse Estlands** und der **Handelsbeziehungen zu Rußland**.

Regelmäßige **Kursnotierungen** der Revaler Börse. Regelmäßige **Schiffslisten**.

Fortlaufende Bearbeitung der **Presse Ssowjetrußlands**.

Mittwochs-Beilage: **„Politik, Wirtschaft und Leben in Ssowjetrußland“**.

Informationsorgan aller in Estland einreisenden **Ausländer**, die von da aus Verbindungen mit Rußland suchen.

Monatlicher Bezugspreis:

Im Inlande: 83 EMk. — Fürs Ausland bei direkter Kreuzbandversendung durch den Verlag
bei Versendung 3-mal wöchentlich: 100 EMk.
bei täglicher Versendung: 130 „

Abonnementsannahme auch bei allen staatlichen Postanstalten im Inlande, in Deutschland, Finnland u. a. L.

Anzeigenpreise fürs Ausland für 1 mm. Höhe der Anzeigenspalte: im Anzeigenteil 2 Reichsmark, vor dem Text 5 RMk., auf den Textseiten 6 RMk.

Spezialvertretung des „REVALER BOTEN“ in **Deutschland**: Berlin-Lichterfelde, Holbeinstr. 19.

Zahlstelle fürs Ausland: Discontogesellschaft in Berlin. Im Auslande sind Einzelnummern zu haben: in BERLIN und LEIPZIG in den größeren Zeitungskiosken; in FINNLAND in den größeren Bahnhofs-Buchhandlungen.